Silažna koruza je dozorela. Vedno več kmetov jo že na njivi zreže s silokombajnom in nato shrani v silose. Ročno polnjenje silosov je med najtežjimi kmečkimi opravili. — Foto: F. Perdan

Leto XXVI. Številka 77

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sobota, 6. 10. 1973
Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

7. stran:
Večno mladi Kekec

4. stran:
Rekordni september za Almiro

6. stran:
Naročniki žrebajo naročnike

14. stran:
Kriv verske nestrpnosti

Obletnica kočevskega zbora

»Od 1. do 3. oktobra 1943. leta je sredi vojne vihre v mestu Kočevju, na ozemlju, katerega so v dveletnem boju osvobodile in varovale slovenske partizanske brigade, zasedal in sklepal zbor odposlancev slovenskega naroda. 650 odposlancev in delegatov z vseh delov osvobojene in zasedene slovenske zemlje je v treh dneh in na treh nočnih sejah pretreslo vsa bistvena vprašanja slovenske narodnoosvobodilne borbe. Izvoljen je bil 120-članski plenum osvobodilne fronte slovenskega naroda, vrhovni organi ljudske oblasti in štiridesetčlanska delegacija v Avnoj. Tako je na današnji dan pred tremi desetletji ob treh po polnoči končal svoje zgodovinsko poslanstvo prvi delegatski slovenski parlament, rojen v krvi in ustvarjen z velikimi žrtvami v najbolj usodnih časih, ko je šlo za združitev med tri okupatorje in na pet fašističnih režimov razkosane slovenske zemlje, ko je šlo za biti ali ne biti majhnega naroda, ki so ga v srcu Evrope fašistični osvajalci pred licem vega človeštva obsodili na smrt in uničenje...«

Tako je v sredo v dvorani slovenske skupščine v Ljubljani začel svoj govor predsednik republiške konference socialistične zveze Mitja Ribičič na slovesni seji splošnega zbora slovenske skupščine ob 30-letnici zasedanja zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. Potem je govoril o pomenu zbora odposlancev v Kočevju, o prehojeni poti in sedanjih nalogah.

Na slovesni seji so se zbrali poslanci vseh zborov slovenske skupščine, člani slovenskega narodnoosvobodilnega odbora, izvoljeni pred 30 leti v Kočevju, delegacije družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Kočevje, delegacije federacije ter socialističnih republik in pokrajin in drugi. V delovnem predsedstvu so bili Sergej Kraigher, Franc Popit, Mitja Ribičič, Janko Rudolf, inž. Janez Barborič in Ljubo Jasnič.

Slovesno sejo je začel Sergej Kraigher, ki je dejal, da se je kočevski zbor enodušno izjavil za novo, demokratično in na narodni enakopravnosti temelječo Jugoslavijo. Po govoru Mitje Ribičiča je petčlanska delegacija položila venec na grobnico narodnih herojev, s slovesne seje pa so poslali tudi pozdravno pismo predsedniku Titu.

A. Ž.

Bojmo se zgodnje zime

Vsi tisti, ki so se spominili in naročili premog v drugi polovici tega leta, so ta hip v precejšnji negotovosti. Velenjskega premoga ni in tudi drugega primanjkuje. — Kurilnega olja in plina dovolj, manjka pa jeklenk

Nabava kurjave za zimo je stvar vsakega posameznika. Nekateri so navajeni, da se s premogom, drvmi in podobnim oskrbijo že v prvi polovici leta oziromu kmalu po končani zimi, drugi pa ta ne ravno majhen strošek programirajo v drugi polovici leta. Trgovska podjetja, ki prodajajo premog, navadno opozarjajo, naj se gospodinjstva oskrbijo z njim čimprej, že spomladi ali poleti. Tudi letos smo bili priča takšnim opozorilom. Seveda pa jih vsi niso jemali resno. Računali so, da bodo kot prejšnja leta, tudi še jeseni lahko dobili premog. In prav gotovo bi ga tudi dobili, če se ne bi zgodilo to, čemur smo bili priča pred kratkim.

Ob zadnjih prekinitvah in redukcijah električne energije so v velenjskem rudniku sklenili, da bodo zagotovili vso potrebno količino premoga za termoelektrarno Velenje. To pa ni malo. V termoelektrarni namreč na dan porabijo okrog 10.800 ton premoga, v Velenju pa so ga še do nedavnega nakopali okrog 11.000 ton. Zdaj, ko delajo tudi ob sobotah in nedeljah, ga menda nakopljejo 13.500 ton na dan. Razen tega pa so v Velenju sklenili, da bodo do nadaljnjega ustavili dobavo premoga za široko potrošnjo; tistih nekaj ton, ki ga ostane, je namenjen bolnišnicam in podobnim potrošnikom.

Pričakovati je bilo, da se bo takšna odločitev kaj kmalu pokazala tudi na trgu oziroma pri preskrbi premoga za široko potrošnjo. Tisti, ki kurijo s premogom, se namreč največkrat odločajo za velenjskega, ker je tudi najcenejši. Ves drug premog iz drugih republik je precej dražji predvsem zaradi prevoza. V četrtek smo zato popraševali trgovska podjetja na Gorenjskem, ki prodajajo premog, kako so kaj založeni in kakšne so morebitne težave. Povsod smo izvedeli za velike težave, ki jih bodo skušali reševati z dobavo premoga iz drugih republik.

V **Kranju**, kjer prodaja premog in drva Veleželeznina Merkur — poslovna enota Kurivo, so nam povedali, da so v sredo prenehali sprejemati naročila za dobavo premoga do konca leta. Imajo velike težave, saj ne bodo mogli dobaviti velenjskega premoga celo tistim, ki so ga naročili že sredi julija letos. Upajo pa, da bodo lahko do konca leta zagotovili potrebni premog tistim, ki so ga naročili do minule srede. Seveda pa bo to premog iz drugih republik, ki bo veljal od 300 do 400 dinarjev za tono. Povedali so nam tudi, da jim glede na naročila manjka okrog 1200 ton velenjskega premoga.

Podobno je s preskrbo premoga v **Radovljici**, kjer ga prav tako prodaja Merkurjeva poslovna enota Železnina. Vsi, ki so naročili velenjski premog in ga še niso dobili, se bodo morali odločiti za drugega, in sicer iz Banovićev, Zagorja ali Trbovelj. Takšnih pa ni malo, saj ga tudi tukaj še niso dobili nekateri, ki so ga naročili že julija. Povedali so tudi, da bodo morda ta mesec dobili približno 100 ton premoga iz rudnika Kreka, vendar se bojijo, da ne bo ostalo le pri obljubi. Naročila za premog sicer še vedno sprejemajo, vendar pa ne vedo, kdaj ga bodo lahko dostavili.

V **Tržiču** prodaja premog podjetje Mercator. Sami nimajo pogodb z rudniki, marveč ga dobivajo pri kranjskem Kurivu. Velenjskega premoga nimajo že od julija naprej, trenutno pa rešujejo težave s premogom iz Delić potoka v Bosni, ki je nekako enakovreden velenjskemu premogu, je pa znatno dražji. Naročila sicer še vedno sprejemajo, ne zagotavljajo pa, da jih bodo uresničili do konca leta. Imeli bodo namreč precej težav, da bodo do zime zagotovili premog vsem tistim, ki so ga že naročili. Povedali so tudi, da so se ljudje preusmerili zdaj na nabavo drv. Le-teh trenutno sicer še ne manjka, lahko pa se zgodi, da bodo zaradi prevelikega popraševanja težave tudi z drvmi.

V **Škofji Loki** pravijo, da je glede dobave in preskrbe s premogom zelo slabo. V poslovni enoti Kurivo veletrgovine Loka jim manjka 500 ton velenjskega premoga. Trenutno razvažajo premog iz Banovićev tistim, ki so naročili velenjskega junija letos. Ta premog pa je približno enkrat dražji od velenjskega. Kdaj ga bodo lahko dostavili vsem naročnikom, pa ne vedo. Naročila sicer še vedno sprejemajo, vendar bodo premog vsi tisti, ki ga zdaj naročajo, najbrž dobili šele prihodnje leto.

In kako je na **Jesenicah?** V poslovalnici Kurivo podjetja Universal smo izvedeli, da velenjskega premoga niso dobili še nekateri, ki so ga naročili že maja. Zagotavljajo pa, da bodo vsem, ki so premog naročili do srede tega tedna, zagotovili kurjavo do konca leta. Seveda bo to v glavnem premog iz rudnika Banovići. Cene premoga iz tega rudnika pa so: lignit okrog 270 dinarjev za tono, kosi okrog 290 dinarjev in boljši premog okrog 400 dinarjev za tono.

Premoga torej manjka povsod in vsi, ki ga trenutno še nimajo in so ga dokaj pozno naročili, lahko upajo, da ga bodo dobili, če bo vse posreči, še letos in da bo zima mila ter ne preveč zgodnja.

Manj skrbi imajo ta hip tisti, ki stanovanja ogrevajo s kurilnim oziroma gospodinjskim oljem. V skladišču podjetja Petrol v Zalogu smo izvedeli, da je kurilnega olja za gospodinjstva dovolj. Zaradi številnih naročil pa ga ne morejo dostaviti že dan po naročilu, marveč v 4 do 5 dneh. Dovolj gospodinjskega olja imajo tudi na Petrolovih bencinskih črpalkah na Gorenjskem; vendar na črpalkah ni moč naročiti celotne cisterne. Podobno so založeni z gospodinjskim oljem tudi pri Istra benz Medvode. Dobava večjih količin (celotne cisterne) na dom traja približno sedem dni od naročila.

In kako je s plinom? V prodajalni ljubljanske plinarne v Kranju imajo plina dovolj. Pravijo, da kot kaže, ni bojazni, da bi ga v prihodnjih mesecih primanjkovalo. Veliko težav pa je zaradi pomanjkanja jeklenk. Teh preprosto ni nikjer. Zakaj, niso vedeli povedati.

A. Žalar

ODPRTO VSAK DAN OD 11. DO 22. URE — SREDA ZAPRTO.

Predlogi za podražitev mesa

Zvezni sklad za razširitev živinoreje in nekatere republike predlagajo, da bi meso podražili tudi za 20 in več odstotkov. Zvezni sekretariat za kmetijstvo in sekretariat za tržišče in cene pa sta predlagala, da bi teletino podražili za 14,4 odstotka, mlado govedino za 15,4 odstotka, svinjsko meso za 16 odstotkov, perutnino pa za 8 odstotkov.

Višje cene mesa naj bi zagotovile zadovoljivo preskrbo z mesom. Če bo takšen predlog sprejet, se bodo odkupne cene za živino zvišale poprečno za 10 odstotkov.

-jk

Naročnik:

VI. MEDNARODNI SEJEM OBRTI IN OPREME od 12. do 21. oktobra 1973

Januarja in februarja

Na seji centralnega komiteja ZK Makedonije so sklenili, da bo šesti kongres ZK Makedonije januarja prihodnje leto, centralni komite ZK Srbije pa je sklenil, da bo sedmi kongres ZK Srbije februarja prihodnje leto, čeprav je pred tem sekretariat odločil, da bo kongres januarja.

Največ odhodov v Sloveniji

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko je junija zapustilo svoja delovna mesta 1,23 odstotka zaposlenih v družbenem sektorju. Stopnja fluktuacije je bila ta mesec za 13 odstotkov večja kot maja in za 10 odstotkov večja kot istega meseca lani. Največjo fluktuacijo so junija zabeležili v Sloveniji — 1,79 odstotka.

Kdo bo gradil Krško?

Do 15. oktobra bo delavski svet ZP Elektrogospodarstvo odločil, kateri od treh ponudnikov bo gradil jedrsko elektrarno Krško, ki bo imela zmogljivost 600 megavatov in bo veljala okrog 2,75 milijarde dinarjev. Za gradnjo se zanimajo svetovno znana podjetja Siemens, Westinghouse in General Electric.

Radost Evrope

Pod pokroviteljstvom UNICEF se je v sredo v Beogradu začelo ob otroškem tednu in svetovnem dnevu otroka peto srečanje Radost Evrope. Srečanja, ki bo končano jutri, se udeležuje 500 otrok iz 15 evropskih držav.

Največ v naftni industriji

Zaposleni v Srbiji so julija letos zaslužili poprečno 1897 dinarjev ali 237 dinarjev več kot v istem mesecu lani. Na vrhu so zaposleni v naftni industriji (3444 din), nato v filmski industriji, letalskem prometu, zunanji trgovini ter v zveznih organih oblasti in uprave. Najslabše poprečne osebne dohodke so imeli v tekstilni industriji (1419 din).

Dobra letina

Povsod poročajo o izredno dobri letini jabolk in hrušk. Zvezna direkcija za zaloge živil je odobrila proizvajalcem za financiranje in uskladiščenje letošnjega pridelka 87 milijonov dinarjev. Računajo, da bodo na plantažah družbenih posestev pridelali približno 12.000 vagonov jabolk. 5000 jih bo v prodaji to jesen, 7000 pa bo uskladiščenih. Tako spomladi uvoz jabolk ne bo potreben.

Trezni za volan

Zvezni sekretariat za promet pripravlja gradivo o problematiki cestnega prometa in predlaga popolno prepoved uživanja alkohola za voznike motornih vozil. Namesto dosedanje dovoljene količine alkohola v krvi (0,5 promila), bi bilo v prihodnje kaznivo že najmanjše uživanje alkohola. Kazni pa bi bile strožje kot doslej.

Spet dražji tobak?

Predelovalci tobaka se pripravljajo na novo podražitev. Zahtevali bodo, naj se fermentirani tobak podraži za 14 odstotkov, cigarete pa za 20 par pri zavojčku. Vzrok za podražitev je 10-odstotna podražitev surovega tobaka, ki jo je decembra lani odobril ZIS. Tobačna industrija upa, da bodo zvezni organi povečanje cen odobrili.

Nov ami

Koprski Cimos bo konec meseca začel delati ami super. Zunanjost avtomobila bo enaka kot pri amiju 8, motor pa bo močnejši (1015 kubikov). Nov avto bo dosegal hitrost 140 kilometrov na uro. Avto bodo predstavili konec meseca v Zagrebu.

Konec meseca telesnokulturna skupnost Radovljica

V ponedeljek so na seji izvršnega odbora občinske zveze za telesno kulturo v Radovljici govorili o pripravah za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za telesno kulturo. Iniciativni odbor je že izdelal osnutek statuta in razposlal vsem športnim, telesnovzgojnim in drugim sorodnim organizacijam posebne vprašalnike, da bi tako zbral podatke o možnostih za vključevanje v bodočo samoupravno skupnost. Razpravljali so tudi o nadaljnjem obstoju občinske zveze za telesno kulturo in ugotovili, da bo tudi v prihodnje vloga občinske zveze za telesno kulturo zelo pomembna pri delovanju telesnovzgojnih in športnih organizacij.

Ustanovna skupščina temeljne telesnokulturne skupnosti bo predvidoma konec tega meseca. Skupščina bo najbrž (glede na osnutek statuta) imela dva zbora — zbor delegatov TOZD in krajevnih skupnosti ter zbor delegatov s telesnovzgojnega področja. Zbora naj bi imela 50 delegatov, predsedstvo pa 11 do 15 članov in tri stalne odbore za posamezne telesnovzgojne dejavnosti. Strokovno službo pa naj bi vodil tajnik nove skupščine. JR

Počastili so krajevni praznik

Minuli četrtek zvečer je bila pri spominski plošči v Spodnjem Zalogu pri Cerkljah osrednja proslava, posvečena krajevnemu prazniku in 20-letnici prostovoljnega krvodajalstva.

Številnim domačinom, preživelim borcem in aktivistom ter številnim predstavnikom krajevnih skupnosti tega območja in družbenopolitičnih organizacij je najprej spregovoril predsednik tamkajšnje krajevne skupnosti Franc Lončar, slavnostni govor pa je imel tajnik Stanko Janežič. Bogat kulturni program so izvedli učenci tamkajšnje šole, domači pevci, člani kulturnoumetniškega društva in Veseli trgovci. V drugem delu programa, ki se je odvijal v prosvetni dvorani, pa so pester program posvetili tudi 20-letnici prostovoljnega krvodajalstva in najzaslužnejšim podelili značke in zahvale. -an

Križe, Pristava, Senično in Sebenje praznujejo

Jutri bodo praznovale krajevne skupnosti Križe, Pristava, Senično in Sebenje. Praznovanje se je začelo preteklo soboto in nedeljo, ko je bilo v Križah orientacijsko tekmovanje tabornikov, planincev in pripadnikov JLA. V četrtek pa je bil v Križah rokometni turnir za pokal družbenopolitičnih organizacij iz omenjenih krajevnih skupnosti.

Osrednje prireditve bodo jutri. Ob 8. uri zjutraj bodo pred spomenik padlim pri osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah in pred spomenik v Retnjah položili vence, nato pa bodo udeleženci komemoracij in drugi občani odšli v partizansko vasico Gozd, kjer bo sklepna slovesnost. Udeležili se je bodo tudi interniranci s področja tržiške občine, ki bodo imeli v Gozdu vsakoletno srečanje. Proslava bo pred spomenikom v Gozdu in se bo začela ob 10. uri. V kulturnem programu bodo sodelovali učenci osnovne šole iz Križev in člani tržiškega amaterskega gledališča. Ob 12. uri se bo začelo v Gozdu tovariško srečanje. -jk

Seminar za sindikalna vodstva

Občinski sindikalni svet v Kranju bo prihodnji teden organiziral tri enodnevne seminarje za predsednike in tajnike osnovnih sindikalnih organizacij v občini. 9. oktobra bo seminar za vodstva iz sindikalnih organizacij iz industrije, prometa in zvez in gradbeništva, 10. oktobra za vodstva iz storitvenih dejavnosti in 11. oktobra za vodstva sindikalnih organizacij iz družbenih dejavnosti. Seminarji bodo v hotelu v Predvoru.

Na njih bodo razpravljali o delegatskem sistemu, o opredelitvi sindikata v osnutkih obeh ustav in statuta občine, o zakonu o stanovanjskih razmerjih, novi organiziranosti sindikata v delovni organizaciji in občini in o organizacijskih in vsebinskih pripravah na delovne konference osnovnih sindikalnih organizacij.

Tako bodo na seminarjih izdelali v okviru priprav na občni zbor občinskega sindikalnega sveta rokovnik in vse drugo za začetek delovnih konferenc. Le-te se bodo v sindikalnih organizacijah začele prihodnji mesec, na njih pa naj bi se člani opredelili do nove organiziranosti sindikata v delovni organizaciji in občini ter ocenili uresničevanje začrtane stanovanjske politike v občini. A. Ž.

V ZK več rezervnih vojaških starešin

V ponedeljek, 1. oktobra, je bila v Tržiču seja komisije za splošni ljudski odpor pri komiteju občinske konference ZKS. Članom komisije je bil predstavljen osnutek statuta občine, še posebno pa poglavje o splošnem ljudskem odporu in civilni zaščiti. Na seji komisije so tudi imenovali poverjenike za civilno zaščito na področju notranjih zadev, družbenih služb, gospodarstva, preskrbe in poverjenika za informativno-propagandno dejavnost.

Člani komisije so tudi menili, da je treba v ZK sprejeti več pripadnikov tržiške partizanske enote in rezervnih vojaških starešin. Za uresničitev te naloge so zadolžili vojni komite partizanske enote. -jk

Proslava v Poženiku

V nedeljo 7. oktobra, popoldan, bo pred spominskim obeležjem v Poženiku pri Cerkljah osrednja proslava, posvečena krajevnemu prazniku krajevne skupnosti Poženik. Pripravljajo bogat kulturni program in druge prireditve. -an

Kokra KRANJ

Veletrgovsko podjetje
Kokra Kranj

razglaša
za potrebe veleblagovnice Globus
prosto delovno mesto

obratnega električarja

Pogoj za zaposlitev:
poklic električarja izmeničnega toka, pet let delovnih izkušenj na izobrazbo.
Nastop dela takoj ali po dogovoru.
Prijave sprejema in daje pojasnila kadrovska socialna služba podjetja Kokra Kranj, Poštna 1.

Podjetje
za PTT promet
Kranj

razglaša
prosto delovno mesto

knjigovodje

z dokončano
ekonomsko srednjo šolo

Nastop dela možen takoj.

Kranj

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je na včerajšnji razširjeni seji razpravljalo o organiziranosti sindikata v delovnih organizacijah in v občini.

Komisija za šport pri občinskem sindikalnem svetu je prejšnji teden razpravljala o organizaciji in poteku letnih sindikalnih športnih iger v občini. Ugotovili so, da so bila že opravljena tekmovanja v plavanju, balinanju in malem nogometu. Razen tega so sklenili, da bodo organizirali še tekmovanja v rokometu, tenisu, namiznem tenisu in odbojki. Ta tekmovanja so se že začela. Zaradi velikega zanimanja za plavanje so sklenili, da bodo to tekmovanje prihodnji mesec ponovili. Novembra in decembra pa bodo potekala tudi tekmovanja v kegljanju in streljanju. A. Ž.

Na torkovem sestanku predstavnikov planinskih društev iz kranjske občine so imenovali koordinacijski odbor planinskih društev občine Kranj. Nov organ bo usklajeval delo društev kranjske občine ter skrbel, da se bodo moči združevale, ne pa cepile. V odboru bo imelo vsako društvo 2 predstavnika. Odbor bo imel pomembno vlogo pri vključevanju planincev v temeljno telesnokulturno skupnost. Ko bo pri telesnokulturni skupnosti osnovana komisija za planinstvo in alpinizem, bo najverjetneje ona prevzela vlogo koordinacijskega odbora. -jk

Radovljica

V ponedeljek popoldne se bo sestal izvršni odbor občinske konference socialistične zveze in ocenil dosedanje javne razprave o osnutku zvezne in republiške ustave v občini. Razpravljali bodo tudi o pripravah na volitve delegatov delegacij spomladi prihodnje leto in o nekaterih organizacijsko-političnih vprašanjih.

Na podlagi sklepa komiteja občinske konference zveze komunistov (18. septembra) bo v torek v hotelu Jelovica na Bledu celodnevni posvet za sekretarje organizacij, aktivov in oddelkov ZK, za člane komiteja in komisij in za nekatere vodilne komuniste v občini. Pred desetim kongresom ZKJ in sedmim kongresom ZKS se bodo dogovorili za razprave v organizacijah zveze komunistov v občini. Ocenili bodo tudi družbenopolitične razmere v občini po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ ter 29. seje CK ZKS. Nadalje bodo razpravljali o organizacijskih in kadrovskih pripravah na volilne konference v organizacijah ZK, ocenili javne razprave o osnutkih ustav, se dogovorili za javne razprave o osnutku občinskega statuta in se seznanili z novo organiziranostjo sindikata in mladine v občini. A. Ž.

Tržič

Na eni zadnjih sej komiteja občinske konference ZKS Tržič so sklenili, da se morajo do 15. oktobra sestati vse osnovne organizacije in stalni aktivi ZK. Člani ZK naj bi na teh srečanjih tudi evidentirali možne kandidate za člane občinske konference ZK, druge organe ZK v občini in vodstva osnovnih organizacij in stalnih aktivov. Čeprav je do 15. oktobra še nekaj časa, so se osnovne organizacije in stalni aktivi večinoma že sestali in uresničili nalogo, ki jo jim je zastavil komite.

V Tržiču se je sestal tudi iniciativni odbor za ustanovitev temeljne telesnokulturne skupnosti. Na seji so potrdili doslej pripravljeno gradivo, potrebno za ustanovitev skupnosti, ter se dogovorili, da se bo začela v ponedeljek javna razprava pred ustanovitvijo skupnosti. Člani iniciativnega odbora so se pogovarjali tudi o načinu, kako tudi manifestativno obeležiti ustanovitev skupnosti. -jk

Škofja Loka

V ponedeljek, 8. oktobra, ob 16. uri popoldne bo v Škofji Loki ustanovna skupščina občinske zveze društev prijateljev mladine. Pobudo za ustanovitev je dala škofjeloška občinska konferenca SZDL, ki je na skupščino povabila predstavnike skupnosti otroškega varstva, temeljne izobraževalne, kulturne in telesnokulturne skupnosti, predstavnike vseh že delujočih društev prijateljev mladine v loški občini, predstavnike osnovnih šol, družbenopolitičnih organizacij itd. Na ustanovni skupščini bodo sprejeli osnutek delovnega programa ter izročili Alojzu Malovrhu posebno priznanje za delo v pionirski komisiji republiške zveze društev prijateljev mladine. -jk

GRADIS

GIP Gradis Ljubljana
TOZD lesno industrijski obrat
Škofja Loka

sprejme v delovno razmerje

• kurjača
s pooblastilom za delo
na visokotlačnih kotlih

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe ali pa naj se osebno zglase na naslov Gradis Škofja Loka, Kidričeva 56.

Zadovoljstvo po uspešnih pogovorih

Sovjetski premier Aleksej Kosigin je končal osemdnevni obisk v Jugoslaviji in odpotoval domov, ob koncu obiska pa so v Beogradu in Moskvi objavili skupno sporočilo, v katerem obe strani izražata zadovoljstvo po uspešnih pogovorih. To bo osrednja tema današnjega pregleda.

Predvsem poudarja sporočilo, da so bili razgovori sovjetskega premiera, ki ga je med drugim sprejel tudi predsednik republike Tito, bistvenega pomena za nadaljno krepitev medsebojnega razumevanja in zaupanja ter vsestranski razvoj odnosov med obema državama in partijama. Pri tem so podčrtali, da predstavljajo osnovo za te odnose jugoslovansko-sovjetski dokumenti (Beograjska deklaracija, skupna sporočila o razgovorih Tito — Brežnjev in drugi dokumenti), v katerih je poudarjeno spoštovanje načel suverenosti, enakopravnosti in nevmešavanja v notranje zadeve drugega.

Obe strani sta se strinjali, da je že dosegla raven gospodarskega sodelovanja stvarno in široko podlago za njegov vsestranski nadaljnji razvoj. Poudarili sta, da si je treba prizadevati za razvoj proizvodne kooperacije v avtomobilski industriji, elektroniki, strojni industriji in drugih panog ter za krepitev sodelovanja v lahki industriji, metalurgiji, kmetijstvu, prometu in turizmu. Pri tem je treba dosledno izkoriščevati dosežke sodobne tehnologije, znanosti in tehnike.

Pri tem bo treba posebno pozornost, poudarja sporočilo, posvetiti nadaljnji krepitvi stikov med različnimi planskimi in gospodarskimi organi ter ustanovami obeh držav. V tem smislu so pozitivno ocenili delo medvladnega sovjetsko-jugoslovanskega komiteja za gospodarsko sodelovanje.

Pri izmenjavi mnenj o aktualnih mednarodnih vprašanjih sta obe strani z zadovoljstvom poudarili, da so v zadnjem času nastale pozitivne spremembe kot plod miroljubne politike socialističnih držav ter prizadevanja vseh miroljubnih narodov in držav.

Skupno poročilo o razgovorih predsednika ZIS Djemala Bijedića in predsednika sovjetske vlade Alekseja Kosigina tudi pravi, da je k takemu stanju stvari pomembno prispevala tudi aktivnost obeh držav. Pri tem sta obe strani izrazili svoje trdno prepričanje, da sta mir in varnost v sodobnem svetu nedeljiva in da morata zajeti vsa območja in vse države sveta. Mir in varnost tudi nista in ne moreta biti monopol ozkega kroga držav ali posameznih večjih držav. Skrb za ohranitev miru in varnost je pravica in dolžnost vseh držav.

V skupnem sporočilu sta obe strani tudi obsodili udar v Čilu, pri čemer sta menili, da so zadnji dogodki v tej deželi izraz širših agresivnih načrtov imperializma. Rečeno je bilo tudi, da se ekspanzionistična politika imperializma še posebej kaže v jugovzhodni Aziji in na Bližnjem vzhodu, na jugu Afrike in na posameznih področjih Latinske Amerike.

Obe strani sta pozitivno ocenili rezultate konference neuvrščenih držav v Alžiru in poudarili njen velik mednarodni pomen.

Ob koncu skupnega sporočila je rečeno, da je Aleksej Kosigin povabil Djemala Bijedića, naj pride na uradni in prijateljski obisk v Sovjetsko zvezo. Povabilo je bilo sprejeto z zadovoljstvom.

Močno deževje ta in minuli teden je povzročilo škodo tudi na spodnjem delu še neurejene Delavske ceste v Kranju. Voda iz zgornjega dela nove kanalizacije je zamašila kanalizacijo v spodnjem delu in zato drvela po cesti ter vdirala v kleti in stanovanja. Zato je bilo treba odpreti staro kanalizacijo in odstraniti ovire. Prebivalci tega dela Kranja se sedaj bojijo, da bo tako razkopana cesta ostala še lep čas. Pravijo, da so odgovorni obljubili, da bodo že naslednji dan okvaro popravili. Od takrat pa je minilo že nekaj dni in vse je še tako kot je bilo. Ker dela pri urejanju Delavske ceste v Kranju že tako potekajo zelo počasi, prebivalce skrbi, da razkopano cesto navsezadnje ne bo pokril sneg. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Nepisani prijatelji mladine

Ustvarjeni so pogoji za večje razumevanje do otrok in večje pomoči družbe in družine za vzgojo in rast mladega rodu

Taka je bila sklepna ugotovitev 4. skupščine zveze društev prijateljev mladine občine Kranj v torek, 2. oktobra. Skupščina se je po petih letih sestala in pregledala svoje delo ter ob bogatih izkušnjah začrtala pot nadaljnji aktivnosti.

Že dosedanji, dolgoletni predsednik te organizacije Ilija Jurančič je v svojem poročilu dokaj kritično in objektivno ocenil dosedanjo dejavnost in nakazal ustrezne smernice. Sledilo je še 15 govornikov, ki so iz raznih zornih kotov osvetlili tako uspehe kot tudi težave pri skupnem cilju za rast in vzgojo mladega rodu v naše sposobne naslednike razvite samoupravne družbe.

Res je, da se društva prijateljev mladine ne razširjajo. Še vedno jih je le sedem z večjo ali manjšo aktivnostjo na območjih svojih krajevnih skupnosti. Toda v občini je 39 krajevnih skupnosti. Povsod naj bi, kot je bilo svoj čas idealno zasnovano, delovala društva. Razumljivo, s programi prilagojenimi potrebam in razmeram določenega kraja. Starši se ubadajo z najrazličnejšimi težavami, kar vse zahteva skupne organizirane pomoči. Sem sodi že geslo letošnjega tedna otrok, da naj se rodi samo zaželen otrok, sem sodijo problemi otroškega varstva, vzgoje, šolanja in usmerjanja v življenje z vrsto težav in odklonov do tega cilja.

Toda društva prijateljev mladine, kot že rečeno, so v dosedanjem delovanju uspela prodreti v vse sorodne dejavnike, ki kakorkoli, posredno ali neposredno delujejo z mladino. Zato je bila pravilna ocena, da skrb za otroke ni le v društvih prijateljev mladine in v članih teh društev, marveč v množici nenapisanih prijateljev mladine, ki na pobudo občinske zveze delujejo malone v vseh porah družbene dejavnosti. Sem sodi Center za estetsko vzgojo, Ljudska tehnika s svojimi razvejanimi dejavnostmi, mladi planinci, taborniki in vrsta drugih specializiranih organizacij, da ne omenjamo vse večjo vlogo varstvenih ustanov, malih šol, pionirskih odredov po šolah in podobno, kjer mnogi mentorji, učitelji in ljubitelji otrok ob veliki požrtvovalnosti — ponekod ob kričečem pomanjkanju prostorov in drugih težavah — uresničujejo skupne cilje. To razvejanost in prizadevnost je pokazala tudi udeležba skupščine, saj je bilo od 137 izvoljenih delegatov kar 105 navzočih, in sicer iz delovnih organizacij, ki imajo patronate nad šolami, iz specializiranih organizacij, iz vzgojnih in varstvenih zavodov, iz občinskih sredin, društev in krajevnih skupnosti.

V imenu republiške zveze društva prijateljev mladine je bilo na skupščini podeljenih 42 zlatih značk najzaslužnejšim delavcem z mladino in 50 priznanj. Pokojni Mariji Strajnar, ki je dolga leta kot tajnica vodila občinsko zveze DPM, pa je delegacija pionirjev odnesla šopek na grob.

K. M.

Več zdravstvene vzgoje prebivalstvu

V Kranju je bil v začetku tega tedna regionalni sestanek, ki so se ga na povabilo republiškega odbora rdečega križa Slovenije udeležili predstavniki občinskih odborov rdečega križa gorenjskih občin, predstavniki zdravstvenih domov, delavskih univerz, skupščin občin, zavoda za zdravstveno varstvo in zavoda za šolstvo.

Tema sestanka je bila ena glavnih nalog rdečega križa, namreč spodbujanje in usposabljanje občanov, da varujejo svoje zdravje in zdravje svoje okolice. Ta naloga je postala v zadnjem času ob pojavljanju raznih nalezljivih bolezni še posebej aktualna. Namen sestanka pa je bil dogovor o možnostih za večji prispevek k skupnemu programu zdravstvene vzgoje v regiji. Prisotni so menili, da so dosedanja sredstva, ki so namenjena zdravstveni vzgoji, premajhna, največkrat se oddvajajo od dotacij za druge namene. Prav zato bi bila še kako dobrodošla namenska vsota za zdravstveno vzgojo prebivalstva. Do konkretnejšega dogovora na tem sestanku predstavnikov regije ni prišlo, ker ni bil prisoten predstavnik skupnosti za zdravstveno zavarovanje, kar pa seveda ne more biti nikaka ovira za kasnejše sporazumevanje o tem problemu.

Če telovadba ni za vse

Komajda je razumljivo, da je za nekatere učence telovadna vzgoja med najmanj priljubljenimi predmeti, saj večina mladih vendar komaj čaka čas, ko se lahko razgiblje in sploh ukvarja s športom. Vzroki za odklanjanje in nepriljubljenost telesne vzgoje pri nekaterih so zelo različni, opravičujejo pa se vedno le z zdravstvenimi razlogi. Ker so nekateri bili v izmišljevanju zdravstvenih razlogov kot opravičilo za izostanek od telovadbe pravi umetniki, je že dolgo v veljavi, da lahko oprosti učenca telovadne vzgoje le zdravnik.

Šolski dispanzer pri zdravstvenem domu v Kranju je šel še dlje. Za primere, ko je treba pretehtati, ali je zahteva učenca in navadno tudi staršev po oprostitvi telovadne vzgoje upravičena ali ne, je ustanovil posebno zdravniško komisijo. Splošno mišljenje zdravnikov je namreč, da je vsakdo pač za eno vrsto telovadbe vendarle primeren, treba je pač pravilno izbrati. Da pa ne bi bil za izbiro vrste telovadbe ali za oprostitev oziroma zavrnitev odgovoren le en zdravnik, so ustanovili komisijo. Ta ima možnost poklicati za posamezne primere tudi specialiste, tako da bo delo te komisije res strokovno in odločitve utemeljene.

L. M.

V spomin Jožetu Pikonu

V ponedeljek, 1. oktobra, so na Blejski Dobravi pri Jesenicah pokopali 70-letnega Jožeta Pikona, nekdanjega španskega borca in revolucionarja.

Jože Pikon se je rodil leta 1903 na Blejski Dobravi v številni družini. Kot 14-letni deček se je zaposlil v elektro delavnici Kranjske industrijske družbe. Pri KID je bil zaposlen vse do 1924. leta v obratih na Blejski Dobravi.

Že kot 17-letni fant se je vključil v politično življenje. Leta 1924 je odšel na služenje kadrovskega roka, kjer se je vključil v letalstvo kot mehanik vse do leta 1937.

Kot civilni mehanik na letališču v Novem Sadu je med vojaki spoznal nekatere revolucionarje in z njimi se je politično povezal. Ko so izkoristili velesejem v Parizu za odhod v Španijo, se jim je pridružil tudi Pikon.

Ko je prispel v Pariz, se je povezal s partijskim komitejem, ki je potem organiziral odhod skupine 80 borcev v Španijo. Do podnožja Pirenejev so jih prepeljali z avtobusi. Od tam so krenili skozi trdnjavo Figueras pod Pireneji na španski strani. Od tam so ga poslali v Albazetto, kjer so ga razporedili v mehanično delavnico internacionalnih brigad. Prevzel je funkcijo ekipnega mehanika avtomobilskega parka. Tu je ostal leto dni, potem pa se je njihova enota umaknila čez reko Ebro, kjer je bil Pikon dodeljen kot šofer internacionalni brigadi. Kot tak je bil na fronti pri Candesi in Madridu in na drugih frontah.

Ko se je španska republikanska vojska iz Španije umaknila, se je z drugimi borci znašel v taborišču Alberes sur Meer. V tem taborišču so bile razmere nevzdržne. Po nekaj mesecih so ga premestili v taborišče Camp de Gurs. Tu je začel aktivno delovati v partijskem komiteju, ki je vzgajal ljudi v političnem pogledu in dajal borcem smernice in navodila, kako iskati v Franciji pravice kot borci internacionalnih brigad v Španiji.

Ko je Nemčija napadla Francijo, je Pikon pobegnil iz taborišča in se zatekel v Belgijo, ki je Nemci še niso okupirali. V Belgiji je dobil azil.

Med drugo svetovno vojno je bil v Belgiji večkrat aretiran, osvoboditev pa je dočakal v Siegnu, ki so ga osvobodili Američani. Avgusta leta 1945 se je vrnil v rojstni kraj, kjer se je takoj zaposlil v Železarni Jesenice v elektro delavnici.

Leta 1961 je Jože Pikon dočakal zasluženi pokoj. Kot nekdanji borec je bil vedno prepričljiv aktivist in je vedno znal ceniti našo novo družbeno ureditev, za katero je toliko borcev žrtvovalo svoja življenja.

D. S.

ljubljanska banka

Upokojencem

Spoštovani upokojenci!

Nedvomno si mesečne dohodke vsakdo razporeja za redne potrebe in občasne večje stroške. Prav hranilna knjižica pa je pripomoček, ki je vsakomur dobro poznan in ki omogoča dvig gotovine sproti po potrebi, denar pa je ves čas dobro shranjen in obrestovan.

Vsekakor je tak način gospodarjenja z dohodkom še posebej zanimiv za upokojenca, saj mora razmeroma nizke dohodke skrbno razporejati in varno hraniti. Zato je najprimernejše, da svojo pokojnino z nalogom Zavodu za socialno zavarovanje prenese neposredno na hranilno knjižico.

Mnogi upokojenci so to že storili in so s tem načinom poslovanja zelo zadovoljni. Pri naši banki imajo tudi prednosti pri najemanju potrošniških in drugih kreditov.

Postopek za prenos pokojnine na hranilno knjižico je enostaven in se opravi na podlagi obrazca, ki ga upokojenec predloži v poslovni enoti banke, kjer želi imeti svojo hranilno knjižico. Banka mu izda hranilno knjižico in že vsak prvi delovni dan v mesecu jo lahko predloži pri njej, da mu pripišejo pokojnino. Upokojenec se mora zglasiti v banki sam, ali pa z enkratnim pooblastilom pooblasti kako drugo osebo. Seveda lahko obenem dvigne ustrezen znesek, kar lahko stori tudi pri katerikoli banki v Jugoslaviji, ali pošti v Sloveniji. Tako je upokojencem pokojnina zgotovljena že prvi delovni dan v mesecu. Upokojenec časovno ni vezan, ker lahko opravi pripis zanj pooblaščena oseba, ali v treh mesecih sam, kar zlasti ustreza upokojencem, ki niso ozko vezani na kraj stalnega bivališča, oziroma jim pokojnina ni osnovni dohodek.

Ljubljanska banka si prizadeva iti v korak z interesi prebivalstva in gospodarstva in vas vabi k sodelovanju za čimhitrejše izboljšanje življenjske ravni.

Iskra — Tovarna električnih merilnih instrumentov, Otoče
v Združenem podjetju Iskra Kranj

razglaša prosto delovno mesto

vodje službe kontrole kvalitete

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:
1. visoka ali višja šolska izobražba elektro ali strojne smeri;
2. 4 leta ustrezne prakse z visoko strokovno izobrazbo ali 6 let prakse z višjo strokovno izobrazbo;
3. aktivno znanje nemškega jezika.
Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Rok za prijavo je 15 dni po objavi tega razglasa.

Kandidati morajo prijave s predloženimi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev predložiti na naslov: Iskra—Tovarna električnih merilnih instrumentov, Otoče, v ZP Iskra Kranj, 64244 Podnart.

93 stanovanj iz solidarnostnega sklada

Znano je, da so se v kranjski občini letos odločili, da bodo delovne organizacije dajale v solidarnostni sklad za stanovanja 2 odstotka od osebnih dohodkov. Tako se bo že letos v skladu nabralo okrog 19 milijonov dinarjev, v prihodnjih petih letih pa računajo na okrog 130 milijonov. S tem denarjem bi bilo mogoče zgraditi prek 600 stanovanj za tiste, ki sami nimajo takšnih materialnih pogojev, da bi si stanovanja lahko kupili. To so predvsem upokojenci, mlade družine in delavci z nizkimi osebnimi dohodki.

Do srede prihodnjega leta bo z denarjem iz solidarnostnega sklada zgrajenih 93 stanovanj v dveh stolpnicah na Planini. Julija je upravni odbor solidarnostnega sklada za ta stanovanja namenil 19,5 milijona dinarjev in jih dal Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo kot posojilo za 80 let po 2-odstotni obrestni meri. Stanovanja, ki so jih začeli graditi že februarja letos, gradita zdaj podjetje Gradis in Projekt.

Trenutno pripravljajo pravilnik, po katerem bodo oddajali stanovanja zgrajena iz solidarnostnega sklada. Za upokojence in mlade družine bo sredi prihodnjega leta na voljo 28 enosobnih stanovanj in 4 garsonjere, za delavce z nizkimi osebnimi dohodki pa 61 večsobnih stanovanj.

Računajo, da bo še najmanj prošenj med upokojenci, zdaj ko je zanje na Planini zgrajen nov dom. Več težav pa bo pri zagotovitvi potrebnih stanovanj za mlade družine (vsako leto se v Kranju poroči okrog 500 parov) in za delavce z nizkimi osebnimi dohodki.

Prav zato v prihodnjih letih s sredstvi solidarnostnega sklada v Kranju najbrž ne bo mogoče rešiti vseh potreb oziroma prošenj po najemnih stanovanjih. Zato naj bi delovne organizacije v prihodnje še vedno skušale pomagati tistim delavcem, ki ne bodo mogli priti do lastnega stanovanja. Pa tudi občinska skupščina bo morala še naprej s svojimi stanovanji reševati težave socialno ogroženih občanov.

A. Ž.

Rekordni september za Almiro

Spričo krize, ki vlada letos v trikotažni industriji, in slabih rezultatov v prvih šestih mesecih in v osmem mesecu, je bilo pričakovati tudi konec leta slabše poslovne rezultate. Skladišča gotovih izdelkov se v trikotažnih tovarnah nikakor niso mogla sprazniti. Letni izdelki so skoraj v vseh trikotažnih tovarnah v precejšni količini ostali v skladišču oz. doživeli znatno znižanje — tudi do 70 % — da so našli tržišče.

Vzroki za tako stanje so znani in jih je bilo mogoče oblažiti le z vnaprej programiranimi odločitvami na koncu poslovnega leta 1972. Almira je s planom za l. 1973 prav zaradi predvidene trikotažne krize povečala izvoz v planu za prek 80 % glede na izvoz v letu 1972. Z letošnjim januarjem se je namreč bistveno menjal devizni sistem v prid tovarnam. Sistem daje slehernemu proizvajalcu možnost neomejenega uvoza surovin ne glede na ustvarjenje deviznega priliva z izvozom. Poleg tega so bila v zadnjih letih vložena znatna sredstva v razširjeno reprodukcijo širom po Jugoslaviji. Že v preteklem letu, ko so bili znani podatki o investicijah in o novem deviznem sistemu, je bilo mogoče že tedaj sklepati, da se bo mnogo trikotažnih tovarn (vseh je prek 100) usmerilo na domače tržišče. Že tedaj je bilo jasno, da se bo zaradi tega močno menjal odnos med ponudbo in povpraševanjem.

V Almiri so poslovni rezultati za prvo polletje 1973 v primeri z enakim lanskim obdobjem še vedno ugodni, sicer z zmanjšano stopnjo rasti. Celotni dohodek je boljši za 9,7 %, dohodek za 8,9 %, bruto OD so v porastu za 8,3 % in amortizacija za 79 %. Skladi imajo sicer občutno znižanje za 42 %, vendar je padec razumljiv, saj gre iz naslova povečanja poslovnih stroškov, mnogo dražjih surovin, povečanje OD in časovno zmanjšanje amortizacije s 5 na 3 leta. Precej slabše stanje se je pokazalo konec avgusta, saj je bil celotni dohodek ustvarjen v avgustu nižji za 30 %, v primeri z lanskim avgustom in 16,6 % od letnega plana 73.

Povsem nasprotno je bilo septembra, saj smo ustvarili 83 % večji celotni dohodek kot avgusta in 43 % od lanskega septembra.

Prodano je bilo za 13,500.000 din, kar predstavlja za 700-članski kolektiv Almire rekord v mesečni realizaciji od obstoja tovarne.

To je lepo priznanje tržišča — trgovske mreže tovarni, ki je prav septembra praznovala 25-letnico obstoja in 50 let tradicije in organizirane proizvodnje.

Praviloma je bil ves september v znamenju praznovanja, saj so se v tem času med 1. in 30. septembrom v okviru proslave vrstila športna tekmovanja, odkritje spomenika DELO IN BORBA — delo Toneta Svetine — na tovarniški hali, svečana seja CDS, kjer je bilo podeljeno prek 150 članom kolektiva praktično darilo za 15, 20 in 25 let dela v tovarni, osrednja proslava vsega kolektiva in upokojencev, modna revija skupno s priznanimi solisti Ljubljanske opere za občane in člane kolektiva. Zelo pomemben je bil tudi 14. in 15. september, ko so obiskali tovarno številni predstavniki trgovskih organizacij iz Jugoslavije in inozemstva. Vsi gostje so si najprej pod strokovnim vodstvom ogledali tovarno, njeno organizacijo proizvodnje in na kraju modno trgovino. Prirejen je bil kratek izlet v okolico Bleda in zaključni večer v hotelu Golf z modno revijo. Sledila je tiskovna konferenca in za zaključek so se konec septembra odprla vrata tovarne za vse državljane, ki so si želeli ogledati v spremstvu strokovnih kadrov notranjost tovarne.

V tovarni so prepričani, da je obisk trgovcev mnogo prispeval ne samo k trenutnim rezultatom, temveč k ureditvi medsebojnih dolgoročnih poslovnih vezi. Sami so se prepričali o njeni organizaciji, o kvaliteti dela, o organizaciji odpreme. Skratka, kaj je tovarna v preteklem obdobju ustvarila, in z revijo, kaj je sposobna ustvariti. Taki poslovni obiski imajo poseben pomen pri utrjevanju medsebojnega zaupanja in vzpostavljanja novih samoupravnih odnosov.

Vzgajanje tržišča je ena pomembnih nalog sleherne gospodarske organizacije. Številna udeležba trgovcev ob proslavi v Almiri je lep dokaz načrtnega dela in večletnega vlaganja in proučevanja tržišča in seveda tudi velik prispevek k skupnem cilju, t. j. visoki ekonomski uspešnosti, ki jo je v zadnjih letih dosegla Almira. Rezultati se kažejo tudi v OD in je prav septembra dosežena najvišja raven, saj je povprečje znašalo za celo tovarno 2.054,78 din na delavca, kar je trenutno najvišji OD v trikotažni industriji za vrhnje pletenine v Jugoslaviji.

M. K.

LIP
lesna industrija Bled
lip bled Tovarna Bled

svet za urejanje medsebojnih delovnih razmerij razglaša naslednja prosta delovna mesta za oddelek proizvodnje vrat:

več kvalificiranih mizarjev,

več priučenih lesnih delavcev
(moških in ženskih),

več nekvalificiranih delavcev
za priučitev na delovnem mestu (moške ali ženske osebe)

evidentičarja

Pogoji za evidentičarja:
ekonomska šola z enoletno ustrezno prakso (eventualno pripravnik brez prakse) ali
nepopolna srednja šola s triletno ustrezno prakso v knjigovodstvu osebnih dohodkov.

Za vsa delovna mesta nudimo možnost nadaljnjega izobraževanja oziroma napredovanja.

Prijave pošljite na naslov: LIP, lesna industrija Bled — Tovarna Bled, 64260 Bled, Razgledna cesta.

Tržič se »seli« na Bistrico

Komunalna neurejenost zemljišča je največja težava pri nadaljevanju stanovanjske gradnje na Bistrici pri Tržiču

Bistrica postaja nov stanovanjski del Tržiča. Zemljišče ob glavni cesti, urbanisti ga imenujejo B-4, bo kmalu pozidano. Leta 1970 je občinska skupščina že potrdila zazidalni načrt za novo stanovanjsko sosesko B-3, kjer že stoji nekaj zasebnih stanovanjskih hiš in nova osnovna šola na Bistrici. Takratni načrt je predvideval, da bodo na tem zemljišču na Bistrici zgradili štiri stanovanjske bloke s spremljajočimi objekti, trgovinami in garažami.

Ker so v tržiški občini gradbene površine omejene in je treba obstoječe čim bolje izkoristiti, se je svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri skupščini občine Tržič odločil, da bo skupščini predlagal spremembe zazidalnega načrta B-3 na Bistrici. Cilj tržiških stanovanjskih načrtovalcev je, da mora dobiti Bistrica sčasoma 5000 prebivalcev. Le v tem primeru bo dosežena ekonomična gradnja ter polna izkoriščenost komunalnih naprav in zemljišča. Arhitekt biro gradbenega podjetja Tržič je izdelal več inačic zazidalnega načrta B-3. Najprimernejša od njih je bila po razgrnitvi in razpravi predložena svetu pri skupščini, le-ta pa jo je predlagal odbornikom občinske skupščine na zadnji seji. Spremenjeni zazidalni načrt bistriške gradbene cone B-3 predvideva res maksimalno izkoriščenost prostora in so ga odborniki srejeli.

Na B-3 bo 310 novih stanovanj in okrog 150 tripleks garaž. Stanovanja bodo v od pet do deset etažnih stolpičih, opremljenih z dvigali. Stanovanja bodo odmaknjena od avto ceste, tako da hrup stanovalcev ne bo motil. V soseski B-3 je predvideno tudi družabno središče, servisne službe, različni lokali itd. Šola za celotno bistriško področje bo zgrajena letos, vrtec pa bo sprejel prve malčke že prihodnje leto.

Vendar prinaša nadaljevanje stanovanjske gradnje na Bistrici tudi probleme, predvsem komunalne. Bistrica nima urejenih telefonskih priključkov, avtobusnih postajališč, težave pa so tudi z vodovodnim in kanalizacijskim omrežjem. Osnovne rešitve teh težav so že nakazane in jih bodo urbanisti vnesli v ureditveni načrt soseske.

S komunalnim podjetjem so se pristojni dogovorili o izdelavi celovitega vodovodnega omrežja za Bistrico. Njegove razsežnosti bodo takšne, da bo dovolj vode tudi takrat, ko bo Bistrica popolnoma zgrajena. Na seji skupščine je bila tudi povedana misel o novem vodovodnem zajetju v Črnem gozdu in Podljubelju. Naročen je tudi idejni načrt za osrednji kanalizacijski kolektor s čistilno napravo. To bo precejšnja investicija. Urbanistični program predvideva tudi gradnjo osrednje kotlarne. Stala naj bi ob avto cesti ter ogrevala vsa stanovanja v soseski B-3.

J. Košnjek

LOKAINVEST ŠKOFJA LOKA
Lokainvest
Škofja Loka
Mestni trg 38

razpisuje

skladno z zakonom in odlokom Skupščine občine Škofja Loka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča

II. javni natečaj

za oddajo komunalno opremljenega zemljišča — 30 lokacij — s tipskimi načrti za individualne, dvojčke, vrstne in atrijske zidane stanovanjske hiše ter vrstne montažne hiše — površine od 336 kv. m do 940 kv. m, za ceno od 50.800 din do 103.500 din.

Ustni javni natečaj bo v ponedeljek, 22. oktobra, ob 12. uri v sejni dvorani občine Škofja Loka.

Natečajni pogoji so na oglasni deski občine Škofja Loka in »Lokainvesta«, kjer so interesentom na voljo tudi druge podrobnejše informacije vsak dan od 12.—14. ure, oziroma na telefon 60-190.

Zdi se, da je škoda, nastala zaradi nedavnih neurij, ponekod znatno večja kot so nam prvotno sporočili. Na Selškem, na Bukovškem polju, je podivjana Sora načela rečni breg in prenesla »stržen« vodnega toka bolj proti levi strani korita. Pri lesenem mostu v Ševljah so zato popustili kamniti obalni braniki. Del zaščitnega nasipa je odneslo, namesto njega pa zeva v cestišču kake tri metre globoka in 2,5 metra široka luknja. Most povezuje naselja Ševlje, Knape, Bukovščica in Strnica z dolino in čeprav ne predstavlja edinega možnega dohoda h glavni cesti, so ljudje vseeno precej prizadeti. Na delo in v šole zdaj lahko gredo samo peš ali s kolesi, uporabljajoč tri ali štiri deske, položene čez kotanjo (glej fotografijo!), oziroma ozko obrežno pot, ki pelje do Dolenje vasi. Avtobusni promet je kajpak prekinjen, kar zlasti močno občutijo otroci.

Občinska uprava, razumljivo, ne drži rok križem. Obljublja, da bodo — brž ko bo nivo reke zadosti upadel — most začeli popravljati. Posebna komisija si je pred dnevi že ogledala kritično mesto. Predlaga, naj bi tik ob omajanih nosilcih zabili v dno dodatne pilote ter jašek nato zapolnili s samonosilnim materialom. Tajništvo občine in SGP Tehnik sta v stalnih stikih. Pri Tehniku upajo, da bo cestišče usposobljeno za normalno vožnjo v nekaj dneh. Kot smo zvedeli, temeljitejša adaptacija objekta trenutno ne prihaja v poštev, saj imajo naslednje leto v načrtu gradnjo popolnoma novega (bržkone betonskega) mostu, ki obeta narediti konec dokaj pogostim muhavostim nemirne Selščice. — Besedilo in foto: I. Guzelj

»Ovire« na cesti v Lom

Zasedanju občinske skupščine v Tržiču je bil predložen dopis krajevne skupnosti Lom pod Storžičem. Podpisnika — predsednik sveta skupnosti in predsednik odbora za gradnjo nove ceste v Lom — v imenu volivcev prosita občinsko skupščino Tržič, naj kljub težavam pri dotekanju denarja delovnih organizacij v sklad za negospodarske investicije letos dá Lomljanom obljubljeni denar. Letošnji občinski proračun je namreč predvideval (njegovi sestavljavci dodatnega ukrepa o prepovedi nadaljnjega obremenjevanja gospodarstva pred zaključnimi računi niso pričakovali), da bodo dobili Lomljani za gradnjo nove ceste 306.000 dinarjev. 170.000 dinarjev so Lomljani dobili, 136.000 dinarjev pa bi morali še, če ne bi bilo težav, o katerih smo že pisali. Skupščina Lomljanom za zdaj tega denarja ne more dati! Graditelji nove ceste, katerega prvi odsek so že odprli, so v težavah.

Splošnemu gradbenemu podjetju Tržič, pogodbenemu izvajalcu del, dolgujejo 108.532 dinarjev. Kje dobiti denar, Lomljani ne vedo. Gradbeni odbor ima sicer v »blagajni« 58.000 dinarjev, vendar bo to vsoto še kako lahko potrošil za pripravljalna dela na oseku nove ceste od Slapa pri Tržiču do Čarmana, ki bo gradbeno najtežji. Graditelji bodo morali prestaviti 150 metrov cevovoda in 100 metrov električne napeljave na Slapu. Vsota, s katero razpolagajo, bo zadostovala za plačilo teh del, za plačilo dolga pa denarja ni . . .

Odborniki tržiške občine so se znašli v neprijetnem položaju. Obveznost do Lomljanov bi morali izpolniti in odobriti proračunske dinarje za novo cesto. Prav tako je dala skupščina pristanek, da se začne graditi cesta in je zaupala vse organizacijske in finančne posle neumornim lomskim graditeljem, čeprav gre v primeru nove ceste v Lom za investicijo, vredno več kot 4 milijone dinarjev. Pojavili so se tudi pomisleki, ali ni tako velika investicija preveč za krajevno skupnost? Vendar, Lomljani so se zagrizli v investicijo in sedaj ne morejo ne naprej ne nazaj, čeprav je bila vrednost prostovoljno opravljenega dela velika.

Tržiška skupščina je šla doslej Lomljanom pri gradnji ceste vedno na roko. Pri gradbenem podjetju je celo dosegla, da so bili stroški za gradbeno mehanizacijo nižji od cen v uradnem ceniku. Zavedala se je, da je Lomljanom treba pomagati. Prebivalci edinega naselja v občini so, kamor ni mogoč normalni promet, razen tega pa je zavidanja vredno njihovo prostovoljno delo in samoprispevek za novo cesto, za katerega so se skoraj 100-odstotno odločili na lanskem referendumu.

Oboji, Lomljani in skupščina, so se znašli pred težko oviro. Če bo skupščini uspelo dobiti od delovnih organizacij del denarja za negospodarske investicije, bodo morali dobiti Lomljani toliko, da bodo vsaj poravnali dolg pri gradbenem podjetju. Drugače bo treba počakati ali prositi za odložitev plačila dolga. Po drugi strani pa se bodo želeli Lomljani, plačniki samoprispevka, čim prej peljati v Tržič po novi cesti. To je bila tudi obljuba graditeljev, predvsem pa krajevne skupnosti, pred referendumom.

J. Košnjek

Smučarski klub
Triglav Kranj
želi zaposliti

honorarnega trenerja
za alpsko smučanje

Prijave sprejema tudi ločeno, in sicer: za trenerja za kondicijske priprave in za trenerja za priprave na snegu.

Pogoji:
— za kondicijske priprave učitelj telesne vzgoje
— za treninge na snegu smučarski trener s temeljitim poznavanjem smučarske tehnike.

Honorar po dogovoru.
Podrobne informacije dobijo interesenti pri Viliju Zorku, telefon 21-567 — Šolski center ZP Iskra.

OBRTNI SEJEM
KRANJ
od 12. do 21. oktobra

- pohištvo
- gospodinjski stroji
- gradbeni material
- oprema za centralno gretje
- sejemske cene

murka

Pesnikova podoba v kiparjevem srcu

Srečanja iz ateljejev

Vedno prisrčna in topla, nikoli dolgočasna. Vedno po svoje vznemirljiva, nikoli vsakdanja in enolična. Podobna so si, ta srečanja iz ateljejev, a vendar tako zelo različna. Različna po svoji tematiki, ki zna vedno biti vabljiva, še ne povsem odkrita, vedno enkratno zanimiva.

Srečanja iz ateljejev so zatorej vedno posebna doživetja, še posebno, če so redka, še posebno zato, ker tako zelo poživljajo in izpolnjujejo dolgočasni vsakdanjik.

Nekaj posebnega in dobrodošlega so predvsem zato, ker preusmerjajo našo vsakdanjo potrošniško miselnost tudi v nekaj drugega — v lepoto. V lepoto doživetja, v lepoto misli in podoživljanja.

Vsaj za nekaj časa nam srečanja iz ateljejev ostajajo v mislih in v srcu, vsaj za nekaj časa se čutimo bogatejše v tem, da čutimo smisel in vsebino. Smisel in vsebino vsega, kar je lepo.

Dr. France Prešeren

Nikoli neizpeta pesem mojega, tvojega, našega pesnika živi med nami, v naših srcih. Njegov lik, njegova podoba, njegovo življenje nam je bližje, kot si mislimo.

Pa vendar kljub temu ne tako blizu, da bi ga čutili ob sebi vsak dan, vsako minuto. Blizu nam je kot pesnik in človek, pa vendar ga ne čutimo in podoživljamo tako kot ga nekateri med nami. Tisti, ki žive vsak dan z njegovo podobo v mislih in z njegovo poezijo v srcu. Tisti, ki jim je dano, da so premostili časovno oddaljenost in zdaj z njim in ob njem lahko žive in ustvarjajo.

Prešernov veliki lik je in bo izpolnjeval umetniško življenje in ustvarjanje našega znanega akademskega kiparja — medaljerja Staneta Dremlja iz Radovljice.

Velika ljubezen do Prešerna in njegove poezije je očitna že ob prvem srečanju s Stanetom Dremljem. V njegovem ateljeju je prepolno Prešernovih likov, od teh jih je kar deset oblikoval sam. Velika ljubezen je očitna tudi v samem pogovoru z zelo razgledanim, s prijetnim kiparjem, ki zaradi svoje skromnosti in preprostosti živi skoraj anonimen v svojem okolju.

Iz njegovega ateljeja je prekrasen razgled na Triglav, na čudovito dolino, kjer se vije Sava. Mirno in leno teče skozi dolino in spokojnost razgleda kar sama od sebe privablja posebna razpoloženja, poseben svet, v katerem je lahko nemalo domišljije in svojevrstnih misli. V umetnikovem srcu pa nemalo lepote in obilo snovi za umetniško podoživljanje.

Velika razgledanost, smisel za lepoto in velika ljubezen do Prešerna je ustvarila tudi zadnjo, najnovejšo podobo velikega pesnika. Stane Dremelj jo je upodobil za Prešernovo sliko in za Prešernovo značko.

»Že pred dolgimi leti sem videl, čutil Prešerna v sebi. Vsega lepega in mladostnega sem ga bil videl in tako sem ga prvič upodobil že 1939. leta. Portretiral sem tudi druge, Cankarja, a vendar nikogar z zares toliko ljubezni. Razen Prešerna.

Moj življenjski smisel je nekako postal. Vedno znova in znova sem v njegovem rojstnem domu v Vrbi, vedno znova v okolju, v katerem se je rodil in preživljal svojo rano mladost. Pred dolgimi leti sem ga čutil tako, zdaj ga spet drugače, vse je bil pravzaprav trenutek razpoloženja. Moram in moram ga upodobiti tedaj, ko začutim, da je bil pravzaprav drugačen, ne tak, kakršnega sem ga bil že upodabljal.

Lani se mi je zgodilo, ko smo imeli v našem kraju Prešernovo proslavo, sliko Prešerna pa nikjer. Kar na hitro sem ga narisal, takšnega, kakršnega sem ga bil v tistem trenutku začutil. Še pozneje mi je bil všeč in začel sem ga modelirati in celo značka je že nastala. Potem, v nekem kasnejšem trenutku sem začutil, da pravzaprav ni bil tak in ponovno sem narisal njegovo podobo.

Prešeren je vreden tega, tudi takega spominjanja in podoživljanja. Tudi če bi imeli njegovo fotografijo, bi ga še in še portretiral. Za vsake, še tako nepomembne malenkosti sem dovzeten. V Prešernovih potomcih iščem Prešernove poteze, razen tega, da ga po njegovem življenju in delu tudi sam, osebno doživljam. Pravi umetniški užitek mi pomeni delo, ko znova in znova iščem pravega, mojega, našega Prešerna.«

Akademski kipar Stane Dremelj je s svojim zadnjim delom upodobil novega Prešerna, drugačnega od tistega, za katerega je letos prejel Prešernovo nagrado. Drugačen, a spet zelo kvalitetno izdelan lik. Značke s tem novim likom bomo lahko kupili v Prešernovi rojstni hiši in kvalitetne bodo, saj jih je izdelal kipar sam. Zaradi tega, da bi bil tudi na značkah tak, kakršnega je upodobil, kakršnega je čutil in umetniško oblikoval.

In oblikoval ga bo znova in znova.

Darinka Sedej

Vesela polka s folklornega odra

Francka Mrakova iz Mojstrane vodi folklorno skupino v kraju, obenem pa izvrstno pozna vse stare plese, ki so jih nekdaj plesali v Mojstrani — »Eden najstarejših plesov je prav gotovo ‚štajriš' polka«

Mojstrančanka Francka Mrakova velja za eno naših redkih voditeljic folklornih skupin, ki z veliko ljubeznijo ohranjajo predvsem stare in najstarejše folklorne zanimivosti. Uspehi, ki jih mojstranška folklorna skupina doživlja na svojih zelo pogostih nastopih, so nedvomno le potrditev njenega prizadevanja, da z mladimi prikaže verno sliko nekdanjih običajev na vasi.

Francka Mrakova zares dobro pozna tradicijo, saj je sama plesala v folklorni skupini, ki sta jo pred leti vodila Viktor Janša in Rudolfina Kosmač. Oba sta z veliko ljubezni in vztrajnosti prenašala svoje bogato znanje, ki je izviralo iz izročila njunih prednikov. Njun poduk in izkušnje je Francka Mrakova takoj osvojila, saj je bil ples že od nekdaj njeno pravo in edino veselje. Pomenil ji je sprostitev in zadovoljstvo.

Pred dobrim letom dni pa je prevzela novo folklorno skupino in njene člane v razmeroma zelo kratkem času naučila veliko več kot le osnovnih korakov. Nenehno si je prizadevala, da bi plesalci na odru prikazali vse, kar lahko zmorejo. Naučila jih je tudi enega najstarejših plesov z Gorenjske »štajriš« polke in »štajriš« v parih. Prav s tema dvema plesoma so mladi na nastopih zbudili veliko pozornosti, saj so poznavalci naših starih običajev menili, da so značilnosti tega plesa opazili le v treh primerih na Slovenskem.

»Na naših nastopih, ki smo jih večinoma imeli pred tujimi gosti v kranjskogorskem hotelu Prisank, so bili najbolj navdušeni predvsem nad slikovitimi plesi,« **pravi Francka Mrakova,** »domači gledalci pa so seveda z zanimanjem spremljali najstarejše plese. Običajno zaplešemo oziroma znamo zaplesati devet plesov, samih gorenjskih. Spremlja nas Peter Peternel z Dovjega.

Mlade plesov pravzaprav ni težko naučiti, le nekaj smisla in posluha morajo imeti. Seveda pa tudi veliko veselja in volje. Največja spodbuda jim je vsekakor nastopanje pred gledalci. Če mladi vedo, da bodo lahko nastopali, prihajajo na vaje redno in z veliko več vztrajnosti in potrpežljivosti poslušajo nasvete.

Precejšen problem za našo skupino so pravzaprav narodne noše, ki si jih večinoma sposojamo pri prebivalcih Dovjega. Jasno je, da vsi narodne noše cenijo in jih shranjujejo ter neradi posojajo, saj so jim vsem spomin, še posebno, če so orginalne.

Letos smo pravzaprav lahko veseli, saj smo dobili oder, kjer lahko vadimo. S precejšnjo pomočjo vaščanov so na Dovjem obnovili kulturni dom kulturnoumetniškega društva Jaka Rabič.

V letu dni obstoja nove skupine smo zares veliko nastopali na prireditvah v Mojstrani in na Dovjem, imeli smo veliko nastopov v hotelu Prisank v Kranjski gori, bili smo v Novigradu, kjer smo nastopali pred turisti. Radi se odzovemo vsakemu vabilu za nastop, saj je to obenem priznanje in velika spodbuda plesalcem, ki le tako lahko pokažejo, kaj so se naučili in kaj znajo in zmorejo.«

D. Sedej

Planšarski muzej v Stari Fužini

Lani so v Stari Fužini v Bohinju na pobudo krajevne skupnosti in kmetijske zadruge Srednja vas preuredili stavbo stare sirarne v muzej planšarstva in sirarstva v Bohinju. Stalno zbirko razstavljenih predmetov in slik je oskrbel in uredil Gorenjski muzej iz Kranja, del denarja za obnovitev stavbe pa je prispevala kulturna skupnost Radovljica.

Zaradi slabe reklame oziroma seznanjanja turistov je bil lani muzej slabo obiskan. Res je bil odprt le poldrugi mesec, vendar bi ob večjem prizadevanju turističnih delavcev lahko zabeležili boljši obisk. Letos pa so poskrbeli za boljšo obveščenost in zato zabeležili tudi enkrat večji obisk od lanskega. Tudi letos je bil muzej odprt le julija in avgusta.

JR

Portreti Franca Škofica

Zanima me, kako bo kaj zadel oči skozi stekla, mojo brado, lase, usta, ličnice . . .

V blejskem bistroju in bližnjih kavarnah je njegovo delovno področje. Goste vznemirja s svojimi portreti. Njegovo početje opazujejo neprikrito in z občudovanjem.

Bled je dobil te dni drobec posebnosti, zanimivosti; portretista Franca Škofica. Kranjčana, študenta slikarske akademije v Essnu. Slikanje je njegov kruh . . .

Zanimivo. Vedno sem mislil, da moraš pri portretiranju strmeti nepremično v neko točko. Pa ni res. V začetku, ko se portretist še ukvarja z obrisom glave, se lahko nekoliko sprostiš. To pa sem izkoristil za prijetno kramljanje:

»Zaupaj mi, kako pravzaprav začneš z nekim portretom.«

»Dela se moram lotiti zbran. Najprej napravim osnovno obliko obraza, potem objekt študiram, zlasti njegovo notranjost. Njegovo pripravljenost na sodelovanje odkrivam. Veš, vsak obraz ima izpisan kos življenja. V vsakem portretu je le pol resnice, ostalo je delo umetnikove domišljije, njegove čustvene zavzetosti.«

»Kdaj si začel portretirati?«

»Lani na olimpiadi v Münchnu. Pravzaprav že prej, toda tam sem videl slikarje iz vse Evrope, kako so portretirali slabše kot jaz in zahtevali visoko plačilo.«

»Čemu posvečaš največ pozornosti pri svojem delu?«

»Moja želja je predvsem, da ‚zadenem' človekov izraz, njegovo posebnost. Vsak obraz ima neko posebnost. Razen tega skušam prikazati na portretu delček narave, neke posebne pristnosti.«

»Kdo te je navdušil za slikarstvo in posebej za slikanje portretov?«

»Že v zgodnji mladosti sem opazoval strica slikarja, ki je živel v Pragi.«

»Naletiš kdaj na težave pri delu?«

»Največkrat se to zgodi, ko upodabljam znane osebe: glasbenike, pesnike, pisatelje idr., takrat je potrebno odkriti njegovo ustvarjalnost in jo pričarati na ploskev praznega belega papirja.«

Opazujem ga. S paleto v levici in skicirko v desnici ravna približno tako, kot ravna zdravnik s skalpelom pri operaciji. Zdaj mu je poigral nasmešek na ustih. Mislim, da se mu je posrečila dobra poteza. Nekoliko odmakne paleto, jo spet približa in nadaljuje sklonjen nadnjo, sunkoma pogledajoč proti meni.

Gostje v bližini vse bolj pogledujejo proti najinem omizju, najbolj radovedni pa so naju obkrožili.

Zdaj odloži skicirko in obrne paleto. Da, prav tak sem, kakor bi se pogledal v vodo, morda nekoliko odločnejši, sanjaški, pa vendar navsezadnje tak, da bi me vsakdo spoznal na ulici, če bi videl portret na razstavi.

Nisva še dobro končala najinega razgovora, že ga je naprosil nekdo od sosednjega omizja; opravičil se mi je in odhitel za novim odjemalcem.

Tomaž Iskra

Gostovanje kulturnega društva Bled iz Essna

Pred nekaj meseci je kulturna skupnost Radovljica navezala stike z zdomskim kulturno-športnim društvom Bled iz Essna v Zvezni republiki Nemčiji. Danes bo na povabilo zveze kulturno prosvetnih organizacij prispela na dvodnevno gostovanje dramska sekcija tega društva, ki se bo predstavila z ljudsko igro Za grunt. 15-članska skupina, ki jo bo vodila predsednica Jožica Sieger, bo danes ob 16. uri najprej nastopila v Mošnjah, drevi ob 20. uri pa v kulturnem domu v Podnartu. Jutri (7. oktobra) bo ob 15. uri nastop v Bohinjski Bistrici, ob 20. uri pa v Bohinjski Češnjici. Takoj po prireditvi se bodo gostje vrnili v Essen.

JR

OSNOVNA ŠOLA
HEROJA GRAJZERJA
Tržič
razpisuje
prosti delovni mesti:

učitelja
ZA MATEMATIKO
PRU ali P

učitelja
ZA TEHNIČNI POUK
PRU ali P

Prijave sprejemamo
do 15. oktobra 1973.
Delo je za določen čas.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši je razstava Sodobna likovna prizadevanja na Gorenjskem. Sodelujejo: M. Batista, B. Čeh, Florjančič, B. Jesih, S. Kump, K. Legat, H. Marchel, F. Novinc, J. Ravnik, B. Savinšek, I. Šubic, V. Tušek in M. Vovk-Štih.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenka v revoluciji, v galerijskih prostorih pa razstava Partizansko zaledje na Gorenjskem 1941—45.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej. V galeriji v isti stavbi je na ogled razstava slikarja M. Pirnata in Borisa Sajovica.

Gorenjski muzej v Kranju je odprt od 10.—12. in od 16.—18. ure vsak dan razen ponedeljka.

Načrt, vreden premisleka

Bodo škofjeloški likovniki dobili paviljon, v katerem bi radi uredili stalno prodajno razstavo plastik in slik?

Nobenega dvoma ni, da je Škofja Loka kulturno izredno razgibano, živahno mesto. Zlasti letos, ko so se Ločani intenzivno vključili v praznovanje tisočega rojstnega dne ozemlja, je kopica institucij, združenih pod okriljem kulturne skupnosti, odigrala zelo vidno vlogo. Bili smo priča številnim prireditvam ožjega in širšega pomena, ki so hkrati z uresničenimi in neuresničenimi prizadevanji za kvalitetno rast »storitev«, za izgradnjo novih in popravilo obstoječih objektov, zapustile nadvse ugoden vtis. Ne gre namreč pozabiti, da tam, kjer delajo, nenehno odkrivajo sveže probleme, da ne dremljejo na lovorikah, vdani v usodo in zadovoljni s trenutnim stanjem. Seveda reševanje perečih vprašanj ni in ne more biti vselej (in takoj) uspešno, saj je fronta, vzdolž katere potekajo spopadi med željami in hotenji na eni strani ter možnostmi in omejenimi viri sredstev na drugi, preobsežna, preveč razvejana. Posamičnih bitk ni mogoče vedno obrniti v svojo korist, mogoče pa je dobiti one, pri katerih sta bolj kakor denar odločilni zavzetost in podpora družbe ter odgovornih organov. Kam merimo?

Loški okoliš si je v minulem obdobju upravičeno pridobil naziv »slovenski Barbizon«, zatočišče in dobrodošlo torišče ustvarjanja naših likovnikov. Tudi če zanemarimo Groharjevo kolonijo, so podatki o razstavah v galeriji grajskega muzeja zgovorno potrdilo pravkar zapisanih ugotovitev. Paviljon je doslej odprl vrata neštetim bolj ali manj znanim podobarjem ter s tem opravil veliko kulturno-prosvetiteljsko poslanstvo. Vendar spričo naraslega zanimanja za likovno umetnost ni več sposoben razvijati dodatnih oblik soočanja avtorjev in ljudi. Samostojni ali skupinski prikazi slej ko prej ostajajo elitna zadeva, ki terja obilico truda in priprav. Prodor v galerijo je privilegij, ki so ga celo najboljši deležni kvečjemu vsakih pet, šest let. In v vmesnem obdobju? Enako intenzivno vihtijo čopiče, mešajo barve in klešejo, le da nastalih »proizvodov« nimajo priložnosti pokazati javnosti. Naj jih zlagajo v kakšno klet in čakajo svojih »pet minut? Nesmisel! Kaj torej storiti?

Loški mojstri so prišli na originalno zamisel, katere bistvo tvori predlog, naj bi v stavbi bivše mestne hiše sredi glavnega trga uredili stalno prodajno razstavo del domačih slikarjev in kiparjev, kamor bi sleherni zainteresirani ustvarjalec prinesel par svojih najnovejših izdelkov ter jih občasno, po lastni presoji, nadomeščal z novimi. Da bi bil vstop v lokalček, kjer zdaj ponujajo čipke (in slednjim »očetje« načrta nikakor ne nameravajo odreči gostoljubja), nadvse zanimiva reč, jamči že spisek imen mož in žena, ki se poklicno pečajo s slikarstvom in kiparstvom in ki živijo oziroma delujejo na območju škofjeloške komune: Ive Šubic, Dora Plestenjak-Slana, France Slana, Franci Novinc, Boris Jesih, Peter Adamič, Tone Logonder, samouka Peter Jovanovič in Franci Tavčar, žirovski naivci in še kdo. Načrt sta načelno podprla regionalni zavod za spomeniško varstvo in kulturna skupnost Škofja Loka, brez dvoma pa so mu naklonjeni tudi turistični delavci. Kajpak bo potrebno uradno soglasje pristojnih občinskih služb, ki bi morale dati prednost likovnikom. (Slišati je, da s prostorom računajo tudi nekatere gospodarske organizacije, zlasti zavarovalnica). Po približnem izračunu bi adaptacija stala okrog milijon in pol starih dinarjev, kar resnično ne bi smelo predstavljati ovire. Ali pa smo nemara v zmoti?

I. G.

Diplomacija na konicah raket

ZDA in SZ začenjata drugi krog pogajanj o omejevanju oboroževalne tekme — Kakšno je stališče neuvrščenih?

Velikana se spet pogajata. Pogajata se o svojih grozljivih jeklenih pesteh, o orodju, s katerim bi v primeru medsebojnega spopada ne pobila samo drug drugega, marveč tudi svoje šibkejše sosede. Tem sosedom, ki so hočeš nočeš primorani živeti v senci obeh orjakov, seveda ni vseeno, kako potekajo razgovori. Potihem upajo, da bosta močna nasprotnika po tridesetih letih končno le razklenila dlani in vzpostavila vsaj približno znosne odnose. Čeprav jim ni najbolj pogodu, ker barantata za zaprtimi vrati, ne da bi upoštevala predloge in želje okolice, je dialog vseeno dogodek, ki upravičeno budi nade v varnejšo prihodnost.

Velikana sta kajpak Sovjetska zveza in Združene države Amerike, njuni sosedje pa ostali svet. Američani in Sovjeti so namreč pred dnevi obnovili razgovore, znane pod imenom SALT, katerih cilj je omejiti in sčasoma morda docela zavreti nesmiselno tekmo v jedrsko-raketnem oboroževanju. Kot vemo, se je prvi krog SALT zaključil jeseni lani, ko sta Nixon in Brežnjev v Moskvi podpisala sporazum o prenehanju izgradnje sistema defenzivnih izstrelkov ter obenem določila, koliko napadalnih atomskih podmornic lahko obdrži vsaka stran. Dosti ta sporazum ni spremenil, saj so v zapleteni strateški formuli ostale nedotaknjene mnoge neznanke, ki terjajo skorajšnjo rešitev. Vendar je uvodni korak storjen in kaže, da sta nasprotnika pripravljena nadaljevati začeto politiko popuščanja, katere posledica so zelo obetavni gospodarski, kulturni in znanstvenotehnični stiki. A ostanimo pri vojaški plati procesa.

POPUŠČANJE — EDINI IZHOD

SALT je pravzaprav zunanji, konkretni odraz spoznanja, da oboroževalna dirka ne vodi nikamor in da so milijarde, potrošene zanjo, proč vržen denar, ki nevarno izčrpava oba tekmeca. Toda preden je trezna presoja prevladala nad trmoglavostjo desničarskih militaristov in dogmatskih levih skrajnežev, so pretekla skoraj tri mračnjaška desetletja. Šele potem, ko je SZ dohitela (in v nekaterih panogah prehitela) ZDA in ko ameriška vzvišenost ni našla več opore v absolutni letalski, raketni in pomorski premoči, sta Kremelj in Bela hiša postala bolj dovzetna za diplomatsko pot. Vzpostavljeno je bilo ravnotežje strahu, torej stanje, v katerem Vzhod in Zahod nastopata z enakopravnih pozicij. Ravnotežje je tudi glavni temelj »revolucionarne« geopolitične doktrine dr. Henryja Kissingerja, Nixonovega posebnega svetovalca in zunanjega ministra, ki naj bi prišel v zgodovino kot pobudnik odmrznitve odnosov na relaciji Kitajska—ZDA—SZ. A kratkovidni oboževalci mistra K. očitno pozabljajo, da je vladajoča washingtonska ekipa zgolj izkoristila najugodnejši trenutek ter jela uresničevati zamisel, ki jo vodje neuvrščenih dežel že četrt stoletja proglašajo za edini razumni izhod iz začaranega kroga jedrskih groženj in protigroženj. Žal še zmeraj obstaja možnost, da bo ena ali druga država nenadoma razvila kakšno novo-uničujoče sredstvo, ki preti hipoma porušiti majavo ravnovesje in zmesti trenutna pravila igre. Zato se Rusom in Američanom mudi, zato skušajo čim prej zavreti tempo širjenja vojaških potencialov — dasi hkrati budno pazijo, da ne bi sami potegnili krajšega konca.

ČE BI ČLOVEK IMEL 281 ŽIVLJENJ . . .

Morilska sila, shranjena v arzenalih Vzhoda in Zahoda, je sposobna 280-krat zapored ubiti slehernega ob približno 3,5 milijarde prebivalcev našega planeta! Šele če bi 281-krat vstali od mrtvih, bi nemara preživeli, so izračunali v londonskem inštitutu za strateška vprašanja, ki slovi kot ena najbolje obveščenih ustanov svoje vrste nasploh. Navedeni podatek, preveden v jezik številk, pa da naslednjo sliko: Sovjetska zveza je decembra preteklega leta imela 1600 medcelinskih raket (ICBM — intercontinental balistic missiles). Skoraj polovico omenjene jate sestavljajo strašne SS-9, kolosi z dometom prek 16.000 kilometrov in s 25-megatonskimi bojnimi glavami. Združene države kot protiutež zanje skrivajo v podzemnih silosih, razvrščenih širom po Severni Ameriki, 1054 podobnih kovinskih cigar (tip minuteman in titan). Kar 600 jih sodi v tretjo generacijo in nosijo v konicah grozd desetih jedrskih nabojev. V zaključni fazi poleta grozd razpade. Zapleteni pogonski mehanizmi, ki predstavljajo najstrožje čuvano tajnost ZDA, naboje potlej usmerijo k vnaprej določenim ciljem (mesta, vojaške baze, izstrelišča, letališča, industrijski kompleksi itd.). Kakršnakoli obramba je nemogoča.

Seveda obstaja precejšnja verjetnost, da bo napadalec z nenadnim udarom mahoma onesposobil sovražnikove rakete, nameščene v tleh, kajti lokacije oporišč niso neznane. V opisanem primeru bi prizadeti kot povračilo zagotovo uporabili najpopolnejše orožje sedanjosti — atomske podmornice. Pod ameriško zastavo pluje naokrog 41 »zverin«, ki prevažajo v trupih 656 izstrelkov polaris in poseidon. Tudi poseidoni spadajo v razred MIRV, v razred večkoničnih projektilov. Sovjetsko nevidno super brodovje pa tvori 35 atomskih in tri eskadrilje »navadnih« podmornic-raketonoscev.

Kar zadeva letalstvo, so Američani v minulem obdobju krepko zaostali. Sicer odlični in vsestransko uporabni lovec phantom se ne more kosati z mnogo sodobnejšima migoma 23 in 25, medtem ko bi ogromne, a že zdavnaj prepočasne in prenerodne osemmotornike B-52 zračna obramba Sovjetov mimogrede sestrelila. ZDA trošijo milijonska sredstva in mrzlično preizkušajo prototipe prestreznika F-15 ter bombnika B-1, o katerih pravijo, da bosta domovini žvečilnega gumija najmanj za deset let povrnila primat na nebu. No, v mornarici je stanje ravno obratno. Čeprav so ladje SZ v poprečju znatno mlajše in čeprav pomenijo zadnjo besedo tehnike, ne dosegajo rušilnih kapacitet ameriškega brodovja, ki razpolaga z 12 modernimi letalonosilkami. In kako bo v bodoče?

KISSINGERJEVI OČITKI NEUVRŠČENIM

Ko je oni dan novopečeni ameriški zunanji minister Henry Kissinger v palači generalne skupščine OZN prvič spregovoril o stališčih ZDA do aktualnih političnih procesov, so tudi najstarejši delegati, vajeni nepričakovanih izpadov, ostrmeli. Inteligentni doktor družbenih ved in zgodovine je namreč čisto nediplomatsko izničil sklepe alžirske konference ter udeležencem očital, da v času, ko »veliki« razbijajo blokovske ločnice, gladijo nesoglasja, se trudijo ustaviti oboroževanje ter namesto bipolarnega kreirajo policentrični svet, »mali« skušajo ustvariti nekakšno tretjo silo in da težijo k hegemonističnemu povezovanju. Bržkone Kissinger osebno ni prepričan v omenjene trditve, ampak samo izraža mnenje vlade Združenih držav, ki ji brezkompromisnost načel voditeljev neuvrščenih »gre na živce«. V Alžiru je bilo pač čutiti nezaupanje do početja centrov moči. Formulo o postopnem razoroževanju so navzoči sprejeli dokaj zadržano, brez navdušene zanesenosti, kakršna preveva slabo poučene optimiste. Prevladovala je znana zahteva po obojestranskem in popolnem prenehanju raketne tekme, po skrčenju vojaških proračunov in po takojšnjem uničenju zalog smrtonosnega tovora. Zakaj?

Strokovnjakom je jasno, da omejitev števila vektorjev (transporterjev oz. projektilov, letal in podmornic) ni nobena rešitev. Tisoč minutemanov danes nosi le tisoč nabojev, jutri pa jih bo že deset tisoč. Podmornico, ki zdaj naloži v trup 16 izstrelkov, utegne jutri zamenjati plovilo s 24 projektili, katerih akcijski radij, natančnost in jakost nenehno rastejo. Zamrznitev kvantitativnosti je torej bob ob steno. Nedavni skopi sporočili javnosti sta dovolj zgovoren dokaz v prid glodajoči skepsi. Enega so sredi julija posredovale zahodne agencije: objavile so, da je ameriška vojska uspešno preizkusila orbitalno (satelitsko) bombo in zmanjšala domnevni naskok Rusov na tem področju. Avgusta smo nato prebrali, kako zaskrbljen je Pentagon, ker so Sovjeti dobili izboljšano inačico podmorniške balistične rakete, ki leti 7300 km daleč in ki nič več ne zaostaja za zloglasnimi poseidoni. Nadalje slišimo, da ZDA načrtujejo serijo desetih gigantskih podvodnih pošasti znamke trident in da se v ladjedelnicah Sovjetske zveze rojeva trojica mogočnih letalonosilk. Itd., itd. Eskalaciji ni videti konca. Ljudje zato nestrpno pričakujejo razplet naslednje etape SALT pogovorov, kajti od njih je prejkone odvisna usoda človeštva, sitega atomske more, pretenj in diktature orožja.

I. Guzelj

Terna, kvaterna, činkvin-tombola

Smučarski klub Transturist iz Škofje Loke je v nedeljo, 30. septembra, pripravil na vrtu Loškega gradu veliko tombolo. Člani kluba so s tem želeli dobiti sredstva za razvoj smučanja in za vzgojo smučarskega naraščaja v občini. Prvi dobitek — avto je odšel v Železnike.

Sedemnajst let je minilo od zadnje tombole v Škofji Loki. Zato je bilo zanimanje toliko večje. Poleg tega pa je velika tombola v nedeljo obljubljala avto VW 1200 kot prvi dobitek.

Vreme pa jo je zagodlo po svoje. Že tako je bila tombola zaradi slabega vremena preložena za teden dni. Toda tudi to nedeljo je bil dež neusmiljen. Jasno sobotno nebo se je čez noč pooblačilo. S težkih, sivih oblakov je pršelo. Vmes pa so se usule prave plohe. Tla na grajskem vrtu so bila razmočena in poti so postajale blatne.

Toda vreme ni motilo, saj se je že pred 13. uro grajskó gledališče na prostem hitro napolnilo. Ljudje so prihajali od vsepovsod. Parkirni prostori po vsem mestu so bili kmalu zasedeni. Prvo znamenje, ki je prišleku povedalo, da se v Škofji Loki godi nekaj pomembnega.

Množica črnih in pisanih dežnikov je preplavila grajski vrt. Vsakdo je imel v rokah tombolske tablice, eden več, drugi manj, svinčnik in upanje, da mu bo sreča naklonjena. Pod zasilno streho na odru se je zbrala komisija. Velika tabla je bila še prazna. Na mizi pa je ponosno stal boben, pripravljen, da napove srečo. Napovedovalec je prijel v roke mikrofon in težko pričakovani trenutek je bil tu. Tombola se je začela.

Najprej so predstavniki publike in tombolskega odbora pregledali številke, da ne bi bilo pozneje kakšnih nepravilnosti pri žrebanju. Boben se je zavrtel. Številke sta izvlekla cicibana, smučarka in smučar pri klubu.

Prva številka. Med publiko je zašumelo. Nekateri so ponosno prečrtali številko na tablici in boben se je spet zavrtel. Tabla, ki je kazala že poklicane številke, se je polnila. Kdor je na tablici prečrtal tri številke v vrsti, je imel terno, najnižji dobitek. Vseh skupaj jih je bilo 200. Boljši vrabec v roki, kot golob na strehi, si je rekel marsikdo. Drugi pa niso bili zadovoljni in so igrali naprej. Štiri prečrtane številke so pomenile kvaterno. Druga vrsta dobitkov, ki jih je bilo 150. Toda če si imel prečrtanih vseh pet številk v vrsti, je bil tvoj činkvin. Ta je prinesel že nekaj vrednega.

Med drugimi se je pririnil do odra tudi 80-letni možakar s Križne gore. Na njegovi tablici je bilo prečrtanih pet številk. Toda ne v eni vrsti. Ni dobro razumel pravila. Smučarji so mu prijazno ponudili stol na odru in nadaljeval je z igro.

Vseh 100 činkvinov je bilo razdeljenih. Na vrsti so bile tombole. Napetost je naraščala. Kdor bo imel prvi polno tablico, dobi avto. Posebno tisti, ki jim je manjkalo le nekaj številk, so bili nestrpni. Ko je napovedovalec hudomušno vprašal publiko, če dovoli malo odmora, je dobil enoglasni odgovor — ne. Sedemnajst, je odmevalo iz zvočnika. »Samo še ena številka mi manjka,« je vzkliknil nekdo v množici in skušal priti čim bliže odru. Boben se je vrtel. Triindvajset, je glasno ponavljal napovedovalec in nova številka je bila na veliki tabli. Vrtenje bobna je spremljala tišina pričakovanja. Ko pa je bila številka poklicana, se je publika vznemirjeno oglasila. »Ima kdo tombolo? Mogoče kje tam zadaj,« je spraševal napovedovalec.

Tedaj se je prerinila do odra starejša ženica. »Polno imam, polno tablico.« Komisija je pregledala, če so prečrtane prave številke. Na odru se je pojavil možakar in tiho kazal svojo tablico. Komisija je ugotovila, da sta obe pravilno izpolnjeni. Žreb bo odločil, čigav bo prvi dobitek. Kdor potegne večjo številko, dobi avto. Toda ženici to ni omajalo navdušenja. »Vedela sem, da bom dobila avto,« je nasmejana ponavljala. In res, potegnila je večjo številko. »Marija Potočnik iz Železnikov,« je srečna dobitnica glasno povedala v mikrofon. »Micka avto si zadela. Kdo bi si mislil,« se je oglasil njen znanec pod odrom. »Vedela sem, da ga bom dobila,« je glasno zatrdila publiki. »Avto je dobila,« je šlo še enkrat od ust do ust.

Komaj sem jo ujela za nekaj besed:

»Kako se počutite sedaj, ko držite v rokah potrdilo, da je avto vaš?«

»Vso noč se mi je sanjalo samo o avtu. Že štirinajst dni govorim, da bo moj. Doma mi še verjeli ne bodo. Komaj čakam, da jim povem.«

»Kaj boste z avtom?«

»Dala ga bom zetu in hčerki. Veste, zelo dobrega zeta imam. Pa tega ni treba zapisati. Hišo smo naredili in garažo tudi. Za avto je pa denarja zmanjkalo. Zato sem pa rekla, da ga bom danes dobila prav jaz.«

»Ste prvič na tomboli?«

»Na tombolo grem vedno. Danes sem imela šest tablic. Kupila sem jih tu na gradu.«

»Pa ste že kdaj kaj zadeli?«

»Vedno kaj zadanem. Enkrat sem tu v Loki prašiča, zadnjič v Poljanah ‚kolodont', v Kranju pa šivalni stroj. Pa ga nisem dobila, ker nisem mogla priti do odra.«

Drugi dobitek, dnevna soba artur, je pripadla Jakobu Bogataju iz Žirov. Avto se mu je tako nesrečno izmuznil iz rok.

»Ste kupili veliko tablic?«

»Pet sva jih kupila z ženo. Tam gori me čaka s hčerko.«

»Dnevno sobo ste dobili?«

»Raje bi imel spalnico, ker jo nameravam kupiti. Bomo že kako uredili.«

»Ste že kdaj kaj zadeli?«

»Nič posebnega, malenkosti. Srečko včasih kupim, na tombolo pa vedno pridem«

Boben pa se je vrtel dalje. Čakali so še bogati dobitki: dnevna soba, zmrzovalna skrinja, televizor, električni štedilnik, poniekspres, smučanje na Poljskem in drugi. Nemir ob odru je bil vse večji. Komur je manjkala samo številka, je skušal priti čim bliže. Pri četrti, peti in šesti tomboli žreb ni ugodil željam treh dobitnikov. Starejši ženski je namenil televizor, fantu poniekspres, nekemu fantiču pa zmrzovalno skrinjo. Trojica ni bila zadovoljna s takim izidom. Zmenili so se kar sami med seboj. Ženska je srečna odšla z zmrzovalno skrinjo, fant je dobil televizor, ki si ga je najbolj želel, fantiču pa je poniekspres pomenil največ. Pri zadnjih štirih tombolah jih je na oder prišlo pet. Dekle je potegnilo najnižjo številko. Da ne bi bilo razočaranje preveliko, je dobila torto kot tolažilno nagrado.

Tombola je bila končana. Dobitki so bili razdeljeni. Upanja je bilo konec in ljudje so se usuli proti izhodu. Neka ženska je nesrečno povedala, da je imela tablico polno, še preden je bil oddan avto. Mož se je zmotil pri eni številki. Šele ob koncu sta to opazila.

Organizatorji pa so imeli še polne roke dela. Grajski vrt ni mogel skriti, da je bila še pravkar tu množica ljudi. Smučarji so hiteli, da čim prej počistijo prizorišče. Pomagali so prav vsi, tudi najmlajši. Že naslednji dan ni bilo več sledu o veliki igri na grajskem vrtu.

Takoj po koncu prireditve se je sestal tombolski odbor. Vse je bilo v redu, nobenih nesporazumov in zastojev ni bilo. Publika je bila disciplinirana, prav sodelovala je z napovedovalcem.

Smučarji so se odločili za organizacijo tombole, ker so želeli dobiti denar za svojo dejavnost v novi zimski sezoni. S prostovoljnim delom so pomagali prav vsi člani kluba. Delali so po odborih in vsak je imel svojo nalogo. Organizacija take prireditve res ni kar tako. Tombolo je obiskalo pet do šest tisoč ljudi. Pri dobitkih so klubu pomagale delovne organizacije z Gorenjskega in iz Ljubljane. Tako so prispevale k razvoju smučarskega športa in vzgoji smučarskega naraščaja.

Marija Volčjak

Naročniki žrebajo naročnike

Objavljamo imena prvih dvajset izžrebanih Glasovih naročnikov jesenskega žrebanja:

Perne Ivan, Zg. Besnica 20, je izžrebal naslednje naročnike:

Pustavrh Rezka, Na Kresu, Železniki
Jan Ana, Stara vas 69, Žiri
Demšar Matevž, Log 2, Šk. Loka
Pagon Jože, Hidroelektrarna, Stara Fužina
Nastran Franc, Voglje 67, Šenčur
Pulec Milka, 31. div. 7, Kranj
Kolman Milka, Begunje 11.
Kržišnik Vinko, C. v Rovte 28, Jesenice
Sodnik Marija, Vopovlje 6, Cerklje
Gašpirc Miha, Pš. Polica 7, Cerklje

Lang Marija, Strahinj 33, Naklo, je izžrebala naslednje naročnike:

Pivk Pavel, Račeva 20, Žiri
Berčič Ivana, Dorfarje 7, Žabnica
Hafnar Tine, Binkelj 7, Šk. Loka
Globočnik Franc, Velesovska 31, Šenčur
Mrak Marjan, Hrastje 20, Kranj
Maček Franc, St. Žagarja 44, Kranj
Lavrič Ivan, Zbilje 11, Medvode
Kozelj Tončka, Hotemaže, Preddvor
Vehovec Angelca, Letence, Golnik
Kusterle Gizela, Gozd bl. 215, Boh. Bistrica

V naslednjih številkah bomo objavili ostale izžrebance. Potovanje bo v soboto, 20. oktobra 1973. Vsem izžrebancem bomo poslali še posebna obvestila.

PG 20 LET
Cesta JLA 6/I nebotičnik
PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ
IZDELUJE NAČRTE ZA STANOVANJSKE HIŠE IN VSE VRSTE OSTALIH GRADENJ

Prizor, ko zlobni Bedanec (France Presetnik) ujame Kekca (Matija Barl) in ga priveže k drevesu, je marsikomu izmed nas ostal živo v spominu. Okrogli posnetek pa prikazuje Matijo Barla danes, 22 let po »rojstvu« najuspešnejšega slovenskega mladinskega filma.

Večno mladi Kekec

ali zgodba o filmu, ki niti po dveh desetletjih ni šel v pozabo

V nedeljo, 23. septembra, je bilo. Mnogi, ki proste vikende sicer preživljajo zunaj, v krogu sorodnikov ali znancev, na izletih, na piknikih ali kako drugače, so tokrat ostali doma. Pred televizor so sedli, se udobno namestili in čakali. Moj sosed, recimo, je mobiliziral vse razpoložljive stole v stanovanju, kajti prišla sta tudi stric in teta, ki ne premoreta lastnega sprejemnika, pa njuni štirje vnučki. Mlada gospodinja pri tridesetih ni mogla skriti živčnosti, saj ji je grozila nevarnost, da bo zaradi kuhanja obvezne kavice zamudila začetek filma. Da, filma, filma Kekec. Devet let je imela, ko so jo starši peljali gledat Galetovo priredbo Vandotove pripovedke o pastirčku izpod Triglava. Čemela je sredi zatemnjene dvorane, sredi skupine vrstnikov, ki so napeto spremljali dogodivščine pogumnega fantiča, trepetali zanj, jokali, prestrašeno vzklikali in navdušeno zaploskali, ko sta on in razsrjeni volčjak nazadnje ugnala v kozji rog zlobnega Bedanca. Tistih dveh ur ni nikoli več pozabila. In zdaj so otroški spomini znova oživili. Znova je hotela občutiti čar davnih dni, katerih obrisi prav spričo lepih drobcev nikdar ne zbledijo.

Rekel bi, da so sestavljavci programa ljubljanske RTV s predvajanjem Kekca resnično zadeli v črno. Malo je oddaj, ki bi k zaslonu privabile tri generacije Slovencev hkrati, in malo je filmov, ki po več kot dveh desetletjih ne izgubijo niti kanca nekdanje popularnosti. No, Kekec zagotovo sodi mednje. Zakaj? Zakaj dandanes pritegne kratkohlačnike enako silovito, kakor je pritegnil njihove roditelje? Zakaj navzlic spremenjenim okusom in zahtevam, navzlic ogromnemu napredku tehnike, navzlic zatonu idilike in romantike, ni »zastaral«? Poiskali smo može, ki so ga ustvarili, ter v pogovoru poromali nazaj, v čas njegovega rojstva. Spraševali smo, zbirali izjave in upali, da bomo našli odgovor ter razjasnili »fenomen Kekec št. 1«. Poskusimo torej.

ŠTIRIPERESNA DETELJICA

Branimir Tuma, takrat komercialni direktor proizvajalca, filmskega podjetja Triglav, pripisuje uspeh posrečeni strukturi ekipe, v kateri so prevladovali mladi, ambiciozni, uveljavitve željni ljudje, zdaj priznani strokovnjaki.

»Scenarij sta napisala Jože Gale in Frane Miičinski, ob kamerah je dežural Ivan Marinček, glasbo pa je prispeval pokojni skladatelj Marjan Kozina. In scena! Zaupali smo jo inž. arh. Tonetu Mlakarju, ki se je izkazal že v povojnem prvencu Na svoji zemlji. Bolje kot on bi naloge najbrž ne opravil nihče. Nadalje ne gre zaobiti igralcev, zlasti četverice najmlajših. Nenadkriljivi so.«

Da, igralci. Kekca, Rožleta, Mojco in Tinkaro tolmačijo Matija Barl, Jože Mlakar, Zdenka Logar in Alenka Lobnikar. Več tisoč šolarjev iz Ljubljane in okolice so preizkusili režiserjevi pomočniki, preden je padla končna odločitev. Gale, direktor AGRFT, ni imel enostavnega dela. Nihče si ni natanko predstavljal, kakšni naj bi bili izbranci. Pogrešali so vnaprej določeno likovno zasnovo Vandotovih junakov. Šele Ive Šubic, akademski slikar, je postregel z natanko oblikovano podobo »štiriperesne deteljice«.

»Potlej sem se lotil težkega in odgovornega posla — spoznavanja značajev štirih izbrancev, pripoveduje Gale. **»Ne, ni preprosto najti pot do fantovske in dekliške psihe. Bili so hudo različnih značajev, pravcata mešanica nasprotij, zato sem jim moral, želeč porušiti pregrado nezaupanja, posvetiti ogromno pozornosti. In res smo kmalu postali prijatelji. Zanimivo je tudi, da so osrednji prizori, vključno z dialogom med Rožletom in Tinkaro, dialogom, ki mu v jugoslovanskem filmu ni para, skoraj brez izjeme enkratni, da smo jih le redko ponavljali. Deset ali dvanajstletnik, če se vživi v akcijo, bo v trenutku dojel, kaj storiti. Čez hip, ko mik situacije zbledi, je ponavadi prepozno . . .«**

In kje so Kekec, Mojca, Rožle in Tinkara danes, 22 let pozneje? Kaj počenjajo? Je vstop v igralske kroge kakorkoli vplival nanje?

Barl, nosilec naslovne vloge, je diplomiral na igralski akademiji. Prebiva v ZRN. Kruh si služi v berlinskih studijih, vendar bolj kot organizator, stoječ daleč od bleščečih reflektorjev. Mlakar, elektroinženir, je docent na elektrotehnični fakulteti v Ljubljani, Logarjeva je arhitektka, zaposlena v Ljubljanskem urbanističnem zavodu, Lobnikarjeva pa ekonomist. Stari so nekaj čez trideset in redkokdo bi v njih spoznal protagoniste najbolj prisrčne slovenske filmske stvaritve, namenjene mladim.

BEDANEC JE UDRIHAL PO MAVCU

Naj dodamo, da je Kekec nastal leta 1951, da je dolg natanko 91 minut in da so ga »spravljali skupaj« pičle štiri mesece in pol. Veljal je okrog 4 milijone dinarjev. Jože Gale rad pripomni, kako ni nikomur v ekipi manjkalo zagnanosti in srčnosti, ki sta, poleg obilice znanja, eden od glavnih pogojev zadostne kvalitete. Scenograf inž. arh. Tone Mlakar, naturalizirani Škofjeločan, pa je skušal biti še konkretnejši. Naštel je šest poglavitnih vzrokov, zaradi katerih kritiki filmu lepijo vzdevek »evergreen« (večno svež, zelen). Prvega vidi v zasnovi zgodbe, v dramatičnem zapletu in razpletu. Drugi tiči v časovnem okviru dogajanj, pomaknjenih v slikovito prednapoleonovsko obdobje ter v prvobitni svet pastircev in planšarjev. Tretji element so simpatično preproste osebe in nikdar obrabljeno globalno soočenje dobrega in zla. Na četrto mesto postavlja posrečen izbor interpretov otroških likov, na peto pristnost, svežino režijskih prijemov in vero v stvar, vero, ki seva iz slehernega milimetra celuloidnega traku, ter na šesto dejstvo, da je marsikateri občan Kekčevo štorijo prebral že v reviji Zvonček, prejšnji inačici Cicibana in Pionirja.

»Skrbno prikrojeno povest Josipa Vandota smo prenesli v avtentično okolje, v kraje, kjer naj bi se nekoč dejansko odvijala. Razmerje kadrov, posnetih v studiu in v naravi, je približno 50:50. Osrednja zunanja prizorišča so dolina potoka Martuljka, Trenta, dolina Pišnice, Sleme in Preddvor. Kar zadeva mene, sta največ truda in znoja terjali soteska, kjer živi Kosobrin in od koder vodi skozi pečino skriven rov, ter vas na planini. Soteska, denimo, je v celoti umetni objekt, zgrajen v telovadnici Partizana Trnovo. Ničesar nisem smel zanemariti ali pozabiti: niti potoka, za katerega so skrbeli gasilci (v ozadju je stal orjaški rezervoar, poln vode), niti desetin in desetin ton prsti, kamenja, ruše, vresja, grmovja, praproti, rož in drevja. Kar s tovornjaki smo dovažali material. Votlina in previsna stena sta bili iz mavca — seveda skrbno prepleskanega . . . A zakaj nismo šli raje kam ven, v gozd? Zaradi tedanje tehnike tonskega snemanja, ki ne prenese nepredvidenih stranskih šumov (pisk lokomotive, ropot letala, bučanje Save itd.). Mojster Rudi Omota ni ničesar tvegal. Naknadno sinhroniziranje je namreč neredko popolnoma zatajilo.«

O vasici nad Gozd-Martuljkom — sedmero koč je štela, sedmero brunaric s cerkvico v začelju — pa inž. Mlakar sodi, da se mu je izredno posrečila. Kolegi so ji nadeli ime Mlaka — po avtorju, kajpak. Kot trdi sam, je osnovno idejo dobil med preučevanjem arhitektonskih značilnosti odročnih tolminskih in gorenjskih alpskih zaselkov, kamor često zahaja.

VAS, KI JE NI BILO

»Dasi nisem prejel nobenega uradnega priznanja, bi lagal, če bi dejal, da je nagrada izostala,« pristavi naš intervjuvanec in obelodani tale zanimiv pripetljaj.

Sončne sobote, leto ali dve po zmagoslavni premieri filma, ki je navdušil javnost (od vsepovsod so doneli napevi znane himne »Kaj odmeva mi korak«), je Mlakar v kupeju vlaka, sopihajočega proti Jesenicam, naletel na druščino ljubljanskih mamic. Obkrožali so jih živahni sinovi in hčerkice. Beseda je navrgla besedo in arhitektu so ženske zaupale, da potujejo v Kranjsko goro, od koder bodo nato krenili v hrib, do Kekčeve domačije. **»Kranjskogorce nameravamo pobarati, kje natanko vasica leži. Zelo rade bi si jo od blizu ogledale. Neznansko očarljiva je, veste.«**

Debelo so zazijale dame in nejeverno prisluhnile sopotniku, ki je smehljaje se jel razlagati, da so kolibe podrli in da je bilo vse skupaj zgolj iluzija, kulise. Ne, ne, ni mogoče, so ponavljale in nazadnje razočarano obmolknile. Sledil je mučen pomenek s presenečenim »drobižem«, ki ni in ni razumel, da Kekčeva hiša sploh ne obstaja.

Toda prepustimo komentar režiserju. Ob gornji anekdotici je zadovoljno pokimal: **»Filmi z mladinsko tematiko prevzamejo mlade le, kadar obravnavajo fantazijsko snov. Čeprav so Kekec, Mojca, Tinkara, Bedanec, Kosobrin in Rožle dokaj realistični, ni dvoma, da ‚dišijo' po domišljijskih sferah in da paleta nastopajočih figur, potopljena v nedoumljivo, tujo preteklost, v ničemer ne omejuje sanjaške nravi otrok.«**

— — —

Marsikaj zanimivega bi še lahko navrgli, lahko bi opisali, na kakšne nevšečnosti je naletelo Galetovo moštvo, kako je meseca avgusta snežilo, kako so trepetali, ko se je dvojnik Franceta Presetnika-Bedanca spopadal s pobesnelim psom in ko je Barle neustrašno odbijal »napade« v živalskem vrtu izposojenega orla, a žal prispevkov ni priporočljivo raztegovati v nedogled. Preden pa pritisnemo piko na »i«, prgišče statistike ne bo odveč. Statistike o Kekcu, jasno, o kinematografskem »hitu«, ki so mu leta 1952 v Benetkah prisodili najžlahtnejše odličje festivala, Srebrnega leva, in ki je sloves slovenskih filmskih kreatorjev ponesel daleč prek meja domovine. Odkupili so ga Zahodni Nemci, Avstrijci, Angleži, Belgijci, Francozi, Američani, Kanadčani, Egipčani, Izraelci, Švicarji in Avstralci, odkupila ga je vsa Vzhodna Evropa s Sovjetsko zvezo vred in celo — Kitajska. Ja, Kitajci so odrinili zanj 10 tisoč dolarjev in redkim poklicanim je znano, da je bilo narejenih 1500 kopij! Škoda, ker ni podatkov o tem, koliko milijonov prebivalcev Mao Ce Tungovih podanikov je privabil pred platna. Jože Gale hrani pismo zdravnika prof. dr. Brecelja, ki je leta 1954 službeno potoval tjakaj in v Pekingu osupel opazil kopico živobarvnih reklamnih tabel, posvečenih Kekcu. Gostitelji, s katerimi je razpravljal, so nenehno hvalili filmsko upodobitev prigod Vandotovega navihanca. Zdelo se je, da SFRJ poznajo le iz Galetove mojstrovine.

Tudi na domačih »pop« lestvicah Kekec visoko kotira. Upoštevaje obisk je višje samo Vesna, če pa kot merilo vzamemo umetniško vrednost in prodajo v tujino, se uvršča tik za Dolino miru. Obe novejši verziji, dasi sta po strokovno-izrazni plati bolj dognani, krepko zaostajata. Premalo »soka« vsebujeta, »soka«, ki bi proniknil globoko v človekovo notranjost in jo prevzel, menijo poučeni. Resnični Kekec je samo eden.

Igor Guzelj

Fotografija prikazuje zaključne priprave pred snemanjem enega izmed kadrov, ki se dogaja v Kekčevi vasici. Zaselek so postavili sredi travnikov nad Gozd-Martuljkom in v filmu učinkuje tako prepričljivo, da je premotil tudi najboljše opazovalce. Kajpak hišice ne nudijo zavetišča nikomur, saj so jih kasneje podrli.

Nepismenost je neznatna

Popis iz leta 1971 je prinesel tudi zelo zanimive podatke o pismenosti v naši državi. Medtem ko za nekatera področja lahko rečemo, da nepismenosti skorajda ne poznajo, pa za vso državo to ne velja. Nepismenost je v Jugoslaviji ponekod še tolikšna, da število uvršča Jugoslavijo po nepismenosti med prve dežele v Evropi. Prav zaradi tega tudi novejši popisi vprašujejo po pismenosti prebivalstva, medtem ko je v državah, kjer je nepismenost le neznatna, to vprašanje iz popisa že izginilo, ostalo pa je seveda zelo važno vprašanje o šolski izobrazbi.

Nepismeni so večinoma starejši ljudje, toda tudi med mladimi nepismenost ni redkost. Pismenost se po mednarodnem standardu ugotavlja od 10. leta starosti dalje. Zato so starejši popisi po tem znaku težje primerljivi z novejšimi, ker so v preteklosti veljali različni kriteriji pri ugotavljanju nepismenosti, celo od petega leta dalje ali celo brez omejitve starosti. V prejšnjih popisih so razlikovali še polpismene, to je tiste, ki znajo le brati, pisati pa ne. Po popisu iz leta 1880 je bilo v Sloveniji kar 166.000 polpismenih. S širjenjem šol se je seveda polpismenost manjšala, zadnjikart pa so polpismenost ugotavljali s popisom leta 1931, ko je bilo v Sloveniji nekaj več kot 12.000 polpismenih. Novejši popisi pa imajo le dve skupini, pismene in nepismene, polpismene pa se šteje med nepismene.

Pri prvem popisu pri nas v letu 1880 je bilo nepismenih več kot polovica Slovencev. Zadnji popis leta 1971 pa prinaša že kar lepo številko — manj kot 18.000 nepismenih, starih deset in več let. Pri popisu leta 1931 je bilo v Sloveniji še 70.000 nepismenih, od tega po takratnih merilih 12.000 polpismenih. Pri popisu leta 1953 je bilo še 33.000 nepismenih, osem let kasneje pa še 23.000 in pri zadnjem popisu še nekaj manj kot 18.000. Če absolutno število spremenimo v odstotke, potem je v Sloveniji še 1,2 odstotka nepismenih, kar je povsem neznatno število. Treba pa je upoštevati, da ima vsaka populacija neko število telesno in duševno prizadetih oseb, ki se ne morejo naučiti branja in pisanja.

Najmanjša nepismenost je v Evropi in Severni Ameriki ter v delu Azije, v drugih delih sveta pa je večina prebivalstva nepismenega. Med nepismenimi prevladujejo ženske, kjer pa je nepismenost le neznatna, kot na primer v Sloveniji, pa razlik med spoloma skoraj ni. V Sloveniji je bilo po zadnjem popisu med nepismenimi 1,1 odstotka nepismenih moških in 1,3 odstotka nepismenih žensk. Med nepismenimi prevladujejo starejši ljudje, vendar pa je tudi med mladimi do 20. leta starosti v Sloveniji nad 2000 nepismenih.

Največje razlike po pismenosti so med republikami. V vsej državi je namreč kar desetkrat več nepismenih kot v Sloveniji. V naši republiki pa so posebno opazne razlike med občinami. Na prvem mestu je občina Koper s 4,3 odstotka nepismenih, najmanj pa jih ima občina Ljubljana-Center in sicer 0,3 odstotka. Največ nepismenosti je v obalnem območju med starejšim prebivalstvom. Med gorenjskimi občinami pa je najmanj nepismenih v kranjski in radovljiški (0,59 odstotka), nad republiškim poprečjem pa je kamniška (1,39 odstotka). Sicer pa je nepismenost najmanjša v ljubljanskih občinah, gorenjskih in v zasavskih premogovnih revirjih. Polovica slovenskih občin ima manjši odstotek nepismenosti kot je republiško poprečje.

M.

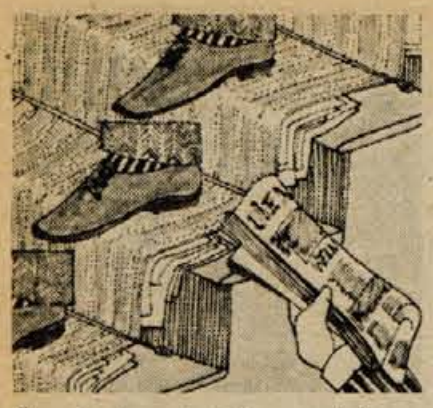

Če imate stopnišče prekrito s preprogo, se ta na robu stopnic hitreje obrablja kot drugod. Zato podložite pod robove stopnic časopisni papir. Preproga bo na teh mestih elastičnejša, dlje časa bo trajala in sploh se bo rabila enakomerneje kot ostali deli preproge na stopnišču.

Vse o umivanju (8)

Za odstranjevanje neprijetnega vonja po potu poznamo troje: vodo, milo in deodorante, seveda če vse to uporabljamo v pravilnem zaporedju. Drži pa, da brez vode ne opravimo ničesar.

Vedno omenjamo potenje samo v zvezi z neprijetnim vonjem. Ne vemo pa, kako zdravo je, če se pošteno prepotimo. Med pravili zdravega in dolgega življenja je celo pravilo, po katerem bi vsak dan morali tako delati, da se enkrat pošteno preznojimo, in sicer pri delu, pri športu ali kako drugače. Normalno delovanje znojnic je zelo pomembno za naše dobro počutje. Samo z delovanjem znojnic vzdržujemo stalno telesno temperaturo. Če znojnice ne delajo, nastanejo temperaturna nihanja, ki povzročajo neugodje, občutek tesnobe in slabosti. Zdrav človek odda v 24 urah skozi pore v koži liter vode, v vročih dneh, pri večjih telesnih naporih, večji vznemirjenosti ali bolezni pa še več.

Pri zdravem človeku je svež pot brez vonja. Šele ko ga načnejo bakterije, ki se zadržujejo na koži, nastane neprijeten vonj, ki se ga trudimo preprečiti in odstraniti. Odstranjujemo ga z vodo in milom, preprečujemo pa z deodoranti.

Če se po nesreči razlije po parketu ali kakem drugem lesenem podu vroča mast ali stopljen vosek, ne izgubljajte časa. S kozarcem vode prelijemo maščobo, da se strdi, nato pa jo odstranimo z nožem ali drugim ostrim predmetom. Ukrepamo pa hitro, da se maščoba ne zaje v lesena tla.

ONA-ON in »družinski nakup«

Ljubljansko podjetje JUGOTEKSTIL-IMPEX je pripravilo ugodno presenečenje za kupce. Dva meseca, od 1. oktobra do 30. novembra, bodo v njihovih prodajalnah ONA-ON mogoči »družinski nakupi«. S takim nakupom bo kupcem, ki bodo kupili v prodajalni ONA-ON kakršnokoli blago za najmanj 2 000 din vrednosti, odobren 10 % popust. Druga ugodnost pa je 3-mesečni brezobrestni kredit z dvajsetodstotnim pologom.

Za ta način prodaje so se v podjetju odločili zato, ker je prav v tem času družinski proračun najbolj obremenjen; tu je ozimnica, šola, kurjava. No, nazadnje se je pa za hladne dni treba tudi dobro obleči. Da bo našim delovnim ljudem olajšan tak nakup, so se v podjetju odločili za že omenjene ugodnosti.

Trgovine ONA-ON, na Gorenjskem jo imajo na Jesenicah, v Kamniku in v Kranju, so dobro založene z oblačili za jesen in zimo tako, da bomo s takim »družinskim nakupom« vse potrebno lahko kupili v eni sami prodajalni, pa še prihranek je tu: pri času in denarju.

izbrali smo

Kaj malo časa ima danes gospodinja za krpanje, toda včasih je pa le treba kaj pošiti in takrat nam prav pride gobica za šivanje. V Murkinem ELGU v Lescah jih imajo med ostalo suho robo.

Cena: 6,10 din

Spet bo prišla prav topla obleka z dolgimi rokavi. Lepo krojene, primerne tudi za močnejše postave, iz volnenega džersija se dobe v ALMIRINI novi prodajalni v Radovljici.

Cena: samo 198 din

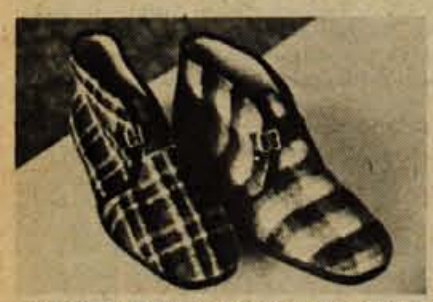

Udobne, mehke in tople moške copate imajo v vseh PEKOVIH prodajalnah. Lahko izbirate med nizkim in visokim modelom.

Cena: 99 in 85 din

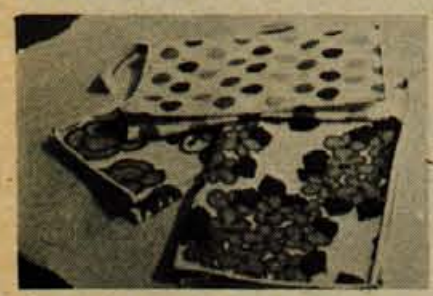

Če se odpravljate na pot, v bolnico ali pa kam drugam od doma za več dni, je dobro, če ves svoj toaletni pribor spravite v posebno torbico. Iz frotirja jih imajo v Mercatorjevi blagovnici v Tržiču.

Cena: 33,55 din

za vas

Starši in duševno nerazvit otrok

Starši se največkrat težko sprijaznijo s tem, da imajo duševno nerazvitega otroka. Običajno se sprašujejo, zakaj se je to moralo zgoditi ravno njim in nemalokrat obtožujejo sebe ali iščejo najrazličnejše vzroke, da se je v njihovi družini rodil tak otrok. Vzroki duševne nerazvitosti so sicer včasih znani, največkrat pa teh vzrokov ne more odkriti niti sodobna medicina.

Starši se morajo zavedati, da niso edini, ki imajo takega otroka in da to ni sramota ne za starše, za družino ali za celotno družbo. Duševno nerazvit otrok se lahko rodi prav v vsaki družini ne glede na izobrazbo, poklic, položaj v družbi ali starost staršev. Zato naj starši ne obtožujejo sami sebe, naj se ne sramujejo, ampak naj skušajo otroku čimbolj pomagati, naj ne bodo nestrpni. Vzljubijo naj otroka takega kot je.

Omenili smo že, da duševna nerazvitost ni ozdravljiva. Kljub temu pa poznamo zdravilno sredstvo zanjo — vzgojo. Stanje duševne nerazvitosti se da z vzgojo bistveno omiliti. Prav starši pa so najvažnejši vzgojitelji svojih otrok, pa naj bodo otroci zdravi ali prizadeti. Starši naj vedo, da duševno nerazvit otrok ne trpi zaradi svoje prizadetosti — živi v svojem svetu in je lahko srečen ali nesrečen kot zdrav otrok. Starši pa seveda lahko življenje otroku narede srečno. Pri duševno nerazvitem otroku večinoma to še lažje dosežejo, ker je njihov svet ožji, temelji na konkretnem, otrok ima manjše zahteve, ki jih lažje zadovoljimo. Mnogi prizadeti otroci, ki žive v harmonični in ugodni družinski klimi, imajo občutek, da so srečni.

Razen staršev se bo tudi družba zavzela za prizadetega otroka. Danes je pri nas poskrbljeno za te otroke tudi za šolanje, poleg tega pa interese staršev zastopajo tudi društva za pomoč duševno nerazvitim, ki so že v vsakem večjem kraju in združujejo predvsem starše prizadetih otrok.

Ljudje najbrž ne bomo nikdar enako sposobni, vedno bodo obstajale individualne razlike v inteligentnosti. Različni ljudje bodo različno učinkoviti v svojem okolju. Na koncu lahko rečemo, da je tudi duševna nerazvitost naraven pojav in ga moramo kot takega tudi sprejeti. Veliko bomo storili, če bo tudi prizadet otrok na svoj način postal koristen član družbe. Za tiste najtežje primere, ki to ne bodo nikoli postali, pa bo zanje poleg staršev skrbela celotna družba.

Vladimir Bitenc,
spec. pedagog

Ročna lekarna

Se pred časom, ko še ni bilo skoraj pri vsaki hiši avtomobila, je bilo po kopalnicah več ročnih lekarn, v katerih se je našlo marsikaj za prvo pomoč. Zdaj pa lahko vsak trenutek skočimo v lekarno ali do zdravnika in so nekdaj cenjene ročne lekarne skoraj pozabljene. Kljub temu je prav, če imamo pri hiši še vedno nekaj osnovnih pomagal za prvo silo. Še potrebnejša je založena ročna lekarna v vikendu, ki je navadno bolj oddaljen od središč, brez zavoja zdravil za prvo silo pa tudi ne bi smeli na potovanje, ki je daljše od dveh dni ali pa na izlet v hribe.

V taki lekarni naj bodo zdravila, ki jih sicer redno jemljemo doma. Velja pa pravilo, da takih zdravil, ki jih sami jemljemo za take in drugačne bolezni, ne ponujamo sicer z dobrim namenom ljudem s podobnimi težavami, ki pa so lahko vzrok popolnoma drugačnega obolenja. V ročni lekarni naj bodo tablete proti glavobolu, zobobolu, aminopirin za znižanje temperature, in sicer za odrasle in otroke. Če bolj zaupate tabletam proti driski kot suhim borovnicam, potem seveda take tablete v lekarni ne smejo manjkati. V lekarni naj bodo še tablete proti slabosti na vožnji, razkužilo za rane, sredstvo proti pikom insektov, kapljice za nos ob prehladu, tablete za preprečitev prehlada in tablete, ki blažijo bolečine pri izpahih sklepov. Dalje ne sme v ročni lekarni manjkati toplomer v pločevinastem etuiju, da je odporen proti udarcem. Nepogrešljiva je tudi pinceta, škarje in še nekaj obvez ter obližev različnih širin.

Vedno skrbimo, da so zdravila, ki jih imamo v lekarni sveža; takoj ko preteče rok trajanja, jih zamenjamo z novimi. Količina zdravil v ročni lekarni naj ne bo nikoli prevelika, tako da lahko vse skupaj vzamemo s seboj v majhnem zavitku, kadar se vsa družina odpravi z doma na pot, in vemo, da bi kaj takega na poti potrebovali.

družinski pomenki

marta odgovarja

Lejla K. — Iz blaga, katerega vzorec prilagam, bi rada imela obleko z dolgimi rokavi. Doma imam še debelejše blago. Tudi ta vzorec prilagam. Zanima me, za kaj bi bilo to blago primerno? — Stara sem 15 let, temno kostanjevih las, zelenorjavih oči in drobne manjše postave. Katere barve mi pristajajo?

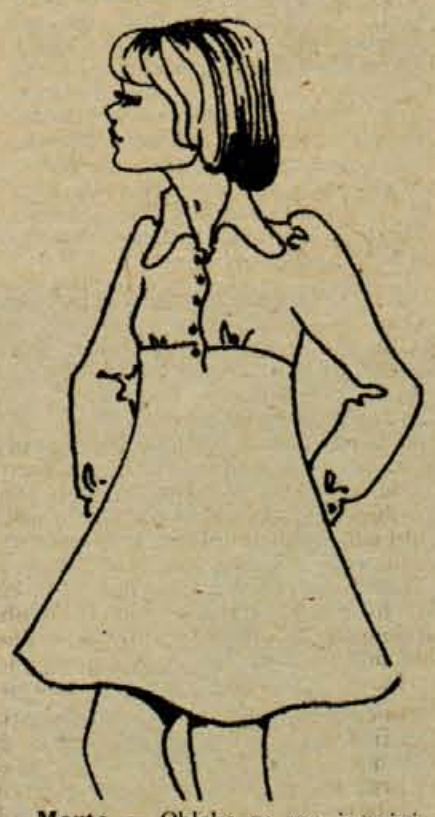

Marta — Obleka za vas je mini. Ima srajčni ovratnik, zapenja se spredaj. Pod prsmi je rezana in nagubana. Rokavi so dolgi in širši. Všiti so nagubano, v zapestju pa so stisnjeni z manšeto. Drugo blago, ki ga še imate, pa lahko uporabite za krilo ali kratko jopico. Vaše barve so: rdeča, rjava, zelena, rumena, črna in roza.

Milena Zupančičeva kot Presečnikova Meta v filmu Matjaža Klopčiča Cvetje v jeseni

CVETJE V JESENI

v kinu Center

Film bo na sporedu v soboto, 6. oktobra, ob 20. uri in v nedeljo, 7. oktobra, ob 15. in 17. uri — zadnjič

Rezervacija vstopnic tel. 21-122.

Nafta iz morja

Surova nafta, ki jo načrpajo iz morskega dna, postaja čedalje važnejši energetski vir. Kljub visokim stroškom pridobivanja število vrtin v svetu narašča in to ne le pred obalami, pač pa tudi na odprtem morju. Danes se načrpa z morskega dna okoli 18 odstotkov celotne svetovne proizvodnje nafte, do konca leta 1980 pa naj bi se še povečala na 30 odstotkov. Lani so načrpali z morskega dna 450 milijonov ton nafte, letošnje količine pa bodo verjetno presegle pol milijona ton. Pri vrtanjih so odkrili tudi izdatna nahajališča zemeljskega plina, ki postaja vse bolj pomemben vir energije.

Ogromen radioteleskop

V Effelsbergu blizu Bonna so zgradili zdaj največji premični radioteleskop na svetu. Parabolna površina tega teleskopa znaša 9090 kvadratnih metrov z zrcalnim premerom 100 metrov. Jeklena konstrukcija tega teleskopa je težka 3200 ton.

Manj pijejo

Po zadnjih podatkih, ki so jih objavili italijanski proizvajalci alkoholnih pijač, popije poprečen Italijan po 12 litrov čistega alkohola na leto. V primerjavi s prejšnjimi leti, ko se je količina gibala med 13,4 ali 13,6 litra alkohola, je to občutno zmanjšanje, kar seveda najbolj skrbi proizvajalce alkoholnih pijač. Lanska statistika pravi, da se je potrošnja piva v Italiji ustalila, prodaja vin upada, viša pa se količina žganih pijač. Italijane v pitju alkohola prekašajo le še Francozi, ki popijejo na leto 112 litrov vina, Italijani pa 109 litrov. V poprečni porabi piva so Italijani na 28. mestu v svetu. Na prvem mestu med pivci piva so Zah. Nemci s poprečno porabo 144,4 litra piva na prebivalca.

Rekorderji spet doma

V torek zvečer po našem času so se vesoljci iz skylaba 2 po doslej najdaljšem človekovem bivanju v vesolju spet spustili na zemljo. Za njimi je 39 milijonov kilometrov dolga pot, ki so jo opravili v 59 dneh, 11 urah in 9 minutah.

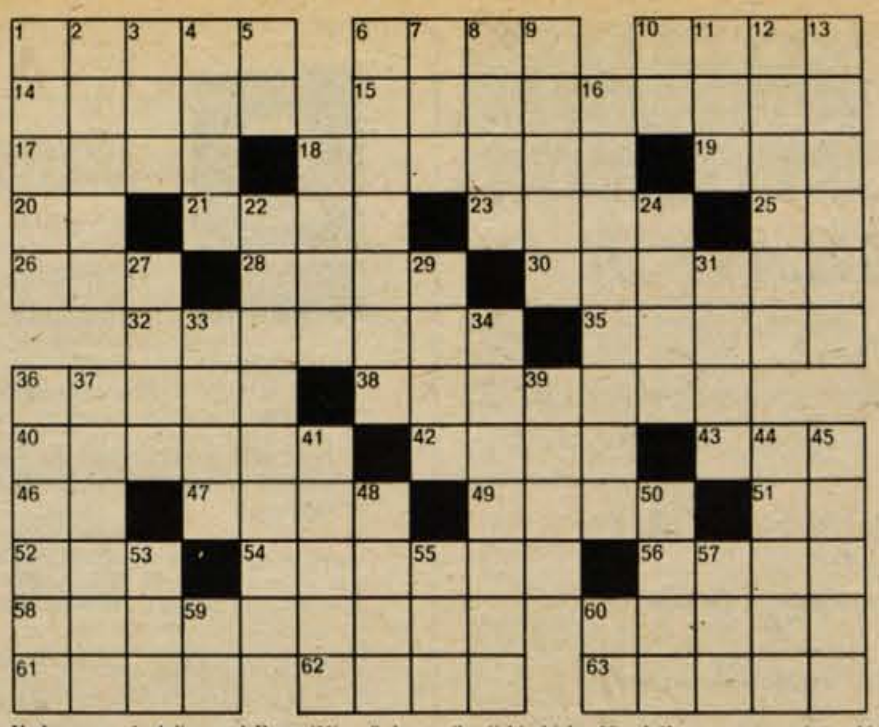

Vodoravno: 1. dolina pod Begunjščico, 6. komunikacijski objekt, 10. rdečkasto rumen egiptovski bombaž, 14. samostan v pravoslavni cerkvi, 15. obrekovalec, 17. filozofska šola eleatov, 18. ime Lupina, 19. nadav, predujem, 20. znak za kemično prvino tantal, 21. imetje, ki ga nevesta prinese v zakon, 23. rimski cesar, ki je zažgal Rim, 25. Alfred Nobel, 26. makedonsko kolo, 28. krčevina, laz, 30. udobna obuvala, 32. priskočitev, 35. denar, 36. posmeh, ironija, 38. smrtni boj, 40. nastavek na začetku cevi pri trobilih, 42. malajska blaznost, 43. šolska ocena, 46. Rudi Valenčič, 47. kraj na zahodu severne Koreje, 49. vrsta preproge, imenovane po francoskem mestu Arras, 51. avtomobilska oznaka za Leskovac, 52. mednarodne avtomobilske oznake za Italijo, Španijo in Švedsko, 54. roman francoskega pisatelja Claudea Aneta, 56. ukana, 58. zaščitna naprava pred strelo, 60. mesto na japonskem otoku Honšu, 61. rahločutno, obzirno vedenje ali ravnanje, 62. Cankarjeva povest, 63. žrtvenik.

Navpično: 1. ročno orodje za dolbenje lesa, 2. izdelovalec preprostih plugov, ralov, 3. pozdrav starih Rimljanov, 4. bivališče fevdalcev, 5. Anton Aškerc, 6. Moravanka, 7. starorimska boginja plodnosti, 8. sneg, ki ga pokriva zmrznjena skorja, 9. folklorna skupina iz Skopja, 10. Marija Lojk, 11. vzdevek Goethejeve matere, 12. vrsta japonske samoobrambe, 13. častitljiv starec, 16. ime žrtve celjskih grofov, 18. grška sveta gora na polotoku Halkidika, 22. izvirnik, tudi nenavaden človek, 24. omama, 27. oprča, 29. pri Rimljanih vrhnje oblačilo, 31. Ober, 33. opera hrvaškega skladatelja Borisa Papandopula, 34. kratko povelje, ukaz, 36. zagovornik purizma, 37. maščevanje, 39. drama norveškega dramatika Henrika Ibsena, 41. v grški mitologiji brodnik, ki je umrle prepeljaval čez podzemeljsko reko Stiks, 44. izbrana družba, 45. okrasek, vzorec, nakit, dekoracija, 48. ptič Nove Zelandije s pokrnelimi perutmi in repom, 50. slog, 53. kratek požirek tekočine, 55. Beotijec, prebivalec Aonije, 57. reka na Švabskem, pritok Donave, 59. latinski veznik, 60. avtomobilska oznaka za Kotor.

Rešitve pošljite do četrtka, 11. oktobra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din.

SEM TER TJA PO CERKLJANSKEM

(27. zapis)

Šele na pol poti sem z obiski po cerkljanskih vaseh — a je še toliko krajev, ki jih bom moral pobliže pogledati in vsaj na kratko predstaviti bralcem Glasa v drugih delih Gorenjske. Ki pa seve tudi čakajo — nekateri že kar drezajo — da se krajepiščevo pero posveti tudi njihovim soseskam. To pa je razumljivo, saj je slehernemu dobremu človeku njegov rodni kraj najlepši, najzanimivejši in najljubši.

No, spet sem se zakramljal, namesto da bi s pisanjem hitel dalje!

GRAD, KI JE VAS

Grajani — tako si pravijo domačini sami, da bi jim kdo ne pravil kar »graščaki« — niso več tako odmaknjeni od sveta, kot so bili še pred nekaj desetletji. Njihova vas Grad je namreč izhodišče poti na Krvavec pa tudi spodnja postaja žičnice — zmeraj bolj izpopolnjene — je v Gradu. Prometa torej več kot dovolj — miru pa vedno manj. Ob njihovi Reki, ki je seve le malo večji potok, teče iz dneva v dan večja reka — reka turistov. Žičnico na Krvavec so zgradili l. 1958. Med spodnjo, začetno postajo na višini 588 m in zgornjo, končno postajo na višini 1473 m, je kar 2 in pol km (natančno 2550 m) napete žičnate vrvi! Prav zdaj to imenitno napravo zboljšujejo in podaljšujejo. Je pa Krvavec pomemben ne le kot smučarsko središče, pač pa tudi zaradi velikega železnega stolpa — oddajnika osrednje slovenske televizijske postaje. Dom na Krvavcu stoji nekoliko niže, pod vrhom, na višini 1700 m. Je pa s tem planinsko-smučarskim domom težava: poleti je prevelik, pozimi je pretesen! Vrh sam, Krvavec, je visok 1853 m. Torej, kdor se je »potrudil« z žičnico do Doma, še nikakor ni bil na vrhu!

Tako je spodnjebrniški domačin Janez Mežan upodobil pesnika Prešerna.

Iz Gradu vodi tudi zanimiva razgledna cesta na Apno in Šentursko goro. Tod in mimo Ambroža zdaj vozijo na krvavške višine celo avtomobili . . .

PODGORŠKOV DOM

Svoje imenitno ime je vas dobila po gradu krajevnih vitezov, ki so tod gospodarili v imenu svojega fevdalnega gospoda. — Povedali smo že, da so bili številni manjši gradovi ali le večje pristave po vaseh bolj sedeži oskrbnikov ali ministerialov (fevdalčevih pooblaščencev) — torej nekakih bolj majhnih graščakov. — Seveda pa do podložnih kmetov niso bili le-ti manj sočutni kot njihovi gospodarji. Saj je znano, da je hlapec dostikrat hujši valpet (med zadnjo vojno so to dokazovali razni »kapoji« v taboriščih!) kot njegov gospod.

Gradič v sedanji vasi Gradu neka listina iz l. 1425 res omenja, kaj več pa o njem ne vemo. Tudi Valvasor, ki je bil dosti zgovoren mož, tega gradu ali kar je že bil, ne omenja. Bržčas so ga porušili Turki ob enem od svojih vpadov v te kraje, morda že ob koncu 15. stoletja.

Ljudsko izročilo trdi, da je nekdanji grad stal prav na mestu sedanje Podgorškove hiše (Grad, št. 43). Na portalu lepega nadstropnega kmečkega doma je vklesana letnica 1888. Takrat je bila hiša najbrž temeljito obnovljena. Pišejo pa se sedaj pri hiši za Narobéte.

Ko so nekoč nekega nosilca tega priimka v gosposki pisarni vprašali, kako se piše, je rekel: »Narobe zapišite, pa bo prav!«

O Gradu in stari cerkvici sv. Helene prihodnjič kaj več. Č. Z.

K planetom sončnega sistema

V začetku novembra letos bodo v Cape Kennedyju izstrelili v sončno orbito vesoljsko plovilo mariner. Na svoji poti bo mariner snemal planeta Venero in Merkur, potem pa se bo vključil med planete sončnega sistema.

Posledice katastrofe

Ognjenik na islandskem otoku Heimaey je sredi julija letos prenehal bljuvati lavo. Ognjenik je bil aktiven od januarja letos. Lava in pepel sta zalila ribiško mestece Vestmannaeyjar, tako da se je moralo vseh 5000 prebivalcev izseliti. Ognjenik je uničil 400 od vseh 1200 stavb na otoku. Plast vulkanskega pepela je ponekod tako debela, da iz njega gledajo le vrhovi brzojavnih drogov. Lavo so med delovanjem vulkana skušali zadržati s curki vode iz Atlantika. Tako je nastal na vzhodni strani mesta 12 metrov visok zid iz strjene lave, ki je varoval mesto pred nadaljnjim vdorom lave. Zdaj po ulicah nesrečnega mesta brne stroji za čiščenje, prebivalstvo pa se počasi vrača.

Umrla znana igralka

Velika množica ljudi se je pretekli teden poslovila v Rimu od znane filmske igralke Anne Magnani, ki je umrla v neki rimski bolnišnici po operaciji na trebušni slinavki. Igralka je bila stara 65 let in je bila prva italijanska filmska igralka, ki je dobila nagrado oskar. Ljubitelji filmske umetnosti se je bodo spominjali iz filmov Mama Roma, Tetovirana roža, Mož s kačjo kožo ter še posebej iz njenega prvega pomembnejšega filma Rim, odprto mesto.

Spet na pot

Ena najslavnejših in najlepših slik, kar nam jih je pustila zgodovina, da Vincijeva Mona Liza bo spet potovala. Pred časom je močno zastražena in zavarovana za ogromne denarje potovala prek Atlantika, da so jo občudovali v ZDA, po nekaj letih pa se ji zdaj spet obeta potovanje. Tokrat jo žele občudovati Japonci.

Poplave na Javi

Med zadnjimi poplavami na otoku Java je brez strehe nad glavo ostalo 25.000 prebivalcev. Reke na otoku so poplavile več kot 15.000 hektarov riževih polj. Škoda je velikanska. Takšne poplave kot je bila zadnja, ne pomnijo že 20 let.

Ne pred deseto uro

Francoski minister za narodno zdravje napoveduje zakon, ki bo močno prikrajšal Francoze za jutranji kozarček. Po tem zakonu naj bi bilo prepovedano točenje alkoholnih pijač pred deseto uro dopoldne. Francozom verjetno ne bo po volji, če zraven dopoldanske kave ne bodo mogli po sedanji navadi zvrniti še kozarec sadjevca ali ruma. Ker je trenutno alkoholizem v Franciji problem številka ena, so napovedi o takem zakonu razumljive. Obetajo pa se prav zaradi tega davčne olajšave za sadne sokove.

»Radost Evrope«

Ta teden je bilo v Beogradu pod pokroviteljstvom UNICEF peto srečanje »Radost Evrope« ob svetovnem dnevu otroka. Na srečanje je prišlo 500 otrok iz 15 evropskih držav. Na srečanju so se ti mali predstavniki evropskih dežel predstavili s svojimi kulturnimi programi.

IVO ZORMAN 50

Draga moja Iza

Bili so osupli, vsi trije, in moral sem povedati, kdo je, preden so se je spomnili.

»Josipova?«

Zanje je bila Josipova, seveda, zame pa Antonova. To sem jim tudi povedal. Ko je šla Karla iz izbe in smo nekaj trenutkov ostali sami in je hotela Ana že nekaj reči, sem dejal:

»Lahko bi jo bili bolj prijazno sprejeli. Veliko je pretrpela.«

»Kdo pa ni v tej vojski,« je rekel oče.

»Toda Karla je skoraj naša.«

»Kako naj bo naša?«

»Bila je Antonova.«

Zakaj sem pričakoval, da bo skrivnost, ki sem jo razkril, zanje prijetna? Zakaj sem mislil, da jo bodo sprejeli za svojo, ker je bila Antonova?

»Še to,« je rekla Ana.

Oče in Stane sta molčala, a sem po njunih obrazih vedel, da jima nekaj ni prav.

Dotlej je bila Karla zanje le nadležna tujka, sedaj pa so poznali razlog, da so jo sovražili.

— — —

V resnici Karla že zdavnaj ni bila več Antonova. Ni imela pravice, da bi se štela za Antonovo.

Je kdaj jokala za njim?

Najbrž je, na skrivaj, kakor je na skrivaj hodila z njim. Ženske rade jočejo, zakaj Karla ne bi.

Objokane je nisem nikoli videl. Po Antonovi smrti sem jo večkrat opazoval skozi Josipovo izložbeno steklo in presenetilo me je, da ni bila prav nič spremenjena. Kakor nekoč se je pogovarjala z ljudmi. Kakor nekoč je stopala na prenosno lestev in se vzpenjala h gornjim policam, stala je na prstih ene noge in lovila ravnotežje, drugo pa je skrčeno držala v zraku in telo se ji je napelo kot včasih, ko se je z rokami oklepala Antonovega vratu. In odkrivala je rob nogavice, nič drugače kakor nekoč.

Tako je rad gledal Anton, sem si mislil. Taka mu je bila najbolj všeč.

Zaman sem čakal, da bi se ozrla, da bi se srečala z očmi. Verjel sem, da bi razumela moj pogled.

Veš, kako je bilo z njim? bi spraševale moje oči.

In Karline bi odgovorile:

Vem.

In moje:

Še zmeraj se vrača v svojo kamro . . . ponoči.

In Karline:

Tudi k meni.

Kdo pa mu je bil bližji kakor midva, h komu pa naj bi prihajal, če bi k nama ne?

Na Antona nikoli nisem mislil kakor na mrtvega človeka. Tako sem se spominjal mame. Morebiti zato, ker sem si njene smrti želel . . . ali pa zato, ker sem stopal za pogrebnim vozom in ker sem videl, kako so spustili krsto v grobnico. Antona pa sem si želel živega, še zmeraj sem ga potreboval. Antona mrtvega tudi videl nisem. Zato je njegova podoba v mojem spominu še danes pokončna in zravnana, čeprav je z leti zbledela, čeprav se mi izmika, da jo dostikrat komaj prepoznam.

Prva leta pa je bila jasna. Kolikokrat me je prebudilo škripanje stopnic, ki so zaječale natanko tako kakor pod Antonovimi koraki . . . in nekajkrat se mi je zdelo, da slišim pridušen šepet in smeh in šumenje Karline obleke, ko jo spušča na tla.

Ko sem odprl oči, škripanja ni bilo več, šepet se je izgubil in Antonova otomana je bila prazna in na tleh pred njo ni ležalo Karlino krilo, kakor sem sanjal. V takih nočeh sem bil prepričan, da se je isti hip zbudila tudi Karla, iz podobnih sanj. Verjel sem, da se pletejo med nama nevidne niti sporazumevanja, da je Karla s svojimi mislimi tolikokrat v Antonovi kamri, kolikorkrat sem jaz v trgovini ali v vogalni sobi pri stricu Josipu.

Do Karle sem čutil posebno vrsto naklonjenosti. Potreba po varnosti in toploti se je družila s pripravljenostjo, da bi sam ponudil zavetje. V meni se je bržkone še zmeraj oglašal otrok, ki išče materinih prsi, hkrati pa že moški, ki meni, da je ženska preveč krhka, da bi jo smel z vso močjo stisniti k sebi. Želel sem si, da bi me Karla ovila z rokami, ki so bile mehke in tople . . . in da bi ji rekel . . . nič ne maraj zaradi Antona, saj sem jaz tu.

Če bi le bilo mogoče premagati strah . . .

Lahko se je bilo pogovarjati s prijatelji, prijateljem sem lahko lagal, da mi nič ni, stopiti za žensko in ji seči pod roko . . . o, s prijatelji smo si v pogovorih upali vse, samo da nam do teh reči ni bilo in smo jih prepuščali drugim.

Še na misel mi ni prišlo, da bi pred Josipovo hišo počakal na Karlo . . . sama me je ogovorila, ko tega sploh nisem pričakoval.

Bilo je v pozni pomladi ali pa v zgodnjem poletju, leto dni po Antonovi smrti. Iz mračne dvoriščne pisarne sem stopil na sončno cesto. Spominjam se, da sem imel prste umazane od lepila in da me je sonce zaščemelo v očeh. Spominjam se razmehčanega asfalta, vonja po španskem bezgu, ki je vdiral izza ograje, in peketanja Karlinih cokel.

Takrat so dekleta že nosila opanke z lesenimi podplati.

Po tistem popoldnevu so se dogodki kar zvrstili, bilo je, kakor da se mi je življenje pognalo v tek, zato mi je ostalo v spominu toliko podrobnosti. Še golob na mestnem vodnjaku, še oblak za cerkvico na gradu, ki je kakor iztegnjena roka segal za soncem. In Karlin glas:

»Nič več te ni k stricu Josipu.«

Najprej sem bil osupel, potem pa sem si pomagal iz zadrege s čemernostjo:

»Le kaj naj iščem pri njem?«

»Tudi na cesti te ni videti.«

»Sedaj delam,« sem rekel samozavestno.

A sem zaman pričakoval priznanja v Karlinih očeh.

— — —

Delal sem pri živilskih nakaznicah. Pisal sem dolge sezname, urejal sem liste z nalepljenimi odrezki, ki so jih pošiljali trgovci, jih povezoval v svežnje in jih oddajal Voglu. Precej nezanimivo in dolgočasno delo, ki pa mi je nudilo toliko varnosti, da sem lahko ostal doma. Vogel je bil že prepričan v to, in jaz sem mu bil hvaležen, ker me je rešil pred tujino ali vsaj pred delom, ki bi bilo lahko še bolj zoprno, umazano in težaško. Nekateri sošolci so delali na cesti, nekateri so se porazgubili po delavnicah in nekateri so res morali čez mejo v Reich.

Še danes ne verjamem, da bi bil Vogel samo snubil za Nemce, kakor so mu očitali že med vojno, še bolj pa kasneje. Bil je star hišni prijatelj, ne Novakov, Heisingerjev, in prav mogoče je, da ga je stric Josip spomnil name.

»Ti si že v šestnajstem, Andrej, kajne?« je rekel potem, ko je povedal nekaj praznih besed o vremenu in ko je sedel na klop, ki jo je prej brez potrebe pometel z robcem.

Sprejeli smo ga z nezaupanjem in ves čas, ko je govoril v prazno, nestrpno čakali, kdaj bo povedal, po kaj je prišel.

Roman je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado in z nagrado vstaje slovenskega naroda.

Nove šole, ki jih gradimo po Gorenjskem, imajo lepo urejene šolske mlečne kuhinje, kjer šolarji malicajo in po potrebi tudi kosijo, če so v varstvu. Na fotografiji so učenci osnovne šole Kokrškega odreda Križe med dopoldansko malico. — Foto: F. Perdan

Žalostne in vesele ob izpadu električnega toka

V zadnjem tednu je večkrat prišlo do izpada električnega toka. Ob svečah smo doživljali mnoge žalostne in vesele trenutke.

Mama se je jezila, ker ni mogla kuhati, pa tudi iz hladilnika je večkrat pricurljala voda. Vedno je morala imeti krpo v roki in sproti brisati »poplave«. Kljub temu pa niti enkrat nismo ostali brez kosila ali večerje, saj je mamica začela uporabljati plin. Očka je najbolj godrnjal zato, ker je električni brivski aparat postal neuporaben. Britev je pač že zdavnaj vrgel proč. Mateja je popoldne hitela z nalogo in učenjem, vendar ji je zmanjkalo časa. Ni šlo drugače, kot da je še ob sveči prelistavala knjige. Samo meni je redukcija toka prišla kar prav. Ob sveči me niso pustili k učbenikom, saj bi si lahko pokvarila oči.

V jedilnici smo vedno prižgali veliko voščenko. Vosek je polzel po njej navzdol, jaz pa sem ga pridno zbirala. Iz njega sem oblikovala najrazličnejše figurice. Žal pa sem bila kljub neštetim radostim prikrajšana za marsikatero zanimivo televizijsko oddajo.

Sedaj napovedujejo konec redukcije in tako bo tudi romantičnih večerov ob sveči konec.

Polona Žgajnar,
7. b razred
os. š. Matije Valjavca,
Preddvor

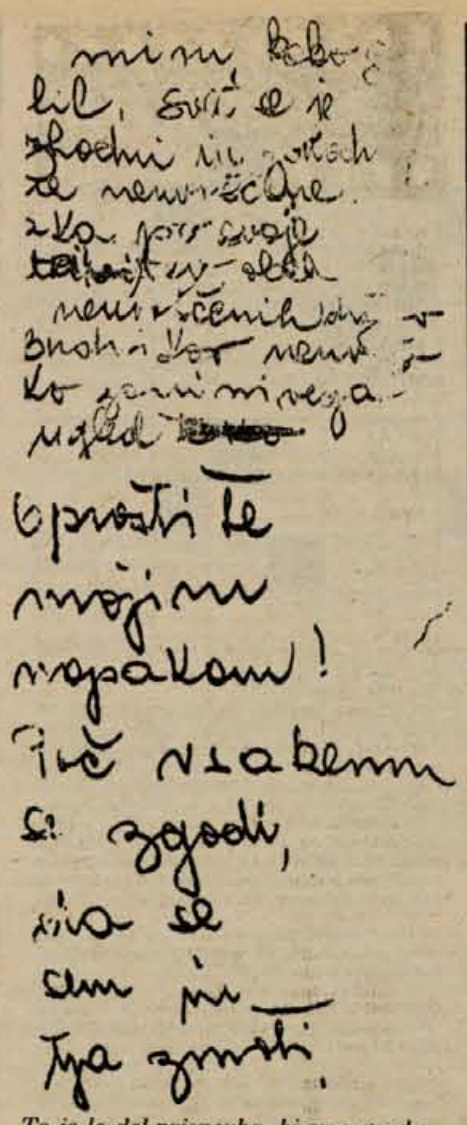

To je le del prispevka, ki smo ga dobili za vašo stran. Kar je ostalo, je šlo po najbližji poti v koš in tudi opravičilo ni pomagalo. Kaj pravite, kako bi vaša učiteljica ocenila takole skrpucalo?

s šolskih klopi

V pristanišču sem bil med počitnicami

Vsi smo težko čakali počitnice. No, te so prišle, a kaj kmalu tudi odšle. Mi pa smo spet ob knjigah v šolski klopi. V spominu imamo še misli na počitnice, morje . . .

Letos smo bili na morju v Pulju v kampu Stoja. To je majhen, prijeten polotok blizu Pulja. Nekega popoldneva smo z daljnogledom opazili neko ladjo, ki se je bližala. Ugotovili smo, da je to šolska jadrnica Jadran. Naši mornarji se uče na njej pomorskih veščin. Oče mi je obljubil, da si bomo šli ladjo ogledat naslednji dan. Res smo šli v mestni pristan. Jadrnica je bila belo popleskana, precej dolga, imela je tri jambore. Na njih so bila razpeta bela jadra. Med jambori in okoli njih je bilo mnogo raznih vrvi. Na enem izmed njih je bila opazovalnica, podobna košari. V njej je bil mornar. Prav gotovo bi jaz na taki višini dobil morsko bolezen. Ladja je veličastno in ponosno stala ob pomolu. Kapitan v svoji modri uniformi z zlatimi gumbi je bil nekaj posebnega. Včasih, ko je kak turist pritisnil na sprožilec, se je prijazno nasmehnil. Jadrnica je bila zelo lepa in se mi je globoko vtisnila v spomin.

A počitnice so minile in to je le še spomin.

Boštjan Kuljič, 5. a r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

Gobarska sreča

V nedeljo dopoldne smo bili zmenjeni s stricem in teto, da gremo po gobe.

Že navsezgodaj smo se pripeljali v šenčurske gmajne. Vsak je hitel v svojo stran. Meni pa nabiranje ni nič dišalo. Počasi sem se smukala ob grmovju. Tedaj pa: pred menoj se pokaže majhen, zelo ljubek jurček, da še nisem videla enakega. Vpila sem in vriskala. Vsi so se čudili, zakaj tako vpijem. Nekaj metrov stran pa sem zagledala še druga dva.

Ni minilo pol ure, ko sem pritekla k mamici s polno košaro jurčkov. Stric, ki je gobar, je kar gledal od začudenja.

Počasi je minilo lepo dopoldne in morali smo se vrniti.

Edita Renko, 4. c r. osn. šole
Lucijana Seljaka, Kranj

Jedilnik za ta teden

»Kaj bo pa danes za večerjo?« me dan za dnem sprašuje ati. Največkrat skomignem z rameni in tuhtam, dokler ni večerje na mizi. Ponavadi pa ima vsak svojo večerjo: ati polento, mami mleko, bratec ocvrto jajce, jaz prav tako ali pa sedaj kislo mleko. Pa tudi pred kosilom ni veliko bolje. Večkrat ne vemo, kaj bi skuhali za naslednji dan. Včeraj pa je pri kosilu rekel: »Bom pa napisal jedilnik za ta teden.« Seveda smo se vsi smejali in nismo niti najmanj mislili, da bo to tudi res. Ko je popil svojo nepogrešljivo poslastico — pravo kavo, se je usedel za mizo in začel nekaj pisati. »Firbec« kot sem, sem seveda na vsak način hotela videti, kaj piše. Ati pa je vse spretno zakrival z roko in tako sem morala oditi z dolgim nosom v svojo sobo delat nalogo. Čez nekaj časa pa se je prismejal z listom v roki: jedilnik za ta teden. Prasnila sem v smeh in med smehom brala: Kosilo: telečja obara, žganci, solata, kava; večerja: polenta, kava. Sreda: kosilo: krompirjevi svaljki, solata, kava; večerja: čaj ali mleko. Četrtek: kosilo: goveja juha, goveje meso, pire krompir, solata, kava; večerja: palačinke itd. Šele ko sem prebrala jedilnik do konca, se je moj smeh ustavil. Kar kaloričen jedilnik, ali ne? Za tako »trsko« kot sem jaz, je nevarnost, da se zredi. Ampak skušala bom obdržati vitko linijo.

Alenka Sadar, Škofja Loka

Če doma jim dobro ni, žerjavi se čez morje dvignejo

Vsako jesen se ptice selivke pripravljajo na polet v južne kraje. Žene jih gon po samoohranitvi, kajti pri nas bi v mrazu od lakote poginile. Med temi pticami so tudi žerjavi. Misel sem našla v pesmi Lepa Vida.

Podobno je tudi z ljudmi. Sleherni človek si želi izboljšati življenjske pogoje, vsakdo hrepeni po sreči. Mnogi so se za dosego teh ciljev odpravili na pot v tuje kraje, daleč čez morje. Nekateri so uspeli, v tujini obogateli in tam so našli svoj novi dom.. Toda hrepenenje je ostalo. Hrepenenje po domačih krajih. Zato prihaja slednje leto domov na obisk toliko izseljencev iz Amerike, Nemčije in od drugod. Vonj domače zemlje jih omamlja in solznih oči se poslavljajo od svojcev, ko spet odhajajo nazaj.

Koliko pa je naših ljudi odšlo v svet, kjer se niso znašli, niso dobili službe in so žalostno propadli in umrli. Da, če doma jim dobro ni, žerjavi se čez morje vzdignejo . . .

Kakor vsaka ptica ne doseže obale, ker že prej omaga na poti, tako tudi mnogi ljudje obstanejo pred ciljem.

Domovina — to je velika beseda ljubezni in hrepenenja.

Večina ljudi se je oklepa in je ne zapušča. V svoji zvestobi vedo, da je doma najlepše.

Že stari ljudje so poznali izrek:

Naj človek pol sveta obteče,
najboljši kruh doma se peče.

Božena Bidovec,
8. b r. osn. šole
Staneta Žagarja, Kranj

S

Zavarovalnici Sava — PE Kranj

Posredujemo prodajo karamboliranih vozil

1. OSEBNI AVTO ZASTAVA 750
leto proizvodnje 1966, s 70.000 prevoženimi km, **začetna cena 2500 din.**

2. OSEBNI AVTO ZASTAVA 850 KOMBI
leto proizvodnje 1971, s 43.000 prevoženimi km, **začetna cena 19.000 din.**

Ogled je možen vsak dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 10. oktobra 1973, do 12. ure.

Posredujemo prodajo brazdanih vratnih kril s furnirjem — tanganika:

10 kosov 75 x 200 tip V
29 kosov 85 x 200 tip V

začetna cena 200 din za boljše in začetna cena 100 din za slabše

Ogled je možen vsak dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj.

Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 10. oktobra, do 12. ure.

Posredujemo prodajo malo poškodovanih banj

48 BANJ 20 B — 157 CM

začetna cena 500 din za boljše in začetna cena 400 din za slabše

Ogled je možen 10. oktobra od 8. do 10. ure v skladišču Merkur Kranj, Kolodvorska.

Zavarovalnica Sava — PE Kranj

JELOVICA

Jelovica
lesna industrija Škofja Loka

sprejme v delovno razmerje

večje število delavcev in delavk

za delo v obratih za proizvodnjo stavbnega pohištva v Škofji Loki, Kranju, Gorenji vasi, Sovodnju in Preddvoru.

V delovno razmerje sprejmemo delavce in delavke v starosti od 15 do 18 let.

Kandidate za zaposlitev vabimo, da vložе pismene prošnje za zaposlitev na naslov Jelovica, lesna industrija, 64220 Škofja Loka, kadrovsko socialni oddelek, lahko pa se tudi osebno javijo na posameznih obratih.

rozinček
jurko tonka
NOVO

mehko pecivo iz družine
Triglav

Praktično pakirani kolački so primerni za enkratni obrok doma, na izletu, potovanju, v gostinstvu, otroško varstvenih ustanovah in šolah.

ŽITO-LJUBLJANA TOZD GORENJSKA

radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.30, 5. 6. 7. 8. 9. 10 (danes dopoldne) 11. 12. 13. 14. 15. 19.30 (radijski dnevnik), 22. (dogodki in odmevi), 17. 18. 23. 24. ob nedeljah pa ob 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 17. 19.30 (radijski dnevnik), 22. 23. in 24.

S — SOBOTA, 6. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Slovenski ansambli zabavne glasbe; 10.15 Kličemo letovišče; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Čez travnike zelene; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji; 15.40 Pojo naši operni pevci; 16.00 Vrtiljak; 16.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana in gostjo Alenko Pinterič; 17.10 Glasbena medigra; 17.20 Gremo v kino; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 S knjižnega trga; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Lojzeta Slaka; 20.00 Radijski radar; 21.00 Zabavna radijska igra: Doživljaji Nikoletine Bursača; 21.40 Majhni ansambli zabavne glasbe; 22.20 Oddaja za naše izseljence; 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program
8.05 Uvodni akordi; 8.40 Sobota na valu 202; 12.40 Panorama zvokov; 14.00 Odrasli tako, kako pa mi; 14.20 Z ansamblom Franca Puharja; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Zabavna, filmska glasba in še kaj; 16.05 Danes smo izbrali; 16.40 Ples na plaži; 17.40 Lahka glasba pri nas in po svetu; 18.00 Oddaja progresivne glasbe; 18.40 S skladateljem Atijem Sossom

Tretji program
19.00 Pet minut humorja; 19.05 Promenadni koncert; 20.05 Svet in mi; 20.15 Slovenska serenada; 21.00 Okno v svet; 21.10 Naša orkestrska literatura; 21.40 Iz oper in glasbenih dram; 22.55 Iz slovenske poezije

N — NEDELJA, 7. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro; 8.05 Radijska igra za otroke: Radio Huda luknja; 8.41 Skladbe za mladino; 9.05 Koncert iz naših krajev; 10.05 Še pomnite, tovariši; 10.25 Pesmi boja in dela; 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Z domačimi ansambli; 14.05 S slovenskimi ansambli in orkestri zabavne glasbe; 14.30 Humoreska tega tedna: Prigode profesorja Modrinjaka; 15.05 Nedeljsko športno popoldne; 17.05 Popularne operne melodije; 18.00 Radijska igra — L. Suhadolčan: Dobri divji mož; 18.46 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 22.40 Vedre note; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni cocktail

Drugi program
8.05 Zvoki za nedeljsko jutro; 8.40 Glasbeni mozaik; 9.35 Nedeljski sprehodi; 12.00 Opoldanski cocktail; 14.00 Glasba ne pozna meja; 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program
19.00 Naši kraji in ljudje; 19.15 Iz koncertov in simfonij; 20.05 Športni dogodki dneva; 20.15 Miniature Maurica Ravela; 20.30 Večerna nedeljska reportaža; 20.40 Utrinki z domačih opernih odrov; 21.40 Mojstra nemške nove romantike; 22.55 Iz slovenske poezije

P — PONEDELJEK, 8. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.20 Pojemo in igramo za vas, otroci; 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri; 10.15 Za vsakogar nekaj; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Amaterski zbori pojo; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Edvard Grieg: Hólbergova suita, op. 40; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Zvoki in barve orkestra David Lloyd; 17.10 Zveneča imena; 18.15 Pihalne godbe na koncertnem odru; 18.45 Poletni kulturni vodnik; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Dorka Škoberneta; 20.00 Stereofonski operni koncert; 21.30 Zvočne kasete; 22.15 Zaplešite z nami; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program
13.05 Panorama zvokov; 14.00 Ponedeljkov križemkraž; 14.20 Sprehodi instrumentov; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Lepe melodije; 16.05 Popevke s slovenskih festivalov; 16.40 Za mladi svet; 17.40 Lahka glasba na našem valu; 18.00 Izložba hitov; 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 19.00 Kulturni mozaik; 19.05 S festivalov jazza; 19.45 Svetovna reportaža

Tretji program
20.05 Trenutki z Rossinijem; 20.30 Pota našega gospodarstva; 20.40 V podvečer; 21.40 Iz tuje zborovske literature; 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 22.30 Večeri pri slovenskih skladateljih; 23.55 Iz slovenske poezije

T — TOREK, 9. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo; 9.35 Z našimi simfoniki v svetu lahke glasbe; 10.15 Glasbena potepanja; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slovenske narodne; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Ali jih poznate; 14.40 Na poti s kitaro; 15.40 Poje sopranistka Leontyne Price; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Naš podlistek; 17.10 Popularni popoldanski simfonični koncert; 18.15 V torek nasvidenje; 18.45 Tipke in godala; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Borisa Terglava; 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev; 20.30 Radijska igra — C. Zlobec: Moška leta našega otroštva; 21.10 Melodije v ritmu; 22.15 Od popevke do popevke; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Trio Di Triste

Drugi program
13.05 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Ob lahki glasbi; 16.05 Radi ste jih poslušali; 16.40 Iz domače in tuje lahke glasbe; 17.40 Jazz na II. programu; 18.00 Parada orkestrov; 18.40 S slovenskimi ansambli zabavne glasbe; 19.00 Pet minut humorja; 19.05 Melodije po pošti

Tretji program
20.05 Pozabljene opere; 21.00 V korak s časom; 21.10 Jugoslovanski zborovski ustvarjalci; 21.40 Redke glasbene sestave; 22.15 Ljudje med seboj; 22.25 Dunajski slavnostni tedni 1973; 23.55 Iz slovenske poezije

S — SREDA, 10. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.25 Mladinski zbori pri nas in po svetu; 9.40 Zgradba marksističnega mišljenja; 10.15 Iz zgodbe o črnem in belem labodu; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Majhen recital pianista Pavla Šivica; 16.00 Loto vrtiljak; 17.10 Operni koncert; 18.20 Listi iz pop albuma; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu; 21.25 Vedno lepe melodije; 22.15 Revija popevk; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Plesni zvoki

Drugi program
13.05 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 S pevci jazza; 16.05 Srečanja melodij; 16.40 Jugoslavija poje; 17.40 Plesni orkester RTV Ljubljana pred mikrofonom; 18.00 Popevke na tekočem traku; 18.40 Z orkestrom Leon Young; 19.00 O avtomobilizmu; 19.10 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe; 19.30 Mladina sebi in vam

Tretji program
20.05 Naša klavirska glasba za mladino; 20.40 Pablo Casals s festivalnima orkestroma iz Pradesa in Perpignana; 21.40 Slovenski zborovski skladatelji; 22.00 Glasbeni klasiki našega stoletja; 23.55 Iz slovenske poezije

Č — ČETRTEK, 11. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 9.35 Iz partitur operetnih mojstrov; 10.15 Urednikov dnevnik; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Skladbe Frana Gerbiča; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Popoldne za mladi svet; 14.40 Med šolo, družino in delom; 15.40 Povabilo na ples; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Naš podlistek; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.35 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.50 Mejniki v zgodovini; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Privška; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.15 Za ljubitelje jazza; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Med pionirji jugoslovanske simfonične literature

Drugi program
13.05 Panorama zvokov; 14.00 Zgradba marksističnega mišljenja; 14.20 Otroci med seboj in med nami; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 S slovenskimi pevci zabavne glasbe; 16.05 Iz cvetoče dobe lepih melodij; 16.40 Ritmi preteklih dni; 17.40 Lahke note; 18.00 Sestanek ob jukeboxu; 18.40 S solistom Milanom Ferležem; 19.00 Filmski vrtiljak; 19.05 Melodije po pošti

Tretji program
20.05 Richard Strauss: Adriana na Naksosu, odlomki; 21.00 Naš intervju; 21.10 Iz zlate dobe zborovstva; 21.40 Večerni concertino; 22.15 Mednarodna radijska univerza; 22.25 Koncert slovenskega tria; 23.55 Iz slovenske poezije

CREINA
HOTEL CREINA
Od 5. oktobra ponovno odprt nočni lokal vsak večer od 21. do 3. ure zjutraj, razen ponedeljka.
Zabava za vse
Vljudno vabljeni

P — PETEK, 12. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 9.35 Glasovi v ritmu; 10.15 Po Talijinih poteh; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Z domačimi ansambli; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Ljudska glasba drugih narodov; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Leoš Janaček: Mladost — suita za pihalni sekstet; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Popoldanski sestanek z orkestrom in zborom Horst Jankowski; 17.10 Iz repertoarja naših filharmonij; 17.50 Človek in zdravje; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Rudija Bardorferja; 20.00 Iz jugoslovanske zborovske literature; 20.30 Top-pops 13; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov

Drugi program
8.05 Vedri zvoki; 8.40 Petek na valu 202; 12.40 Izletniški kažipot; 12.55 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo; 14.35 Vodomet melodij; 16.05 Lahka glasba slovenskih avtorjev; 16.40 S pevci po svetu; 17.40 Jazz za mlade; 18.00 Glasbeni cocktail; 18.40 S pevko Marjano Deržaj; 19.00 Odmevi z gora; 19.20 Instrumenti v ritmu; 19.35 S solisti in ansambli RTV

Tretji program
20.05 Radijska igra — B. Kosier: Tabulč Traiana; 20.40 Stari plesni ritmi; 21.40 Klavirsko delo Arnolda Schonberga; 22.00 Dubrovniške poletne igre 1973; 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: ČP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-10152 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

kino

Kranj CENTER
6. oktobra angl. barv. film HENRIK VIII. ob 16. in 18. uri, slov. barv. film CVETJE V JESENI ob 20. uri, premiera franc. barv. filma KORZIŠKO MAŠČEVANJE ob 22. uri
7. oktobra amer. barv. risani film ČUDEŽ NARAVE ob 10. uri, slov. barv. film CVETJE V JESENI ob 15. in 17. uri, angl. barv. film HENRIK VIII. ob 19. uri, premiera amer. barv. filma FRANCOSKA ZVEZA ob 21. uri
8. oktobra franc. barv. film KORZIŠKO MAŠČEVANJE ob 16., 18. in 20. uri
9. oktobra franc. barv. film KORZIŠKO MAŠČEVANJE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
6. oktobra amer. barv. film NAVSKRIŽNI OGENJ ob 10. uri, franc. barv. film MALO, MNOGO, STRASTNO ob 16., 18. in 20. uri
7. oktobra amer. barv. risani film HITRI GONZALES ob 14. uri, amer. barv. CS film PLAČANEC INDIO BLACK ob 16. uri, špan. barv. CS film ČUVAJ SE KROKARJA, GRINGO ob 18. uri, premiera franc. barv. filma SOLO ob 20. uri
8. oktobra franc. barv. film SOLO ob 16., 18. in 20. uri
9. oktobra franc. barv. film SOLO ob 16., 18. in 20. uri

Tržič
6. oktobra amer. barv. risani film HITRI GONZALES ob 16. uri, špan. barv. CS film PAZI SE KROKARJA, GRINGO ob 18. in 20. uri, premiera franc. barv. filma SOLO ob 22. uri
7. oktobra amer. barv. risani film ČUDEŽ NARAVE ob 15. uri, franc. barv. film MALO, MNOGO, STRASTNO ob 17. in 19. uri, premiera franc. barv. filma KORZIŠKO MAŠČEVANJE ob 21. uri
8. oktobra špan.-ital. barv. CS film VELIČASTNI TONY CARRERA ob 18. in 20. uri
9. oktobra amer. barv. film BILLY KID ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
6. oktobra amer. barv. film MORTADELA ob 16. in 18. uri, amer. barv. film SAMSON IN DALILA ob 20. uri, premiera amer. barv. filma FRANCOSKA ZVEZA ob 22. uri
7. oktobra amer. barv. film MORTADELA ob 15. uri, amer. barv. film SAMSON IN DALILA ob 17. uri, slov. barv. film CVETJE V JESENI ob 19. uri, premiera špan.-ital. barv. CS filma VELIČASTNI TONY CARRERA ob 21. uri
8. oktobra amer. barv. film NAVSKRIŽNI OGENJ ob 18. in 20. uri
9. oktobra amer. barv. film NAVSKRIŽNI OGENJ ob 18. in 20. uri

Krvavec
7. oktobra amer. barv. CS film PATTON — JEKLENI GENERAL ob 17. uri

Škofja Loka SORA
6. oktobra amer. barv. film AVTO SMRTI ob 18. in 20. uri
7. oktobra amer. barv. film AVTO SMRTI ob 18. in 20. uri
9. oktobra jug. barv. film IN BOG JE USTVARIL KAVARNIŠKO PEVKO ob 20. uri

Železniki OBZORJE
6. oktobra franc. barv. film OKRUTNO NEŽNE ob 20. uri
7. oktobra amer. barv. film SEDEM JEZDECEV ob 18. in 20. uri

Radovljica
6. oktobra nem. barv. film OSCEOLA ob 18. uri, amer. barv. film ČRNA KARAVANA ob 20. uri
7. oktobra amer. barv. risani film PINK PANTER — FESTIVAL SMEHA ob 16. uri, amer. barv. film ČRNA KARAVANA ob 18. uri, angl. barv. film ZIMA NEKEGA LEVA ob 20. uri
8. oktobra franc. barv. film NEKOČ JE BIL POLICAJ ob 20. uri
9. oktobra ital. barv. film BRATA MAŠČEVALCA ob 20. uri

Jesenice RADIO
6. in 7. oktobra amer. barv. film NEVARNA MISIJA
8. in 9. oktobra ital. barv. CS film ČRNI MORILEC

Jesenice PLAVŽ
6. in 7. oktobra ital. barv. CS film ČRNI MORILEC
8. in 9. oktobra amer. barv. film NEVARNA MISIJA

Kranjska gora
6. oktobra jug. barv. film ŽIVETI OD LJUBEZNI
7. oktobra amer. barv. film SLAČENJE

Javornik DELAVSKI DOM
6. oktobra amer. barv. film LJUBEZENSKE MELODIJE
7. oktobra franc. barv. CS film OBRAČUN NA KARIBIH

loterija

Srečke s končnicami	so zadele dobitek N-din	Srečke s končnicami	so zadele dobitek N-din
30	30	95	20
950	100	35	50
5500	300	56275	800
07770	1.000	97015	1.000
87110	1.000	046815	10.000
382010	5.000		
		6	10
1	10	65326	600
23531	600	16056	600
82391	600	33626	800
39011	800	40236	800
92101	800	131826	5.000
747471	1.000		
480031	10.000		
		57	20
		387	60
12	20	6687	200
1692	500	19717	600
93392	800	37097	800
30402	1.000	219507	5.000
379352	5.000	526857	10.000
13	30		
83	40	88	30
73203	600	138	60
63663	800	178	80
30463	800	41008	600
219953	5.000	27598	800
512053	150.000	09038	1.000
		307248	5.000
94	20	206068	10.000
34	40		
35794	600	89	20
49844	600	569	80
20784	1.000	32209	600
346514	5.000	48079	1.000
319464	5.000	450129	10.000

KZ Naklo
prodaja
v valilnici
sveža jajca
vsako sredo od 7. do 16. ure in v sobotah od 7. do 12. ure.

prešernovo gledališče

TOREK, 9. oktobra, ob 16. uri — I. Potrč: KREFLOVA KMETIJA; zaključena predstava za šolski center Iskra Kranj.

televizija

S — SOBOTA, 6. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 TV v šoli (RTV Sarajevo), 17.15 Vaterpolo Mladost : Mornar (RTV Zagreb), 18.05 Obzornik, 18.20 Daktari — serijski barvni film, 19.10 Mozaik, 19.15 Igralec je igralec — oddaja TV Beograd, 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Skrivnosti morja — barvni film, 21.30 Starinarja — serijski film, 22.00 Evropsko košarkarsko prvenstvo, srečanje Španija : Jugoslavija — barvni prenos, 23.30 TV kažipot, 23.50 Poročila (RTV Ljubljana)

N — NEDELJA, 7. OKTOBRA

8.50 Skrivnosti morja — ponovitev barvnega filma, 9.40 Ptujski festival — 1. oddaja (RTV Ljubljana), 10.10 Kmetijska oddaja (RTV Sarajevo), 10.55 Mozaik, 11.00 Otroška matineja: Otroci naše šole, Enciklopedija živali, 11.45 Poročila, 11.50 TV kažipot, 13.50 Po domače z ansamblom Ota Roma, 14.10 Finale ekipnega prvenstva v atletiki — prenos, 16.15 Krapina 73 — posnetek s festivala, 17.00 Brez rdečih semaforjev — reportaža z Danske, 17.40 Za konec tedna, 17.55 Poročila, 18.00 Najdaljša noč — bolgarski film, 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik (RTV Ljubljana), 20.35 Iz Libra Marka Udovića — barvna oddaja, 21.30 Začarani krog — balet (RTV Zagreb), 21.45 Športni pregled (JRT), 22.15 Poročila (RTV Ljubljana)

P — PONEDELJEK, 8. OKTOBRA

9.10 Odprta univerza (RTV Beograd), 9.40 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb), 11.00 TV v šoli (RTV Beograd), 14.50 TV v šoli, 15.40 Angleščina, 15.55 Nemščina — ponovitve (RTV Zagreb) 16.10 TV v šoli — ponovitev, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 F. in M. Milčinski: Butalci — 2. del, 18.10 Obzornik, 18.25 Enciklopedija živali — barvni film (RTV Ljubljana), 19.00 Mladi za mlade (RTV Beograd), 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.35 L. de Vega: Ovčji kal — 1. del barvne španske TV drame, 21.40 Po sledeh napredka, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana)

T — TOREK, 9. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 TV v šoli (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli, 15.35 Ruščina, 15.55 TV vrtec — ponovitve (RTV Zagreb), 16.10 TV v šoli — ponovitev, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.55 B. Copič: Noge v zlatu, glava v blatu — 2. del, 18.05 Obzornik, 18.20 Mešani pevski zbor »Štefan Kovač« iz Murske Sobote — barvna oddaja, 18.45 Mozaik, 18.50 V temnem onkraju: Če osedlaš tigra, 19.15 Tri feničanska mesta — oddaja TV Beograd, 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.40 Pogovor o . . . , 21.30 F. M. Dostojevski: Bratje Karamazovi — TV nadaljevanka, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana)

S — SREDA, 10. OKTOBRA

8.20 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 TV v šoli, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Otroci naše šole — serijski film, 18.00 Risanka, 18.10 Obzornik, 18.25 Od filma do filma, 18.45 Arhitektura in družba: Prosti čas, 19.15 Mozaik, 19.20 Kaj hočemo — ob ustavnih in kongresnih razpravah (RTV Ljubljana), 19.45 Kozmetično ogledalo — barvna oddaja (RTV Zagreb), 20.00 TV dnevnik, 20.40 Rio Grande — ameriški film, 22.20 Likovni nokturno: Lojze Spacal — barvna oddaja, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana)

Č — ČETRTEK, 11. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli, 15.35 Nemščina — ponovitve (RTV Zagreb), 15.55 Francoščina — ponovitev, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Iz slovenske književnosti — Ogrizek: Kje je meja, 18.15 Obzornik, 18.30 Mozaik, 18.35 Tišina, na sporedu je nemi film, 19.00 Boj z morjem — barvni film, 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Kam in kako na oddih, 20.45 Četrtkovi razgledi: Poljski smerokazi, 21.35 A. Ingolič: Mladost na stopnicah — TV nadaljevanka, 22.10 Poročila (RTV Ljubljana)

P — PETEK, 12. OKTOBRA

9.25 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina — ponovitev, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 M. Košuta: Štirje fantje muzikantje, 18.20 Obzornik, 18.35 Rekreacija: atletska gimnastika, 18.45 Risanka, 18.55 Pet minut za boljši jezik, 19.00 Mozaik, 19.05 400 let slovenske glasbe: Jakob Jež, 19.40 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Kako ubiješ svojo ženo — ameriški barvni film, 22.30 XXI. stoletje, 22.55 Poročila (RTV Ljubljana)

ta teden na TV

Nedelja, 7. oktobra, ob 18.00:
NAJDALJŠA NOČ — bolgarski film;
Bolj kot na vsebino ali režijo, velja pri večini bolgarskih filmov opozoriti na sijajno kamero. V tem so mojstri, ki jim je le malokdo kos. To pa je žal premalo za večji mednarodni uspeh. Najdaljša noč je eden boljših filmov. Odlikuje ga vzdušje negotovosti, strahu, napetega pričakovanja, ko gestapo nastavlja past beguncu, ki se skriva med potniki in vojaki na vlaku.

Sreda, 10. oktobra, ob 20.35:
RIO GRANDE — ameriški film; režiser John Ford, v gl. vlogah: John Wayne, Maureen O'Hara, Ben Johnson;
Rio Grande je Ford posnel leta 1950 v Dolini spomenikov, kjer je nastala večina njegovih najizrazitejših del. Prav v teh skalnih osamelcih nastaja napeta zgodba skupine ljudi, ki se borijo z naravo in Indijanci. Indijanci so Fordovi najljubši junaki. Prikazoval jih je v pozitivni in negativni luči, vedno pa jih je poskušal razumeti. Pravi, da »Američani nimajo nobenih pravic, da se hvalijo s civilizacijo in kulturo ob tolikšnem pričevanju proti sebi«.

Petek, 12. oktobra, ob 20.35:
KAKO UBIJEŠ SVOJO ŽENO — amer. film; režiser Richard Quinne, v gl. vlogah: Jack Lemmon, Virna Lisi (na sliki), Terry Thomas;

Zgodba pripoveduje o trmastem samcu, ki si svoje veliko premoženje povečuje z risanjem stripa o tajnem agentu. Lahko življenje pa se naenkrat konča, ko se po neki divji noči zbudi s hudim mačkom in spoznanjem, da je poročen. Tu pa se začne glavni problem, ki ga kar dobro karakterizira naslov filma. Vendar pa se na koncu vse dobro izteče.

tržni pregled

JESENICE
Solata 4,50 din, korenček 3,50 din, jabolka 3,80 do 4,60 din, česen 26 din, čebula 3 din, pesa 2,50 din, paradižnik 5 din, ohrovt 4,50 din, koruzna moka 2,47 din, jajčka 1,20 do 1,30 din, surovo maslo 38,30 din, smetana 17 din, orehi 86 din, klobase 5,80 din, skuta 9,90 din, sladko zelje 1,50 do 1,80 din, kislo zelje 4,30 din cvetača 6,50 din, paprika 5,50 din, krompir 1,70 do 1,85 din

KRANJ
Solata 4 din, špinača 8 din, korenček 4 do 5 din, slive 8 din, jabolka 3 do 4 din, limone 14 din, česen 22 din, čebula 5 do 6 din, fižol 10 din, pesa 4 din, kaša 9 din, paradižnik 4 do 5 din, hruške 4 do 8 din, grozdje 7 din, ajdova moka 9 din, koruzna moka 3,20 din, jajčka 1,50 din, surovo maslo 32 din, smetana 18 din, orehi 80 din, celi 20 din, skuta 8 do 9 din, sladko zelje 3 do 4 din, kislo zelje 7 din, kisla repa 5 din, cvetača 8 din, paprika 5 do 6 din, krompir 2 din, gobe 40 din

TRŽIČ
Solata 5 din, špinača 7 din, korenček 6 din, slive 8 din, jabolka 5 do 7 din, limone 15 din, česen 22 din, čebula 6 din, fižol 10 do 12 din, pesa 4 din, paradižnik 6 din, hruške 8 din, gobe 40 din za kilogram, lisičke 8 din, ajdova moka 9 din, jajčka 1,50 din, smetana 17 din, surovo maslo 30 din, orehi 70 din, celi 12 din za liter, skuta 9 din, sladko zelje 3 din, kislo zelje 6 din, cvetača 8 din, paprika 7 din, krompir 2 din, banane 8 din, kostanj 7 din za liter

poročili so se

V KRANJU
Grobovšek Slavko in Pužem Marija, Osterman Franc in Šmajd Jožica, Vidmar Mihael in Torč Marija, Benedik Jože in Guček Jožefa, Kelvišar Jakob in Roblek Cecilija, Pavlič Alojzij in Bugarič Božislava

V RADOVLJICI
— — —

V TRŽIČU
— — —

umrli so

V KRANJU
Pogačnik Ana, roj. 1900, Debevc Anton, roj. 1896, Križman Alojzij, roj. 1900, Peterc Franc, roj. 1912, Petrovič Jožefa, roj. 1930, Tomc Janez, roj. 1907, Jenko Marija, roj. 1903

V RADOVLJICI
Lipovec Marija, roj. 1892, Tišov Janez, roj. 1906

V TRŽIČU
Kolman Ivana, roj. 1887

DVE TRGOVINI V ENI!

Obstoječo izbiro poslovalnic: **MANUFAKTURA, Gorenja vas**
SLON, Žiri

Smo dopolnili z izbiro

STANOVANJSKEGA in KUHINJSKEGA POHIŠTVA

Kokra KRANJ

ugodne cene
brezplačna dostava in montaža na domu v oddaljenosti 30 km od poslovalnic

---

Vljudno sporočamo cenjenim kupcem, da lahko kupijo rogovo Pony kolo, moško in žensko kolo vseh vrst —

prodajamo na kredit brez porokov

Vse informacije v poslovalnici Slovenija avto Kranj — Titov trg 1

Priporočamo se za obisk

slovenija avto
poslovalnica Kranj
Titov trg 1

Mercator tudi letos na Obrtnem sejmu v Kranju od 12. do 21. oktobra

Mercator

Mercator povsod!

Razstavni prostor Mercatorja je v hali A.
Na razstavnem in prodajnem prostoru Mercatorja si lahko ogledate in nabavite pohištvo Meblo E-sistem!
Potrošniki, pri nakupu blaga posebni sejemski popust. Prodaja je možna tudi na potrošniško posojilo do 15.000 din, brez porokov. Brezplačna dostava na dom!

Cenjeni potrošniki

Zato na svidenje v paviljonu Mercatorja v hali A

PG 20 LET

Cesta JLA 6/I nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

IZDELUJE NAČRTE ZA STANOVANJSKE HIŠE IN VSE VRSTE OSTALIH GRADENJ

---

kamniška gorčica

KŽK

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

Agromehanika

Sejalnica za žito GAMA 18

15.230 din franco Kranj
Dobava takoj

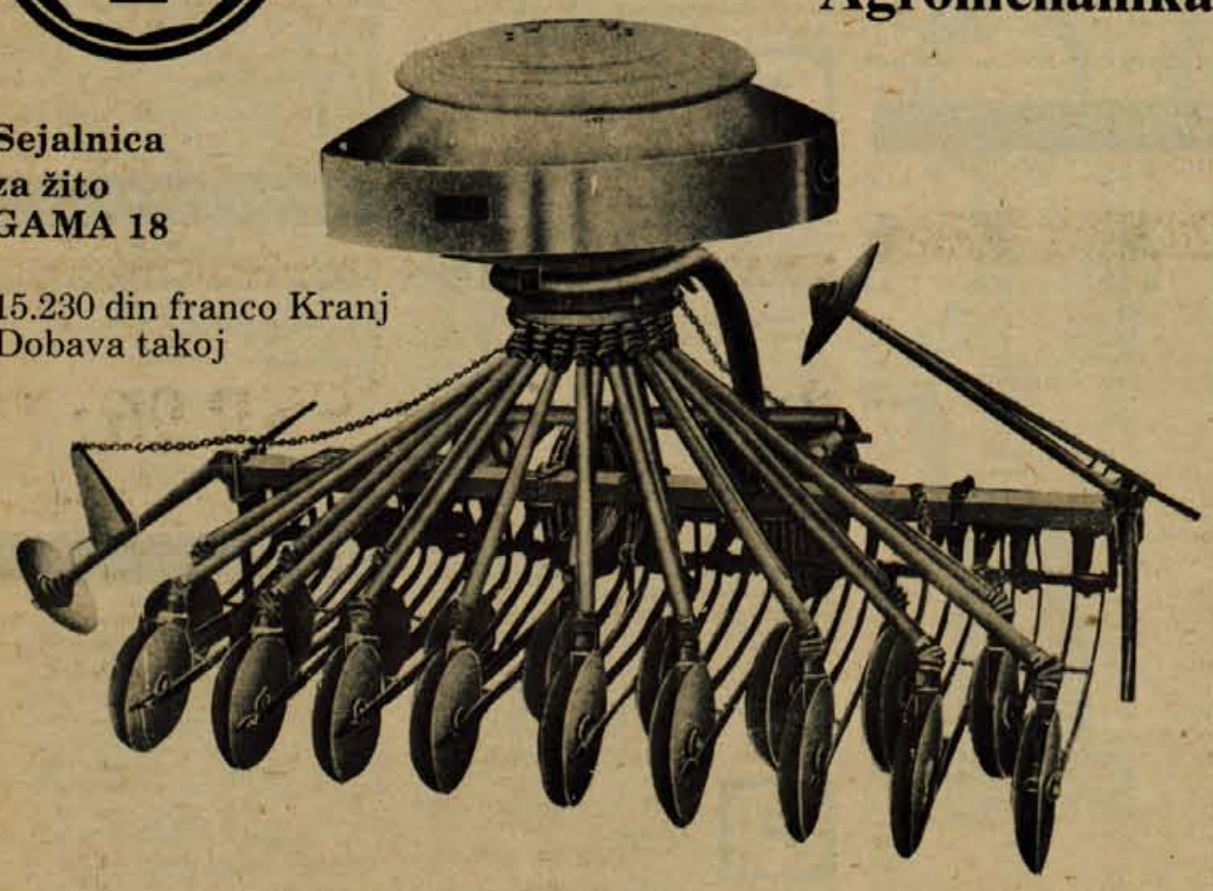

Za kmetovalce ugoden kredit

S

Odbor za delovna razmerja

Zavarovalnice Sava — PE Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. cenilca civilnih elementarnih rizikov
   za nedoločen čas
2. škodnega likvidatorja
   za določen čas
3. kurirja — arhivarja
   za nedoločen čas

Poleg splošnih pogojev se za posamezna delovna mesta zahtevajo še naslednji posebni pogoji:

pod 1.: zahteva se višja šolska izobrazba gradbene smeri in tri leta delovnih izkušenj ali srednja gradbena šola in 6 let delovnih izkušenj;

pod 2.: zahteva se popolna srednja šola, zaželena ekonomska smer in dve leti delovnih izkušenj ali poklicna srednja šola — dveletna administrativna in 4 leta delovnih izkušenj;

pod 3.: zahteva se zaključena poklicna šola.

Prošnje, opremljene z dokazili o šolski izobrazbi in delovnih izkušnjah, sprejema odbor za delovna razmerja pri Zavarovalnici Sava — PE Kranj, Oldhamska c. 2 do vključno 15. oktobra 1973. Prošenj brez priloženih dokazil o šolski izobrazbi in delovnih izkušnjah odbor ne bo obravnaval.

Razpisna komisija pri upravnem organu
skupščine občine Radovljica

razpisuje
na podlagi 38. in 40. člena pravilnika o samoupravljanju, notranji organizaciji in medsebojnih delovnih razmerjih upravnih organov

naslednja prosta delovna mesta:

1. sekretarja skupščinske pisarne
   Pogoj: visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri in 3 oz. 5 let delovnih izkušenj
2. načelnika oddelka za gospodarstvo in finance
   Pogoj: visoka izobrazba ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
3. pravnega referenta na davčni upravi
   Pogoj: visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri in 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj
4. administrativne moči na oddelku za gospodarstvo in finance
   Pogoj: dokončana administrativna šola

Ustrezna smer je določena z aktom o sistemizaciji delovnih mest pri upravnih organih.

Za delovno mesto administrativne moči se zahteva preizkus znanja iz strojepisja.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev imeti tudi moralno-politične kvalitete.

Osebni dohodek bo določen v skladu s pravilnikom o delitvi sredstev upravnega organa in samoupravnim sporazumom.

Pismene ponudbe z overjenim dokazilom o šolski izobrazbi, življenjepisom, potrdilom o dosedanjih zaposlitvah in potrdilom o nekaznovanju je treba poslati v 15 dneh od dneva objave na naslov:

Razpisna komisija pri upravnem organu skupščine občine Radovljica.

Akademski komorni zbor iz Kranja

vabi k sodelovanju vse mlade od osemnajstega do tridesetega leta starosti, ki imajo posluh, dober glas in veselje do petja.

Sprejem novih članov bo v sredo, 10. oktobra, ob 19. uri v pevski sobi Gimnazije (2. nadstropje).

Vabljeni

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

prodam

Prodam OTROŠKO KAD na stojalih s previjalno ploskvijo (Chicco). Pismene ponudbe na naslov Vunšek Jože, Pot za krajem 20, Kranj 5601

Prodam 4 leta starega delovnega KONJA. Lavtar Vinko, Dolenja vas 16, Selca 5693

Prodam 5 let starega KONJA ali ga menjam za KRAVO ali BIKA. Pivka 19, Naklo 5698

Prodam električni štedilnik, dodatno peč na trda goriva, elemente za kuhinjo, jedilni kot z mizo in divan. Vse dobro ohranjeno. Mlekarska 23, Čirče, Kranj 5721

Nujno prodam PRALNI STROJ PS 636 BIO A »Gorenje« v garanciji. Milenkovič, Valjavčeva 17, Kranj 5729

Prodam suha BUKOVA DRVA. Zg. Bela 19, Preddvor 5730

Prodam KROMPIR — cvetnik za ozimnico. Voklo 30, Šenčur 5731

Prodam KOKOŠI nesnice za zakol. Letence 7, Golnik 5732

Prodam BRUSILNI STROJ z motorjem in kotni BRUSILNIK 1300 W, Šenčur, Beleharjeva 24 5733

Prodam KAMERO »JAŠIKA« in PROJEKTOR 8 mm. Jenko Anton, Smledniška 64, Kranj 5734

Poceni prodam KAVČ, dva FOTELJA in MIZICO. Informacije telefon 24- 970 5735

Prodam rabljeno POHIŠTVO za dnevno sobo. Zadružna 9 5736

Prodam ZIMSKA JABOLKA. Velesovo 21 5737

Prodam 5- letno KOBILO, MOPED T- 14 in SLAMOREZNICO na motorni pogon. Rakovec, Javornik 3, Kranj 5738

Prodam HRUŠKE za mošt in manjše sadeže. Žirovnica 57 5739

Poceni prodam OTROŠKO POSTELJICO z vložkom. Pugelj, C. talcev 19 b, Kranj 5740

Prodam STRUŽNICO »LAINEN« in OPEL KADET KUPE 1100, letnik 70. Stražiška 27 a, Kranj 5741

Prodam trajno- žarečo peč KAMIN EMO 4 z dvojnim goriščem. Dukič Božo, Kranj, Likozarjeva 3 5742

Prodam PEČ na olje, spalnico, dva kavča, mizo za televizijo, peč na trda goriva, radio in omaro. Planina 5/8, Kranj 5743

Prodam električni ŠTEDILNIK »TOBI« na tri plošče, trajno- žarečo peč na trdo gorivo »EMO 4«, kuhinjsko MIZO — raztegljivo, predsobno STENO in razno samsko pohištvo. Kajuhova 28/I. a, Kranj 5744

Prodam ZIMSKA JABOLKA. Hraše 1, Preddvor 5745

Prodam KRAVO po izbiri. Voglje št. 61 5746

Poceni prodam dobro ohranjeno belo PEČ na olje »FENIKS« za večji prostor. Tel. 23-4186 5747

Prodam drobni KROMPIR. Hotemaže 7 5748

Mlade JARČKE — nesnice, stare 3 mesece, prodam. Soklič, Selo 22, Bled 5749

Po nizki ceni prodam MAČEHE. Dobijo se v popoldanskem času od 15. ure dalje, sobota in nedelja ves dan. Kokrica, Galetova 12 5750

Prodam strešno OPEKO — bobrovec. Bistrica 19, Dalič Alojz 5751

Prodam dva kompletna KOLESA z zimskimi gumami za AUDI 60 ali 72. Kajuhova 20, Kranj 5752

Prodam večjo količino sadik MAČEH, suhi ŠATRAJ in METO. Eržen Milka, Gorenjesavska 45, Kranj pri spomeniku 5753

PEČ »Gorenje« na trdo gorivo prodam. Smledniška 104, Kranj 5754

Prodam trofazni ŠTEVEC »ISKRA«, Britov 164 5755

Ugodno prodam PLETILNI STROJ »SINGER«. Rekar, Tavčarjeva 39, Kranj 5756

Prodam KRAVO, čista »frizijka«, tik pred drugo telitvijo, ali po izbiri. Trboje 5 5757

Prodam 2 KADI in rabljen KOTEL za žganjekuho, večjo količino suhih BUTAR. Pangeršica 7, Golnik 5758

Ugodno prodam dobro ohranjen globoki OTROŠKI VOZIČEK. Bukovnik, Zg. Bela 16 5759

Prodam ZIMSKA JABOLKA. Eržen, Zabukovje 2, Besnica 5760

Prodam JABOLKA. Rozman, Babni vrt 1, Golnik 5761

Prodam CEMENT 1500 kg. Cerklje 99 5762

Prodam dobro ohranjen kombiniran OTROŠKI VOZIČEK — avstrijski — za 2200 din. Radovljica, Šercerjeva 5 5763

Ugodno prodam KUHINJSKO POHIŠTVO in ŠIVALNI STROJ »Podšivalka«. Kuralt, Cerklje 122 5764

Poceni prodam motorno žago JOBU. Ogled pri Burgar Cirilu, Vodice 96 5822

Prodam PRAŠIČA, 70 kg. Srednja vas 29, Šenčur 5790

Beli istrski KAMEN za obzidavo »cokla«, prodam. Nemec Franc, Lesce 5791

Prodam KRAVO, tik pred telitvijo, ali menjam za 4 do 6 mesecev brejo. Čut, Žirovnica 5792

MAČEHE in RIGELČKE za grobove dobite v Štefetovi 18, Šenčur 5793

Prodam DRVA in HRUŠKE za mošt. Trstenik 15, Golnik 5794

Prodam suhe MACESNOVE DESKE 20m/m, Cesta na Klanec 34 5795

PSIČKO, staro 1 leto, poceni prodam. Lep nemški ovčar, svetle barve, kratke dlake. Šenčur, Štefetova 8 5796

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČKE. Zalog 11, Cerklje 5797

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČKE. Zalog 34, Cerklje 5798

Prodam 90 kg težkega PRAŠIČA. Sp. Brnik 57, Cerklje 5799

Prodam mlado KRAVO pred telitvijo. Šmartno 28, Cerklje 5800

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČKE Grad 43, Cerklje 5801

Prodam suhe HRASTOVE PLOHE. Apno 7, Cerklje 5802

Ugodno prodam uvožen nov neprikloplien POMIVALNI STROJ, lahko na kredit. Nazorjeva 10, stan. 4, Kranj 5803

KRAVO, dva meseca pred telitvijo, prodam ali zamenjam za molzno. Podbrezje 78 5804

Prodam KAVČ. Nalov v oglasnem oddelku 5805

Prodam 3 kub. metrov rabljenih in 1 kub. meter novih desk, 1 kub. meter plohov in bankine. Trboje 11 5806

Prodam popolnoma novo trajno žarečo peč »EMO-PLAMEN« in televizijsko STOJALO. Kidričeva 33, Kranj 5807

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČKE. Praprotna polica 28, Cerklje 5808

Prodam PUNTE pod Lubnikom. Anton Tavčar, Na plavžu 34, Železniki 5809

Prodam malo rabljen levi ŠTEDILNIK »Gorenje« na trdo gorivo. Poljanska 21, Škofja Loka 5810

Poceni prodam novo OKNO — 140 x 180 cm. Božnar Jože, Prelesje 2, Gorenja vas 5811

kupim

Kupim rabljeno CENTRIFUGO za perilo. Pismene ponudbe za naslov Vunšek Jože, Pot za krajem 20, Kranj 5635

Kupim dobro ohranjena ali nova VRATCA za kamin »kramana«. Velikost okvirja: velika 24 x 26,50, velikost okvirja mala 18 x 13. Babnik, Reteče 51, Gorenja vas, Škofja Loka 5775

Kupim prvovrstne BOROVE PLOHE. Bardorfer Božena, Mengeš 5776

Kupim 20- do 25-tonsko udarčno STISKALNICO (štanco). Markun Franc, Ribno 49 a, 64260 Bled 5816

vozila

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1966. Slevec, Kajuhova 12 5701

Poceni naprodaj FIAT 1300, letnik 1966. Kranj, Smledniška 64 5707

Prodam AUSTIN 1300, bele barve, letnik 1970 (60.000 km), dobro ohranjen in brezhiben. Ivan Tušek, Podbrezje 135, 64203 Duplje 5705

Prodam MOPED V 14, predelan v V 15. Pevno 8, Škofja Loka 5765

Ugodno prodam dobro ohranjen avto ZASTAVA 1300, letnik 1971, standard. Ogled vsak dan od 8.—18. ure. Partizanska 42, stolpnica, Škofja Loka 5766

Prodam FIAT 750, letnik 1971, dobro ohranjen. Ogled samo popoldan od 3. do 5. ure. Kidričeva 25, Kranj 5767

Prodam avto ZASTAVA 750, letnik 67, lahko tudi na ček. Žibert, Pivka 1, Naklo 5768

Prodam FIAT 600, v zelo dobrem stanju. Posavec 13, Podnart 5769

FIAT 850 SPECIAL, letnik 1971, prodam. Potočnik, Rova 22, Radomlje 5770

Ugodno prodam FIAT 850, letnik 1969. Zalog 77, Cerklje 5771

Prodam BMW 1600, prevoženih 70.000 km. V račun vzamem drugo vozilo. Šenčur, Pipanova 23 5772

Prodam NSU 1200. Tel. 24- 587 5773

Prodam avto FIAT 750, prevoženih 14.000 km, letnik 1972. Vovk, Ljubljanska 30a, Radovljica 5774

Kupim MOPED na 4 prestave. Kunšič Janez, Pernike, Zg. Gorje 5812

Prodam MOPED V 14 v voznem stanju, letnik 1970. Cerklje, Praprotna polica 8 5813

Prodam FIAT 750, letnik 1964. Dvorje 31, Cerklje 5814

Prodam VW KOMBIBUS, letnik 1969, po ugodni ceni. Drempetič, Planina 26, Kranj 5815

zaposlitve

OBRTNIK išče zidarsko delo. Bitič Aslan, Golnik 25 5817

Iščem žensko za VARSTVO otroka v tujini. Ponudbe oddati pod »Ugodno« 5818

BELGIJSKA DRUŽINA, nastanjena v Kranju, išče HIŠNO POMOČNICO za celodnevno pomoč. Pogoji: dobra kuharica, snažilka, gospodinja. Starost nad 30 let, nekaj znanja tujih jezikov, po možnosti nemško ali angleško. Nudimo boljšo plačo, celotno nastanitev, vključno s hrano in če je potrebno, z manjšim stanovanjem. Družinsko življenje, privatna kopalnica itd. Oglasite se na Pševsko 2 F, Kranj 5642

Honorarno vodim KNJIGOVODSTVO. Ponudbe pod »Računovodja« 5783

Upokojenec, zdrav, sprejme zaposlitev, tudi celodnevno. Ponudbe pod »Pošten« 5784

SPREJMEM kakršnokoli drobno ročno delo na dom. Naslov v oglasnem oddelku 5785

posesti

Prodam HIŠO z vrtom na Gorenjskem. Ponudbe pod »Pritlična« 5777

KRAJEVNA SKUPNOST VISOKO pri Kranju proda stari GASILSKI DOM s 611 kv. metri zemljišča. Interesenti naj se javijo v domu 14. oktobra od 10. do 12. ure 5778

KUPIM zazidljivo parcelo v bližini ceste. Ponudbe pod: »Naklo—Duplje—Pristava« 5779

Prodam GARAŽO na Jesenicah. Pismene ponudbe na naslov: Stanko Klinar, Mojstrana 56 5780

GOSTILNO vzamem v najem. Ponudbe pod »V okolici Kranja« 5781

Prodamo takoj vseljivo visokopritlično HIŠO z velikim vrtom na Javorniku — Jesenice. Informacije Stožice 38, Ljubljana, tel. 342-959 5782

prireditve

MA Podnart priredi v nedeljo 7. 10. 1973 mladinski ples v kulturnem domu ob 16. uri. Igra ansambel Sonce. Vabljeni!

Hotel »POŠTA« na Jesnicah prireja vsako soboto ples. Igra kvintet RUDIJA JEVŠKA v novi zasedbi. Vabljeni! 5819

MLADINSKI AKTIV TRBOJE prireja v soboto 6. 10. prvič v novi sezoni MLADINSKI PLES. Igra ansambel »TURISTI« z novim programom. Vabljeni! 5718

Ansambel TRGOVCI obvešča, da bo MLADINSKI PLES v Zalogu 14. 10. ob 16. uri in ne 7. 10., kot je bilo prvotno objavljeno 5719

MLADINSKI AKTIV MAVČIČE vabi na ples, ki bo v nedeljo 7. 10. 73 ob 18. uri. Igra ansambel TURISTI. Vljudno vabljeni 5786

obvestila

KMETOVALCI, POZOR! Nudi se vam edinstvena prilika poceni nakupa traktorskih grabelj in rezervnih delov za »Heublitz« zato, kljub po sezoni, pohitite. Erbežnik, Ljubljana, C. Dolomitskega odreda 137 5577

ZAŠČITNI PREMAZ podvozja in notranjosti vašega avtomobila vam kvalitetno naredi NAGLIČ Alojz, Lahovče 44, Cerklje 5787

V VSEH NAŠIH POSLOVALNICAH
NOVA MODNA KOLEKCIJA JESEN'73

Zaradi smrti mojega moža — urarja Jožeta Zevnika, prosim vse stranke, ki imajo v popravilu ure, da le-te vzamejo vsak dan od 15. do 17. ure do 1. decembra. Terezija Zevnik, Kranj, Tavčarjeva 7 5788

izgubljeno

Izgubil sem POROČNI PRSTAN, graviran — Ivan 14. 11. 1942. Prosim poštenega najditelja, da odda prstan na naslov: Žumer, Žanova 13, Kranj 5820

ostalo

29. 9. 1973 zvečer mi je bilo vzeto žensko kolo, rdeče barve, kromirano, gume bele, pred gostilno Trebec. Prosim, da oseba, ki je bila opazovana, vrne kolo na naslov: Kolman, Štirnova 9, Kranj 5789

ZAMENJAM gradbeni material vseh vrst za suhe smrekove plohe, debeline 40, 50 in 80 mm. Dolenc Jože, Gasilska 16, Kranj, Stražišče 5821

KŽK **Kmetijsko živilski kombinat Kranj**

objavlja naslednja prosta delovna mesta

ZA OBRAT KOMERCIALNI SERVIS — AGROMEHANIKA:

1. **administrativno komercialnega referenta za zastopstva in konsignacijo**
2. **prodajalca rezervnih delov in gum**
3. **skladiščnega delavca v skladišču gradbenega materiala v Hrastju**

ZA OBRAT MLEKARNA:

4. **sprevodnika kamiona**
5. **delavca v polnilnici mleka**
6. **delavca pri sprejemu mleka**

ZA OBRAT OLJARICA:

7. **skladiščnika olja**
8. **skladiščnika vreč**
9. **več transportno skladiščnih delavcev**

ZA SKUPNE SLUŽBE — FINANČNO RAČUNOVODSKI SEKTOR:

10. **vodjo interne kontrole**
11. **saldakontista dobaviteljev**
12. **referenta za kompenzacije**

Poleg splošnih pogojev za delo se zahtevajo naslednji posebni pogoji:
pod tč. 1.: ekonomski ali kmetijski tehnik ali nižja strokovna izobrazba z najmanj 3-letno prakso v prodaji kmetijske mehanizacije. Aktivno znanje nemškega jezika, strojepisja in operativnega knjigovodstva.
pod tč. 2.: poklicna kmetijska šola ali šola za prodajalce. Zaželena praksa.
pod tč. 3.: PK ali NK delavec.
pod tč. 4.: NK delavec z zdravstveno sposobnostjo za delo v živilski stroki
pod tč. 5., 6. in 7.: PK ali NK delavec z zdravstveno sposobnostjo za delo v živilski stroki, delo je primerno tudi za žensko.
pod tč. 8.: PK ali NK delavec, delo primerno za žensko.
pod tč. 9.: NK delavec.
pod tč. 10.: ekonomist ali ekonomski tehnik s 3- oziroma 5-letno prakso na enakem ali podobnem delu.
pod tč. 11. in 12.: ekonomski tehnik ali administrator z 2- oziroma 3-letno prakso na enakem ali podobnem delu.
Na vseh delovnih mestih je uvedeno poskusno delo. Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru.
Pismene prošnje z dokazili o strokovnosti in opisom dosedanjih zaposlitev sprejema Splošno kadrovski sektor KŽK Kranj, Cesta JLA 2.

Evropsko prvenstvo v košarki

Jugoslavija : ČSSR 96 : 71

Jugoslovanska reprezentanca finalist letošnjega evropskega prvenstva v košarki. — Drevi finalna borba za prvaka Jugoslavija : Španija. — Španci so v Barceloni priredili največje presenečenje letošnjega prvenstva, ko so v borbi za drugega finalista odpravili favorita za zlato odličje reprezentanco SZ. — Rezultat srečanja Španija : SZ 80:76.

Badalona, polfinale evropskega prvenstva v košarki, Jugoslavija : ČSSR 96:71 (46:31), gledalcev 4000, sodnika Bestgen (NDR), Monnier (Francija).

Jugoslavija: Kičanović 6, Jelovac 10, Knežević 2, Jerkov 8, Ivković 8, Slavnić 10, Ćosić 12, Šolman 14, Plečaš 10, Dalipagić 10, Marović 6.

ČSSR: Novicky 2, Petr 2, Pospíšil 20, Kos 2, Balastik 3, Zidek 22, Barabanec 14, Hraska 6.

Že začetek prvega polfinalnega srečanja v Badaloni je pokazal, da bodo naši reprezentantje brez težav odpravili Čehe. Zlahka so prodirali pod nasprotnikov koš, pa tudi meti od daleč so leteli brez težav skozi obroč. V prvem delu sta se razigrala Ćosić in Šolman, ki sta neusmiljeno polnila koš nasprotnika. V drugem delu smo videli res pravo jugoslovansko košarko, saj nam Čehoslovaki niso mogli več do živega. Samo nemo so lahko gledali mojstrske koše Jelovca, Slavnića, Jerkova in drugih.

Po porazu SZ s Španci že lahko računamo, da bomo štirim srebrnim in eni bronasti kolajni drevi dodali še zlato, saj smo Špance že v prvi tekmi prvenstva spravili na kolena s 65:59 (31:26). -dh

s sodišča

Sovražna propaganda

Okrožno sodišče v Kranju je v senatu pod predsedstvom sodnika Antona Žitka obsodilo Draga Babnika, starega 25 let, iz Škofje Loke, po poklicu soboslikarja, na leto in pol strogega zapora, ker je s hudobnim namenom in neresnično prikazoval družbene in politične razmere v državi.

Obtoženec se je konec decembra lani zagovarjal pred občinskim sodiščem v Škofji Loki zaradi kaznivega dejanja odvzema motornega vozila. Ko je obtoženca predsednica senata vprašala, če je obtožbo razumel, je odvrnil, da se ne namerava zagovarjati, ker nima kaj povedati, nato pa je začel govoriti, da v taki družbi, kot je pri nas in v takem sistemu noče delati, da hoče delati zavestno proti zakonom in prosti ustavi, da tak sistem, kot je komunizem ne daje nikomur ničesar razen komunistom, da zato odhajajo ljudje v tujino, da je tak sistem, kot je komunizem pri nas v Jugoslaviji, za delavce hujši kot je fašizem, da je v Sloveniji isti sistem, kot je bil včasih v stari Jugoslaviji in še prej, ko je Avstro-Ogrska ponemčevala Slovence, da je slovenski narod proti »pojugoslovanjanju«, da ni osnovne pravice govora in pisanja v naših časopisih, da je sama propaganda, tuji časopisi pa da so dosti bolj objektivni.

Obtoženi je na obravnavi pred občinskim sodiščem priznal, da je izrekel take besede, da pa ni tako mislil. Eden od razlogov, da je tako govoril pred občinskim sodiščem, je tudi krivica, ki se mu godi, da je vedno samo on v kazenskem postopku in obsojen, drugi pa ne. Povedal je tudi, da se je v Franciji družil s političnimi emigranti in da so ga vabili v njihovo organizacijo, pa je odklonil. Bral je tudi emigrantsko literaturo.

Obtoženi Drago Babnik je bil kot mladoletnik že trikrat obtožen kaznivih dejanj. Bival je v dveh vzgojnih zavodih, od koder je večkrat pobegnil. Nekaj časa je delal v Škofji Loki, vendar so ga zaradi nedicipline odpustili. Kasneje se je še nekajkrat zaposlil, a je delo samovoljno zapustil. Vojaščine ni služil. Nekaj časa je živel tudi v Franciji, kjer je kratek čas služil tudi v tujski legiji.

Sodni izvedenec nevropsihiater, ki je obtoženca pregledal, meni da je Babnik motena osebnost in da je nagnjen k narkomanskim navadam. Zaradi značajskih in psiholoških potez se obtoženec niti kot mladoletnik niti sedaj še ni mogel primerno vključiti v družbo.

Sodišče je spoznalo obtoženca za odgovornega in za krivega očitanega kaznivega dejanja sovražne propagande in ga obsodilo na poldrugo leto strogega zapora. Pri izreku kazni pa je sodišče upoštevalo še kazen, na katero je bil Babnik obsojen pred občinskim sodiščem zaradi odvzema motornega vozila in je obtožencu izreklo enotno kazen dveh let strogega zapora. Pri odmeri kazni je občinsko sodišče upoštevalo obtoženčevo mladost in odkrito priznanje, med obteževalnimi pa skrajno drznost obtoženca, da je storil kaznivo dejanje pred sodiščem na glavni obravnavi, ko se je zagovarjal za povsem drugo kaznivo dejanje.

Uboj strica

Okrožno sodišče v Kranju je v senatu pod predsedstvom sodnika Antona Žitka obsodilo Rafaela Perka, starega 34 let, iz Tržiča zaradi kaznivega dejanja uboja svojega strica Karla Perka na štiri leta strogega zapora.

Obtoženi Rafael Perko je potem, ko je zapustil družino in sta se z ženo razvezala, stanoval pri stari materi v Tržiču. Tu je živel v sobi skupaj s svojim stricem. Njegov stric Karel Perko je bil star 53 let, zaposlen ni bil, če pa je kje priložnostno delal, je zaslužek zapil. Tudi nečaku je večkrat kaj vzel, tudi srajce in jih prodal, da je imel za pijačo. Zato sta se z nečakom pogosto prepirala. Stric je nečaku jemal tudi hrano in denar. Vendar pa ni nikoli priznal, da je nečaku kaj vzel, čeprav je bilo jasno, da kdo drug ni mogel. Kak teden pred nesrečnim dogodkom je Rafael Perko stricu dal starega tisočaka, ker ga je zanj stric prosil. Ko pa je denarnico za kratek čas pustil na divanu, je stric iz denarnice vzel še 300 novih din, ne da bi nečaku to povedal. Rafael Perko je tatvino opazil šele kasneje, iskal je strica po vseh gostilnah, vendar ga je našel šele zvečer doma popolnoma pijanega. Šele naslednjega dne, ko se je streznil, je stric priznal, da mu je denar vzel. Obtoženi Rafael Perko je nato stricu zagrozil, da ga bo, če mu še kdaj kaj vzame, pa čeprav malenkost, pošteno pretepel.

Dogodek se je pripetil 25. februarja letos, na nedeljo. Obtoženec je po kosilu v restavraciji popival še po raznih lokalih v Tržiču, okoli ene ure zjutraj pa se je vrnil domov. Ker je bil lačen, je hotel še nekaj pojesti. Opazil pa je, da mu je nekdo pojedel večino shranjenega prigrizka. Vedel je, da je bil to stric, zato ga je zbudil in vprašal, če mu je on pojedel večerjo. Stric je zanikal in mu svetoval, naj poje juho. To pa je obtoženca tako razjezilo, da je strica potegnil z divana, ga udaril z roko, vrgel ob zid, nato pa prijel divan in ga dvakrat vrgel v strica. Ko je divanu odletela lesena noga, jo je obtoženec pobral in z njo udarjal po stricu. Ko je stric obležal v krvi, je vrgel še divan nanj, nato pa je odšel na postajo milice. Hudo ranjenega strica so prepeljali v bolnišnico, kjer pa se je poškodbam pridružila še maščobna embolija pljuč in pa pljučnica in je 5. marca letos na nevrokirurškem oddelku Kirurgične klinike v Ljubljani umrl.

Na vprašanje sodnika, zakaj je pustil strica v takem stanju, zakaj ni odstranil divana in potem odšel na postajo milice, je obtoženec povedal, da je strica preveč sovražil, da se ga niti dotakniti ni več mogel. Strica je sovražil že prej, saj je celo njegovi materi nekajkrat ukradel pokojnino. Povedal je, da mu je bilo takrat vseeno, kaj bo s stricem.

Sodišče je sprejelo mnenje sodnega izvedenca psihiatra, da je bil obtoženec, ko je storil kaznivo dejanje, bistveno zmanjšano prišteven, vendar pa se je zavedal, kaj dela, ker pa je obtoženec dejal, da mu je bilo takrat vseeno, kaj se bo zgodilo s stricem, je sodišče ocenilo, da je obtoženec ravnal z eventualnim naklepom.

Med obteževalnimi okoliščinami je sodišče upoštevalo, da je obtoženec dejanje storil v preskusni dobi, bil je namreč obsojen na pogojno kazen pred občinskim sodiščem v Kranju. Med olajševalnimi pa je upoštevalo, da je kaznivo dejanje storil v stanju bistveno zmanjšane prištevnosti, da so bile razmere, ki so vladale med obtožencem in pokojnim stricem, neznosne zaradi krivde pokojnika. Take okoliščine so pri občutljivem obtožencu imele usodne posledice. Sodišče je izreklo ob upoštevanju sodbe občinskega sodišča enotno kazen 4 leta in 6 mesecev strogega zapora. Sodišče je obtožencu izreklo tudi varnostni ukrep obveznega zdravljenja proti alkoholizmu. Obtoženec je dejanje storil v vinjenem stanju, pa tudi njegova alkoholna razvada je že tolikšna, da je iz zdravstvenih razlogov nujno potrebno, da se pozdravi.

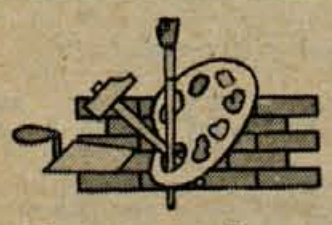

Obrtno gradbeno podjetje Bled

prodaja

traktorsko prikolico

(v nevoznem stanju)

Interesenti naj vložé prijeve do 12. oktobra.

Kipi izginjajo

V noči od 27. na 28. september je neznanec ukradel iz vaškega znamenja ob cesti v Lancovem nabožni kip, vreden okoli 1500 din.

O podobni kraji se je zvedelo tudi iz Zg. Gorij. V noči na 28. september je neznanec odnesel z betonskega spomenika v Zg. Gorjah pri Bledu kip sv. Jurija, ki so ga tja postavili po 1. svetovni vojni. Kip je bil last Jurija Kunšiča s Krnice, ki je spomenik tudi postavil. Škodo cenijo na okoli 4000 din.

Premoženje v zlatu

V soboto, 29. septembra, je z vlakom pripotoval na mejni prehod Jesenice Jure Viskovič. Pri carinski kontroli so pri njem našli plastično vrečko, v kateri je bilo za 100.000 novih din zlatega nakita. Viskovič je obmejnim organom pojasnjeval izvor zlatega premoženja tako, da je vse skupaj našel v stranišču vagona v posodi za odpadke. Izvor zlatega nakita še preiskujejo.

Nabiral denar iz cerkvenih nabiralnikov

Senat okrožnega sodišča v Kranju je pod predsedstvom sodnika Boruta Kobija obsodil Petra Reharja, starega 21 let, iz Ljubljane in Marto Reissner, staro 21 let, uslužbenko iz Ljubljane. Obtožnica je Reharju očitala sedem kaznivih dejanj velike tatvine in tri kazniva dejanja tatvine, Marti Reissner pa kaznivo dejanje pomoči pri veliki tatvini in pa kaznivo dejanje prikrivanja.

Obtoženi Rehar je bil že od lanskega septembra brez stalne zaposlitve, poklica nima nobenega. Posvojitelji so ga, potem ko so opazili, da je fant zašel v slabo družbo, da ponočuje, opozarjali, vendar pa fant ni poslušal. Letos februarja se je od njiju odselil. Stalnega vira za preživljanje ni imel, živel je od tega, kar so mu dajali znanci. V marcu se je seznanil z Reissnerjevo in se kasneje k njej preselil. Samo njena plača za skupno življenje ni zadostovala, zašla sta v finančne težave. Reissner se je zato spomnil, da bi lahko dobival denar po nabiralnikih v cerkvah. Praznjenja »šparovcev«, kot je sam imenoval svoja dejanja, so postala kar precejšen vir njegovega preživljanja. Do konca aprila je vlomil v več nabiralnikov v cerkvah v Ljubljani in okolici. Med takim praznjenjem je vzel tudi eno medeninasto posodo vredno 300 din, pozlačeno peteno vredno 300 din in pozlačeno verižico vredno 700 din. Na teh pohodih je Rehar nabral za 3840 din drobiža, ki sta ga z Reissnerjevo skupaj porabila. »Specializacija« za zbiranje cerkvenih relikvij je šla celo tako daleč, da sta se začela zanimati, kje in komu bi lahko te predmete prodala.

Obtoženi Rehar je vedel, da se ob velikonočnih praznikih zaradi večjega obiska v cerkvah nabiralniki napolnijo, zato se je domislil, da bi šel pogledat v cerkev na Brezje. Sredi aprila letos si je najprej ogledal teren, 22. aprila zvečer pa se je pripeljal na Brezje z namenom, da pobere drobiž iz nabiralnikov. Cerkev pa je bila že zaklenjena. Naslednji dan je spet prišel, tokrat s potovalko, ki mu jo je dala Reissnerjeva, da bi vanjo dal vredne predmete, če ne bi mogel dobiti ravno denarja iz nabiralnikov. Skril se je v cerkvi, da so jo zaklenili in počakal, da v njej ni bilo nikogar več. Nabiralnike so spraznili, vendar Rehar ni hotel iz cerkve praznih rok. Vlomil je v stranski in v glavni tabernakelj, kjer je bila shranjena zlata monštranca z dragimi kamni in zlat ciborij s plaščem. Vse to je dal v potovalko, zraven pa še dva diadema — kroni, ki ju je snel s slike matere božje.

Rehar in Reissnerjeva sta se naslednjega dne dobila v Ljubljani v kavarni Evropa. Reissnerjeva je torbo z dragocenostmi shranila v pisarni, kjer je delala, naslednji dan pa sta jo odnesla v njeno stanovanje na Brezovico pri Ljubljani. Hitra in učinkovita akcija organov UJV pa je dragocenosti iz brezjanske cerkve hitro odkrila.

Rehar je bil obtožen tudi velike tatvine, ki jo je storil 6. marca v kletnih prostorih restavracije Emona v Ljubljani. Opazil je namreč, da je gost, ki je vstajal od mize, pustil na stolu denarnico. Rehar si jo je prisvojil in tudi 2500 din, ki so bili v njej, ter hranilno knjižico z vlogo 29.800 din.

Sodišče je Reharju izreklo za vsa kazniva dejanja enotno kazen 4 leta strogega zapora. Velika tatvina, ki jo je Rehar zagrešil v cerkvi na Brezjah, sicer predstavlja veliko vrednost, saj so bili vzeti predmeti vredni okoli 18 milijonov starih din. Sodišče pa mu je samo za to kaznivo dejanje prisodilo dve leti strogega zapora, čeprav je po zakonu zagrožena kazen za tako tatvino do 10 let strogega zapora. Sodišče je namreč sprejelo mnenje sodnega izvedenca psihiatra, da obtoženi Rehar boluje za shizofrenijo in je zato zmanjšano prišteven. Tudi pri ostalih izrečenih kaznih (za praznenje nabiralnikov v cerkvah) je sodišče izreklo omiljeno kazen. Rehar se bo moral v zaporu tudi ambulantno zdraviti za shizofrenijo, na kar je tudi pristal. Kljub temu, da obtoženec še ni bil doslej kaznovan, da je duševno bolan, pa sodišče ni našlo razlogov za pogojno kazen.

Obtožena Marta Reissner pa je bila zaradi pomoči pri veliki tatvini in prikrivanja obsojena na enotno kazen leto dni zapora. Sodišče je zaključilo, da je Reissnerjeva vedela, da Rehar prazni nabiralnike, denar sta tudi skupaj porabila, ko pa je šel na Brezje, mu je preskrbela tudi potovalko. Po storjenem dejanju je Reharju tudi nudila zatočišče, ukradene predmete pa je skrila. Rehar je imel tudi žago za železo, ki mu jo je dala Reissnerjeva. Sodišče tudi pri obtoženki, ki še ni bila kaznovana, ni našlo razlogov za pogojno kazen. Po mnenju sodišča gre v tem primeru za družbeno zelo nevarna dejanja, ne le zaradi velike denarne vrednosti, pač pa tudi umetniške vrednosti samih ukradenih predmetov, še posebej pa zato, ker so se ta dejanja ponavljala.

L. M.

Kriv verske nestrpnosti

Občinski javni tožilec je obtožil Maksimiljana Ocepka, župnika iz Železnikov, da je zbujal versko nestrpnost. Zadevo je obravnavalo občinsko sodišče v Škofji Loki, ki je na zadnji obravnavi v sredo tudi izreklo sodbo.

Obtožnica je župniku Maksimiljanu Ocepku očitala, da je zbujal versko nestrpnost, ker je na treh pogrebih v Železnikih zaradi njegovih zahtev prišlo do negodovanja, prerekanj med ljudmi in do razdorov. Prvi primer se je pripetil 22. januarja letos, ko je župnik pri že formirani pogrebni povorki zahteval in vpil, da mora biti križ pred prapori družbenopolitičnih organizacij. Praporščaki so se res umaknili, nekateri pogrebci pa so zaradi tega tudi zapustili pogreb. Drugi primer se je zgodil 7. maja letos, ko se župnik ni hotel priključiti po ustaljenem običaju pogrebnemu sprevodu pri kapeli prej, preden so se odstranili praporščaki z zastavami, ki so bili na čelu sprevoda in odšli kakih 300 metrov pred sprevodom na pokopališče. Pri pogrebu 16. maja pa je župnik, ko mu ni uspelo, da bi šel pred pogrebno povorko križ pred prapori družbenopolitičnih organizacij, pogreb zapustil, prenehalo pa je tudi zvoniti.

Občinski javni tožilec je zato obtožil župnika Maksimiljana kaznivega dejanja zbujanja narodnostne, plemenske, ali verske nestrpnosti, sovraštva ali razdora po členu 119/III KZ.

Zadeva, ki je prišla v širšo javnost z odprtim pismom družbenopolitičnih organizacij iz Železnikov maja letos in odgovorom župnika, je vsekakor bolj redek pojav pri nas, saj se pogrebi tako civilni kot cerkveni odvijajo po ustaljenih običajih. Tako je bilo tudi v Železnikih, naj je šlo za tak ali drugačen pogreb. Pri cerkvenih pogrebih, kjer so se od pokojnika poslavljali tudi soborci s prapori, so se v pogrebno povorko vključile tudi zastave, sprva za križem, kasneje po letu 1961 pa so se praporščaki z zastavami pri »mešanih« pogrebih postavljali na čelo sprevoda, torej pred križem. Ta vrstni red »mešanih« pogrebov je nastal po nekem tihem dogovoru med ljudmi, ne na silo in brez kakih prekucij. S takim redom se je vse dotlej strinjal ob takih pogrebih tudi župnik Ocepek, ki je v Železnikih že več let, zdaj pa se je odločil spremeniti krajevno navado ob takih priložnostih, vendar na tak način, da je to vzbudilo pri ljudeh negodovanje, prerekanje in celo razdor v eni družini. Večina prič na obravnavi je tudi potrdila, da je pri »mešanih pogrebih« vodila povorko skupina praporščakov, ki se je tako sicer na cerkvenem pogrebu poslavljala od pokojnika soborca oziroma člana ZB.

Senat občinskega sodišča, ki je pod predsedstvom sodnice Radojke Premrov-Cvetko pretresel vse okoliščine te zadeve, se je odločil da je župnik kriv in ga obsodil na 3 mesece zapora. Sodišče meni, da je obtoženi župnik vedel, da z razbijanjem krajevnih navad ob takih pogrebih z instrumenti, ki mu jih daje cerkev, nastane razdor in mržnja med ljudmi, kar se je kasneje tudi pokazalo.

Proti prhljaju in za rast las uporabljajte

drogesan lasno vodo

Kozmetična obrt P. Šinkovec Kranj, Prešernova 19.

Zahvala

Ob prerani izgubi našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Franca Peterca

iz Šutne 45 pri Žabnici

se zahvaljujemo vse, ki so nam pismeno ali ustno izrazili sožalje, mu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja vsem sosedom, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani, sorodnikom in znancem, tovarni »Jelovica« Škofja Loka, Upravi »Iskra« Kranj, pevskemu zboru »Ledina« in gospodu župniku za spremstvo in poslovilni govor.

Žalujoči: žena Angela, sin Franci, hči Vera z družino, bratje, sestre in ostalo sorodstvo.

Šutna, dne 5. 10. 1973

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dobrega in nenadomestljivega moža in očeta

Mihaela Jagodica

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sostanovalcem, znancem in prijateljem, ki so v najhujših trenutkih sočustvovali z nami, mu poklonili vence, nam izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni direktorju »Pekarne« Kranj za ganljivi govor, družini Grošelj, Belič, Logar in Košir, ki so nam v težkih dneh nesebično stali ob strani in nam pomagali. Iskrena hvala pevcem in č. g. župniku za opravljeni obred ob njegovi zadnji uri.

Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: žena Fani, hčerki Majda in Milica z družino in drugo sorodstvo.

Kranj, dne 4. 10. 1973

pogovor tedna

Fric Detiček: Smučanje na vodi šport prihodnosti

Smučanje na vodi je eden najbolj privlačnih športov. Kot večina vodnih športov pa je ta šport mlad. Na Gorenjskem segajo začetki smučanja na vodi v leto 1957, ko je Tadej Lazar zaoral prvo »brazdo« na Bohinjskem jezeru. Najuspešnejši smučar na vodi pri nas je FRIC DETIČEK, član Elana iz Begunj, ki že sedem let zapovrstjo osvaja naslove državnega in republiškega prvaka v slalomu. Ob koncu letošnje uspele sezone smo ga zaprosili za kratek pogovor:

— Kaj te je privedlo k smučanju na vodi?

»Kot člana državne reprezentance v alpskem smučanju so me leta 1963. povabili na trening v Sečo pri Portorožu. Spoznanje, da je smučanje na vodi dober poletni trening za alpske smučarje, me je pritegnilo in že sem bil ‚zapisan' temu športu. Naslednje leto so v Elanu napravili prvi plastični čoln in smo pričeli ‚dričat'. Ker nismo poznali pravil, smo si kar sami izmišljevali ovire. Prvo slalom progo smo postavili leta 1965 na Malem Lošinju.«

— In tvoji tekmovalni nastopi?

»Leta 1967 smo ustanovili klub za smučanje na vodi Elan in še istega leta nastopili na državnem prvenstvu. Redno smo se udeleževali vseh tekmovanj in pobrali večino odličij. Letos smo bili na republiškem in državnem prvenstvu premočno prvi v ekipni uvrstitvi ter osvojili večino naslovov prvakov.«

— Kaj pa tekmovalni pogoji, treningi?

»Zaradi stalnih težav s treningi na Zbiljskem jezeru, smo uredili center za vodno smučanje KAVČKI v Mostah, kjer imamo slalom progo in skakalnico. Treniramo v umazanem jezeru, ki ima v začetku sezone komaj 8 stopinj Celzija in po katerem plavajo kosi lesa in šare, ki so nam v veliko oviro. Vlečni čoln je last kluba, za opremo pa moramo skrbeti sami. Klub vodi agilni Lazar Tadej, kot svetovalec in trener pa je neumorni Vili Pleško. V primerjavi s tujimi tekmovalci, ki trenirajo 2—4 ure na dan, smo mi pravi amaterji, saj nam še pol ure treninga dnevno skoraj uide.«

— Ima smučanje na vodi tudi pri nas perspektive?

»Vsekakor, saj se mladi zelo navdušujejo za ta šport. V našem klubu imamo že 50 tekmovalcev, predvsem mladine. Mlajšim bomo omogočili trening v Avstriji, kjer imamo prijateljske stike s klubom v Porečah, v sodelovanju s starši pa najbolj nadarjene mislimo poslati na izpopolnjevanje v Anglijo. Najbolj obetajoča pionirja pri nas sta Matjaž Mušič (Olimpija) in Jani Valant (Elan).«

— V slalomu si brez prave konkurence že vrsto let. Kakšen je tvoj najboljši dosežek?

»Pri hitrosti vlečnega čolna 58km/h in 16 m vlečni vrvi sem ujel dve boji (uradni državni rekord), vtem ko sem na treningu že uspel s 13,5 m dolgo vlečno vrvjo pri 58km/h ujeti dve boji.«

Naj zapišemo še to, da je to rezultat evropske vrednosti. Toda skromni Fric nerad govori o sebi, saj pravi, naj več napišemo o klubu in zato je tudi ta pogovor izzvenel bolj »klubsko« obarvan. Našemu uredništvu pa zameri, da ob vsakoletni izbiri najboljšega gorenjskega športnika izpustimo smučarje na vodi. Obljubili smo mu, da bomo to napako popravili in bomo v seznam državnih prvakov uvrstili tudi smučarje na vodi.

F. Rozman

Slaba udeležba moških parov

Le štirinajst moških kegljaških dvojic se je med tednom na kegljišču Triglava borilo na letošnjem gorenjskem prvenstvu, čeprav jih ima pravico nastopa na republiškem prvenstvu, ki že od včeraj teče v Mariboru, šestnajst. Nastopilo je šest parov kranjskega Triglava, trije pari tržiškega Ljubelja, dva iz Kranjske gore, po enega pa so imeli predstavniki Jesenic, cerkljanskega Krvavca in Podreče. Sprašujemo se, zakaj tako slaba konkurenca, saj imajo Jeseničani in Kranjskogorci še vrsto odličnih kegljačev, ki veliko pomenijo v slovenskem kegljaškem športu.

Največ uspeha so imeli predstavniki domačega Triglava, saj jih vseh šest dobimo na prvih šestih mestih. Z 2017 keglji je zmagala dvojica Turk-Ambrožič pred Martelancem-Jenkole in Vehovcem-Bregar. Na solidno sedmo mesto pa sta se uvrstila Tržičana Nunar-Košir.

Rezultati: 1. Turk-Ambrožič 2017 (999-1018), 2. Martelanc-Ambrožič 2008 (1026-982), 3. Vehovec-Bregar 1988 (1025-963), 4. Prijon-Jereb 1950 (959-991), 5. Marinšek-Karun 1915 (974-941), 6. Starc-Kordež (vsi Triglav) 1909 (950-959), 7. Nunar-Košir (Ljubelj) 1854 (961-899), 8. Pavšek-Slatner (Ljubelj) 1847 (948-899), 9. Žerjav-Pečar (Kr. gora) 1792 (870-922), 10. Jaka Žerjav-Janez Žerjav (Kr. gora) 1768 (850-918), 11. Juvančič-Jurkovič (Podreča) 1756 (923-833), 12. Črv-Tarman (Jesenice) 1736 (871-865), 13. Bolka-Pirc (Krvavec) 1717 (903-814), 14. Mlinar-Lausiger (Ljubelj) 1630 (862-768).

Za kegljače in kegljavke pa ni več počitka. Moški pari se že borijo na slovenskem prvenstvu v Mariboru, starejši pari imajo državno prvenstvo v Krapinskih Toplicah, medtem ko ženske dvojice nastopajo na republiškem prvenstvu v Trbovljah.

-dh

V nedeljo 7. oktobra, ob 15. uri bo v Kranju na stadionu Stanka Mlakarja prijateljska nogometna tekma med FCWB — iz Švice (B juniorji) in mladinska nogometno ekipo Triglav Kranj. Na sliki B juniorji FCWB, katerim bo po uspelih nastopih v Švici to prvo prijateljsko srečanje v Jugoslaviji.

Priznanja planinski organizaciji

Vključitev planinstva v temeljno telesnokulturno skupnost občine Kranj ne bi smela biti nikdar vprašljiva, saj pojem planinstva ni le hoja v gore, temveč veliko več

Teze o organiziranosti in delovanju temeljne telesnokulturne skupnosti Kranj so obravnavali tudi planinci iz kranjske občine na sestanku, ki je bil v torek, 2. oktobra. Predstavniki planinskih društev iz kranjske občine so menili, da je vključitev planinske organizacije v telesnokulturno skupnost občine Kranj upravičena, saj združuje skoraj 3000 članov. Obenem pa pomeni vključitev planinstva v rekreativno športno dejavnost veliko priznanje planinski organizaciji. Planincem se zdi popolnoma razumljiva tudi opredelitev, da je alpinizem vrhunski šport, dejavnost gorske reševalne službe, ki je strokovna organizacija, pa ne sodi v šport in rekreacijo oziroma temeljno telesnokulturno skupnost. Reševalna služba v gorah se že letos več ne financira iz tega naslova, temveč ji materialno pomaga svet za narodno obrambo. Teze o organiziranosti in delovanju temeljne telesnokulturne skupnosti Kranj pomenijo torej za planinsko organizacijo velik napredek. V razvojnem programu telesne kulture in športa v kranjski občini je planinstvo namreč omenjeno le v nekaj stavkih. Planinstvo pa ni le nekajmesečna hoja v gore, temveč veliko več. Tu je varstvo narave, delo z mladino, markiranje gorskih in planinskih potov, izobraževanje itd. Predstavniki planinskih društev iz kranjske občine so pozdravili predlog tez, da se v novo skupnost vključijo tudi jamarji, brodarji, športna dejavnost, avto-moto društva itd. Vključevanje planinstva in dejavnosti, ki smo jih našteli, v temeljno telesnokulturno skupnost so pozdravile in podprle tudi družbenopolitične organizacije Kranja, predvsem zveza komunistov in sindikat.

Zaradi številčnosti planinske organizacije bosta imela planinstvo in alpinizem pri skupnosti posebno strokovno komisijo ter svojega predstavnika v odboru za rekreacijo. Predstavniki planinskih društev so se na torkovem sestanku tudi dogovorili, da bodo sestavili programe dela za leto 1974 in ga posredovali telesnokulturni skupnosti. Le-ta ga bo upoštevala pri sestavi svojega programa za prihodnje leto.

V torek smo slišali tudi nekaj zanimivih misli in predlogov, ki jih kaže pri snovanju in programiranju dela temeljne telesnokulturne skupnosti v Kranju upoštevati. Če uvajamo moderno organizacijo telesne kulture in rekreacije, moramo upoštevati vse dejavnike, so menili na seji. V delo nove skupnosti bo treba vključiti pedagoge in zdravnike ter šolsko ambulanto, ki bodo pomagali in svetovali po strokovni plati. Ne bi se smelo namreč več dogajati, da dobivajo športniki pogosto zdravstvena potrdila na hitro dan pred tekmovanjem itd. Zdravstvena služba bo morala sistematično spremljati razvoj mlade generacije. Potem se ne bo več tako pogosto dogajalo, da morajo naborne komisije zavračati in odklanjati številne vojne obveznike itd.

Predstavniki planinskih društev kranjske občine so izrekli priznanje iniciativnemu odboru za ustanovitev temeljne telesnokulturne skupnosti občine Kranj za doslej opravljeno delo.

J. Košnjek

slovenska I. a moška košarkarska liga

Drevi v Litiji tretje srečanje Triglav : Maribor

V sredo so z zadnjim jesenskim kolom končali letošnje tekmovanje v vseh slovenskih košarkarskih ligah. V elitni republiški ligi je najvišji slovenski naslov osvojila ekipa Vrhnike, ki je v zadnjem srečanju doma odpravila Maribor. Drugo mesto si delita kranjski Triglav in Maribor, ki imata enako število točk. Ker pa so tekmovalna določila taka, da ne odloča razlika v koših in medsebojna srečanja, se bosta tako oba rivala drevi v tretji tekmi v Litiji pomerila še enkrat. Zmagovalec tega dvoboja bo drugi slovenski predstavnik na kvalifikacijah za vstop v drugo zvezno ligo. Nevtralni teren v Litiji je za oba tekmeca enak. Prednost imajo po vsej verjetnosti Triglavani, saj bodo Mariborčani nastopili brez odličnega Lovšeta, ki se je na tekmi proti Marlesu težko poškodoval.

JESENICE : TRIGLAV 61:94

Jesenice — I A SKL Jesenice : Triglav 61:94 (30:43), igrišče pod Mežakljo, sodnika Bukovec (Medvode), Kolendo (Škofja Loka).

Jesenice: Hraster 9, Vauhnik 10, Mišič 3, Šmid 6, Vujačič 29, Lozar 4.
Triglav: Košir 24, Mavrič 15, Dežman 6, Torkar 22, Skubic 4, Klavora 2, Rus 8, Fartek 6, Slokan 7.

Jeseničani so v letošnjem prvenstvu z dvema točkama na zadnjem mestu in se bodo tako poslovili iz prve lige. Tudi v zadnjem kolu so na domačem terenu morali priznati premoč Kranjčanom, saj so bili le-ti za razred boljši nasprotnik.

Lestvica I A lige

Vrhnika	22	20	2	1860:1539	40	+321
Triglav	22	18	4	1830:1485	36	+345
Maribor	22	18	4	1778:1486	36	+292
Novoteks	22	15	7	1915:1622	30	+293
Fructal	22	11	11	1592:1549	22	+ 43
Radenska	22	11	11	1785:1784	22	+ 1
Trnovo	22	11	11	1640:1705	22	— 65
Branik	22	9	13	1556:1677	18	—121
Marles	22	8	14	1587:1694	16	—107
Lesonit	22	6	16	1541:1822	12	—281
Litija	22	4	18	1597:1872	8	—275
Jesenice	22	1	21	1437:1867	2	—430

Košarkarji loškega Kroja so v zadnjem kolu v I B ligi brez večjih težav odpravili moštvo Ljubljane. Izid srečanja: Kroj : Ljubljana 96:65 (41:33).

Lestvica I B lige

Beti	18	15	3	1794:1311	30	+483
Prule	18	13	5	1350:1165	26	+184
Ježica	18	11	7	1375:1318	22	+ 57
Ljubljana	18	10	8	1275:1239	20	+ 18
Elektra	18	10	8	1339:1431	20	— 12
Postojna	18	8	10	1339:1442	16	—103
Kroj	18	7	11	1333:1461	14	—128
Zarja	18	6	12	1329:1369	12	— 40
Kras	18	5	13	1295:1493	10	—198
Sav. naselje	18	4	14	1228:1489	8	—261

Gorenjska predstavnika v ženski republiški ligi-zahod sta v zadnjem kolu morala priznati premoč nasprotnicam. Etiketa je izgubila z Ježico, Ločanke pa z Olimpijo. Izida srečanj: Ježica : Etiketa 71:53 (34:22), Olimpija : Kroj 95:59 (41:27)

Lestvica ženske lige:

Olimpija	16	16	0	1309: 506	32	+803
Ježica	16	14	2	1122: 803	28	+319
Ilirija	16	11	5	838: 826	22	+ 12
Slovan	16	7	9	738: 798	14	— 60
Kroj	15	7	8	874: 875	14	— 1
Vrhnika	15	6	9	652: 789	12	—137
Litija	16	6	10	768: 955	12	—187
Etiketa	16	4	12	710: 840	8	—130
Postojna	16	0	16	494:1105	0	—611

Košarkarji Triglava obveščajo vse ljubitelje košarke, da je odhod avtobusa na tretjo dreviš-njo tekmo v Litijo ob 15.45 izpred stadiona Stanka Mlakarja. Torej, ljubitelji košarke, pridite bodrit svoje ljubljence v čim večjem številu, saj jim bo v primeru zmage odprta pot na kvalifikacije.

-dh

Hokej na ledu

ATSE : Jesenice 2 : 11

Povratna tekma za karavanški pokal ATSE : Jesenice 2:11 (0:2, 0:2, 2:7), športna dvorana v Gradcu, gledalcev 800, sodnika Čebulj (Jugoslavija), Seebacher (Avstrija).

Strelci za Jesenice: Jug, Hafner, R. Smolej ter Poljanšek po 2, Košir, Škrjanc in Felc po enega.

Za spremembo so tokrat Jeseničani visoko premagali drugega avstrijskega predstavnika v tem pokalu. Z visoko zmago so se jim maščevali za remi na jeseniškem ledu. V Gradcu je jugoslovanski državni prvak pokazal vse veščine moderne hokejske lige, saj domačini razen dveh zadetkov niso pokazali ničesar.

Lestvica

Olimpija	3	3	0	0	23: 8	6
Jesenice	3	2	1	0	22:11	5
ATSE	3	1	1	1	16:34	3
KAC	3	0	0	3	14:22	0

-dh

gorenjska nogometna liga

V vodstvo prišel LTH

V minulem kolu gorenjskih lig so bili doseženi v glavnem pričakovani rezultati. Nekoliko preseneča poraz Korotana na Bledu.

Rezultati — podzvezna liga: člani: LTH : Jesenice 3:2, Bohinj : Šenčur 3:1, Alples : Lesce 2:2, Naklo : Britof 4:2, Bled : Korotan 4:2. V vodstvu je LTH, ki ima 9 točk.

I. razred — člani: Triglav B : Podbrezje 6:1, Primskovo : Trboje 2:3, Preddvor : Bled B 0:1, Kondor : Reteče 4:1. V vodstvu sta Kondor in Trboje, ki imata po 4 točke.

Mladinska liga — A skupina: Bohinj : Jesenice 0:12, Tržič : Triglav 3:0, Lesce : Naklo 1:1; B skupina: Alples : Sava 2:3, Britof : LTH 4:2, Korotan : Šenčur 3:3.

Lestvica — A skupina:

Jesenice	3	3	0	0	22: 1	6
Tržič	3	3	0	0	13: 3	6
Lesce	4	1	2	1	11: 4	4
Bled	3	1	1	1	7: 7	3
Naklo	4	1	1	2	6:12	3
Bohinj	4	1	0	3	6:25	2
Triglav	4	0	0	4	2:15	0

B skupina:

Šenčur	4	2	2	0	16: 9	6
Alples	4	2	1	1	16: 6	5
Sava	3	2	1	0	13: 4	5
Britof	3	2	0	1	16: 5	4
LTH	4	1	2	1	7: 8	4
Korotan	3	0	1	2	3:23	1
Primskovo	3	0	0	3	4:20	0

Pionirska liga — A skupina: LTH : Bled 4:1, Bohinj : Šenčur 1:5, Alples : Lesce 0:2, Britof : Jesenice 1:4; B skupina: Naklo : Korotan 3:0, Primskovo : Triglav 3:3, Tržič : Podbrezje 7:1, Preddvor : Sava 3:0.

Britof in Reteče suspendirana

V torek je disciplinsko sodišče nogometne podzveze Gorenjske suspendiralo NK Britof in NA Reteče zaradi neurejenih finančnih obveznosti do NPG. Zato oba kluba ne bosta mogla nastopati s svojimi ekipami v prihodnjih kolih. Posamezni igralci pa so dobili naslednje število prepovedanih tekem nastopanja v prvenstvu Gorenjske: Ivo Por (Lesce) 2 tekmi, Ivan Razdrh (Primskovo) 2, Andrej Jerman (Primskovo) 1, Branko Dolinar (Lesce) 2 in Ljubo Krmec (Britof) 2 tekmi.

P. Novak

Lestvica — A skupina:

Jesenice	5	5	0	0	32: 3	10
Lesce	5	4	0	1	11: 5	8
LTH	4	2	0	2	11: 6	4
Šenčur	5	2	0	3	13:15	4
Alples	5	2	0	3	6:13	4
Bohinj	5	2	0	3	9:18	4
Britof	4	1	0	3	8:12	2
Bled	5	1	0	4	6:24	2

B skupina:

Tržič	4	3	0	1	23: 4	6
Sava	4	3	0	1	22: 3	6
Naklo	4	3	0	1	13: 8	6
Triglav	4	2	1	1	10: 7	5
Primskovo	4	2	1	2	9:15	5
Podbrezje	4	1	0	3	5:12	2
Preddvor	4	1	0	3	6:15	2
OŠ L. Seljak-Korotan	4	0	0	4	0:24	0

Divja liga

3. kolo: Sedmina : Jamarji 2:2, Kamikaze : Arestantje 2:2, Žabarji : Pornoriko 6:2, Študentje : Črne ovce 5:5, Puščavniki : Union 1:2, Filmarji : Storžič 10:1, OLD Klanc : Kokrica 3:2, Feniks : Standard 3:0;

4. kolo: Jamarji : Standard 8:4, Kokrica : Feniks 17:1, Storžič : Old Klanc 0:3, Union : Filmarji 1:6, Črne ovce : Puščavniki 1:1, Pornoriko : Študentje 3:0, Arestantje : Žabarji 1:4, Sedmina : Kamikaze 1:5.

Lestvica:

Žabarji	4	4	0	0	26: 5	8
Old Klanc	4	4	0	0	19:12	8
Filmarji	4	3	1	0	24: 7	7
Kamikaze	4	3	1	0	17: 6	7
Kokrica	4	2	1	1	24: 6	5
Arestantje	4	2	1	1	17:11	5
Jamarji	4	2	1	1	15:11	5
Pornoriko	4	2	0	2	12:14	4
Union	4	1	0	3	5:23	2
Puščavniki (-1)	4	1	1	2	5: 6	2
Študentje (-1)	4	1	1	2	15:17	2
Črne ovce	4	0	2	2	8:16	2
Storžič	4	1	0	3	7:20	2
Feniks	4	1	0	3	10:28	2
Sedmina	4	0	1	3	8:20	1
Standard (-1)	4	0	0	4	11:22	1

J. R.

1+3

Šoloobvezni otroci iz Doline in Jelendola nad Tržičem so do letošnjega šolskega leta obiskovali prve tri razrede doma v Dolini. Učenci 4., 5. in višjih razredov pa so morali na osnovno šolo heroja Grajzerja Tržič. Temeljna izobraževalna skupnost Tržič se je letos po dogovoru s starši odločila, da bo 3-razredno šolo v Dolini ukinila ter omogočila prevoz vseh dolinskih in jelendolskih šolarjev na osnovno šolo Kokrškega odreda Križe. Iz Jelendola odpelje vsako jutro šolski avtobus in spotoma pobere tudi tiste tržiške šolarje, ki nabirajo učenost v Križah. Ob enih popoldne se vrača. Če pa cesta do Jelendola pozimi kljub boljšemu vzdrževanju ne bo prevozna, bodo učenci ostali doma in zamujeno nadoknadili z dopolnilnim poukom. Vendar to v primerjavi z dejstvom, da imajo sedaj tudi otroci iz Doline in Jelendola enake pogoje za šolanje v moderni šoli, ne pomeni veliko. Stara šola v Dolini jim zaradi upravičenih in objektivnih razlogov ni nudila vsega in so bili v neenakopravnem položaju. Skupaj z otroki se je v Križe »preselila« tudi nekdanja dolinska učiteljica Zinka Primožič, ki je poučevala tam polnih 16 let in je bilo delo na novi, moderni šoli tudi njena želja.

V sredo, mesec, po prešolanju jelendolskih in dolinskih otrok v Križe smo se z dvema od njih pogovarjali, kramljali pa smo tudi z njuno nekdanjo dolinsko učiteljico.

Breda Kavčič iz Jelendola, učenka 3. razreda osnovne šole Kokrškega odreda Križe:

Rada sem prišla v Križe. Ob 7. uri zjutraj nas avtobus odpelje iz Jelendola, ob pol osmih pa smo že v Križah. Tukaj mi je všeč. Šola je velika, ima telovadnico in kuhinjo, tako da nam malice ni treba nositi s seboj. In veliko učil imamo v razredu. Vsega tega v Dolini nismo imeli. Tam nas je bilo 14 na celi šoli, tukaj pa nas je v našem razredu 29. Spoznala sem veliko novih prijateljev in prijateljic. Pri učenju nimam težav in upam da bom spet odlična. Med vožnjo v šolo in iz šole se pogovarjamo, tako da čas hitro mine.«

Drago Kozar iz Jelendola, učenec 4. razreda osnovne šole Kokrškega odreda Križe:

»Tako kot moji starši sem bil tudi jaz vesel, ko sem zvedel, da bom hodil v šolo v Križe. Nič se nisem bal in tudi učiti se nam ni treba bolj kot v Dolini. Z nami se z avtobusom vozi v Križe tudi učiteljica, ki nas je prej učila v Dolini. Pouk je končan ob 11. uri. Do 13. ure, ko nas pride iskat avtobus, počakamo v šoli in pod nadzorstvom učiteljic najprej napišemo domače naloge, potem pa se igramo. Ob 14. uri smo že vsi doma. Včasih pa so morali v slabem vremenu otroci iz Jelendola in Doline peš v Tržič in nazaj. Šola v Križah je lepa, ima telovadnico in kuhinjo ter veliko učil.«

Zinka Primožič, predmetna učiteljica razrednega pouka, nekdanja učiteljica v Dolini, sedaj učiteljica v Križah:

»16 let sem poučevala na šoli v Dolini in je zato moja navezanost na te otroke še vedno velika. Letos smo prišli vsi skupaj v Križe in moja želja in želja otrok se je uresničila. Včasih je bilo v šoli v Dolini v štirih razredih 40 otrok, lani pa jih je bilo v treh le 14. Vsi smo bili v enem oddelku in skoraj nemogoče je bilo izpolnjevati zahtevne učne programe. V Dolini sem bila osamljena, vezana na samo sebe, tukaj pa se lahko s tovariši posvetujem. V novo okolje so se dobro vživeli tudi otroci in večjih težav ni opaziti. Tako mi odgovarjajo tudi drugi učitelji, ko jih sprašujem, kakšni so ‚moji' nekdanji učenci. Otrokom in meni je v Križah zelo všeč. Odkar smo v Križah niti eden od dolinskih in jelendolskih otrok še ni izostal od pouka.«

J. Košnjek

Končno asfalt na cesti proti Staremu vrhu

V letošnji program izgradnje in obnove prometnih žil na območju občine Škofja Loka je zajeto tudi asfaltiranje 2,5 kilometra dolgega odseka ceste Praprotno—Zgornja Luša (v celoti meri 5,5 km), torej ceste, ki vodi do spodnje postaje žičnice Stari vrh. Ljubitelji smučanja, redni obiskovalci zimsko športnega središča nad Selško dolino in domačini dobro vedo, v kakšnem stanju je bila doslej, saj so vsi po vrsti preklinjali luknjasto makadamsko površino. Cestišče naj bi začeli urejati sredi tega meseca. Široko bo 5 metrov. Spričo že utrjene in uležane podlage so predračunski stroški manjši kakor običajno in znašajo 900.000 din. Polovico potrebnega denarja namerava dati občinska skupščina (iz fonda cestnih pristojbin), 400 tisočakov bo primaknilo podjetje Transturist (kredit Cestnega podjetja Kranj), preostalih 50.000 dinarjev pa je v obliki samoprispevka pripravljeno odriniti okoliško prebivalstvo. Ni še znano, kdaj točno mislijo odeti v asfaltno preobleko nadaljnje 3 kilometre zmeraj bolj obremenjene vozne površine. -ig

Tudi letos tekmovanje traktoristov

V nedeljo, 7. oktobra, dopoldan bo na zemljišču za zadružnim domom v Cerkljah zanimivo in že tradicionalno tekmovanje traktoristov in kmetijskih strojnikov v spretnostni vožnji in drugem.

Organizator AMD Cerklje pričakuje tudi letos veliko udeležbo, saj s porastom števila traktorjev na tem območju iz leta v leto raste tudi število tekmujočih traktoristov in kmetijskih strojnikov. Zanimivo je, da vsako leto nastopi tudi veliko število mladih traktoristov — kmetovalcev. —an

Strelsko tekmovanje

V Habjanovem prugu pri Cerkljah bo danes, v soboto, ves dan strelsko tekmovanje z malokalibrsko puško, posvečeno krajevnim praznikom, za prehodni pokal krajevne skupnosti. Pričakujejo veliko udeležbo. Na lanskoletnem tekmovanju se je namreč v dveh dneh zvrstilo kar 34 tričlanskih ekip vseh tamkajšnjih organizacij in društev ter krajevnih skupnosti. -an

Cerkljanski kegljači tokrat najboljši

Na avtomatskem kegljišču v Cerkljah je bilo minulo sredo zvečer zanimivo tekmovanje v kegljanju, na katerem so nastopile petčlanske ekipe krajevnih skupnosti s cerkljanskega območja. Letos so premočno zmagali kegljači iz Cerkelj, saj so podrli 360 kegljev, pred kegljači Brnika, ki so podrli 301 kegelj, lanskoletna zmagovalna ekipa iz Zaloga je podrla 288 kegljev, naslednji so bili iz Grada, Poženika, Šenturske gore itd.

Predaja prehodnega pokala bo drevi na slavnostni seji svetov krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. -an

tudi to se zgodi

Na nedavni javni tribuni v Kropi pod naslovom Kropa včeraj, danes jutri sem sedel zraven direktorja tovarne Plamen Jaka Sartorija. Tribune sem se udeležil na povabilo organizatorja, da bi o njej poročal v Glasu.

Ko sva z direktorjem med razpravo izmenjala nekaj besed o problemih tega kraja, je eden od udeležencev tribune, očitno zelo nezadovoljen zaradi počasnega reševanja problemov v Kropi, zaklical: »Vidva tamle pa nikar nič ne šepetajta. Šepetanje je opravljanje. Če imata kaj povedati, kar naglas povejta!« Nekateri, najbrž nič manj ogorčeni, so mu z aplavzom burno pritrdili.

Ker na takšnih sestankih kot novinar običajno ne sodelujem v razpravi, sem sklenil, da se bom v prihodnje držal naslednjega pravila: Ne pogovarjaj se s sosedi o problemih, sicer te mimogrede kdo na sestanku lahko zamenja za predstavnika občine ali kakšne druge odgovorne ustanove.

A. Ž.

nesreče

Nezgoda pri prehitevanju

Na cesti prvega reda na gaštejskem klancu v Kranju se je v soboto, 29. septembra, popoldne pripetila prometna nezgoda. Voznik mopeda Janko Hvasti (roj. 1951) iz Kranja je na gaštejskem klancu prehiteval neko vozilo, pri tem pa je na prehodu za pešce zadel Branko Kuhar (roj. 1948) iz Srednje vasi pri Šenčurju, ki je takrat prečkala cesto. V nesreči se je Kuharjeva težje ranila in so jo prepeljali v bolnišnico.

Trčenje na podvozu

V nedeljo, 30. septembra, nekaj pred 18. uro sta na podvozu priključka ceste Lesce—Bled v Lescah trčila osebna avtomobila. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Ozdayi Ali Metin (roj. 1940) iz Istanbula, začasno na delu v Zah. Nemčiji, je peljal po cesti podvoza Lesce—Bled. Iz nasprotne smeri je pripeljal v levem nepreglednem ovinku voznik osebnega avtomobila Janez Rožič (roj. 1954) iz Most. Voznik Rožič je zapeljal prek polne črte, tako da sta avtomobila trčila. Voznika sta bila v nesreči lažje ranjena. Škode na avtomobilih je za 19.000 din.

Neprimerna hitrost

V torek, 2. oktobra, nekaj pred 6. uro zjutraj je na Cesti maršala Tita na Jesenicah voznik motornega kolesa Zdravko Zupan (roj. 1951) z Jesenic na prehodu za pešce zadel Lucijo Beguš (roj. 1919) z Jesenic. Voznik Zupan je pripeljal po cesti Toneta Tomšiča in pri gimnaziji zavijal v desno na Cesto maršala Tita z neprimerno hitrostjo, tako da je Beguševo na prehodu zadel. V nesreči huje ranjeno Beguševo so prepeljali v bolnišnico, lažje ranjenemu vozniku Zupanu pa so nudili zdravniško pomoč v zdravstvenem domu.

Prehitevanje

V torek, 2. oktobra, dopoldne se je na cesti prvega reda na Jeprci pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznica osebnega avtomobila Judita Gorjup (roj. 1952) iz Ljubljane je vozila proti Kranju, na Jeprci pa je prehitevala neko vozilo prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Rado Trček (roj. 1923) iz Kamne gorice. Avtomobila sta trčila s prednjima levima deloma, tako da je Trčkov avtomobil odbilo s ceste. Voznik Trček je bil v nesreči hudo ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilih je za 35.000 din.

Zapeljal s ceste

Na cesti prvega reda med Podvinom in Radovljico se je v torek, 2. oktobra, ob 12.40 pripetila prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila Milica Šegula (roj. 1928) iz Lesc je vozila proti Radovljici, pri kilometrskem kamnu 8700 pa je zmanjšala hitrost, da bi zavila v desno. Vtem je njen avtomobil prehiteval voznik osebnega avtomobila Mihael Grošelj, ki pa je zaradi neprimerne hitrosti pri prehitevanju zapeljal s ceste v levo. Avtomobil se je prevrnil in se valil 19 metrov po strmem pobočju. Voznik Grošelj in sopotnik Ivan Gašperlin sta bila v nesreči le lažje ranjena. Škode na avtomobilu je za 10.000 din.

Zapeljal iz ovinka

V sredo, 3. oktobra, popoldne se je na cesti prvega reda v Podljubelju pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti in vinjenosti voznika. Voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije Alois Wrulich (roj. 1949) iz Ferlacha je vozil od Bistrice proti Podljubelju z neprimerno hitrostjo. V levem ovinku je zato njegov avtomobil zaneslo na desni rob ceste, da je vozil po makadamski bankini, nato pa je zdrsel bočno čez cesto v drsno ograjo, jo izruval in se prevrnil na streho. V nesreči je bila huje ranjena sopotnica Alojzija Pernišek iz Podboršta pri Sevnici. Škode je za okoli 70.000 din.

Podrl jo je na prehodu za pešce

Voznik osebnega avtomobila Anton Lesan (roj. 1927) iz Stožic pri Ljubljani je v sredo, 3. oktobra, nekaj po 18. uri na Kidričevi cesti na Jesenicah na prehodu za pešce podrl Marjeto Soklič, staro 77 let, s Potokov. Huje ranjeno Sokličevo so prepeljali v bolnišnico.

Zapeljal iz ovinka

Na cesti drugega reda v Fužinah pri Gorenji vasi se je v sredo, 3. oktobra, pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Milan Uršič (roj.1941) iz Sela je vozil od Trebije proti Žirem. V levem nepreglednem ovinku je iz neznanega vzroka zavozil naravnost, tako da je avtomobil padel 4 metre globoko pod cesto, nato pa se je kotalil še kakih 30 metrov in obstal na travniku. Voznika so ranjenega prepeljali v bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 15.000 din.

Ogenj v avtomobilu

V sredo, 3. oktobra, nekaj pred 19. uro je začel goreti na cesti med Spodnjo Lipnico in Kamno gorico osebni avtomobil VW 1600 s preskusno tablico. Začelo je goreti v motorju, vendar vzrok požara še ni znan. Avtomobil je last Lovra Marklja iz Lesc. Škode je za 30.000 din.

Otrok pritekel pred avto

V četrtek, 4. oktobra, dopoldne je na Cesti Toneta Tomšiča na Jesenicah nenadoma pritekel na cesto 7-letni Andrej Babič, prav ko je mimo vozila voznica osebnega avtomobila Marija Plahuta (roj. 1949) z Jesenic. Avtomobil je otroka zadel in zbil po cesti. V nesreči je bil Andrej lažje ranjen.

Ni videl pešca

V četrtek, 4. oktobra, okoli polnoči je na cesti prvega reda v Tabrah Jože Zima (roj. 1949) iz Martuljka ustavil voznika osebnega avtomobila Rudolfa Pevca (roj. 1944) iz Ljubljane. Voznik Pevec je ustavil na levi polovici cestišča z dolgimi prižganimi lučmi. Medtem ko sta se pešec in voznik Pevec pogovarjala, je iz nasprotne smeri pripeljal osebni avtomobil, ki ga je vozil Vinko Straus (roj. 1951) z Jesenic. Pri srečanju voznik Straus zaradi slepečih luči Pevčevega avtomobila ni videl pešca, tako da ga je zadel in zbil po cesti. Jožeta Zimo so z zlomljeno nogo in odrgninami po glavi odpeljali v bolnišnico. Voznik Rudolf Pevec je po nesreči pobegnil in so ga kasneje našli v Kranjski gori.

V četrtek dopoldne sta v Lescah trčila dva »fička«. Voznika nista bila ranjena, zvite pločevine pa je kar precej. — Foto: D. Dolenc